



Växjö
kommun

Samrådsredogörelse för Växjö kommuns översiktsplan

Innehåll

Inledning	5
Bakgrund.....	5
Samråd	5
Mellankommunala frågor.....	5
Inkomna yttranden	6
Statliga och regionala myndigheter	6
Länsstyrelsen i Kronobergs län	6
Trafikverket	22
Länsstyrelsen i Jönköpings län	29
Svenska kraftnät.....	30
Försvarsmakten	30
Linnéuniversitetet	31
Nämnder och bolag.....	32
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	32
Värendes Räddningstjänst.....	34
Växjö Energi	35
Byggnadsnämnden	36
Omsorgsnämnden	40
Tekniska nämnden	40
Kultur- och fritidsnämnden	47
Grannkommuner och regioner	52
Uppvidinge kommun	52
Lessebo kommun	52
Ljungby kommun	52
Tingsryds kommun.....	52
Region Kronoberg.....	53
Alvesta kommun.....	53
Vetlanda kommun.....	53
Föreningar, organisationer och företag.....	55
Kronobergs arkeologiska förening	55
Gemla samhällsråd	55
Skirs byalag.....	57

Tävelsås sockenråd	57
Kalvsviks sockenråd	57
Lantbrukarnas Regionförbund Sydost	58
Furuby sockenlag.....	61
Drev- och Hornaryds sockenråd	62
Kommunala Pensionsrådet.....	63
OBOS Kärnhem	64
OBOS Bostadsutveckling.....	64
Asa sockenråd	65
Tolgs sockenråd	67
Lammhults samhällsförening.....	67
Bergs Sockenråd	68
Ingelstads bygderåd	71
Privatpersoner	72
Sammanfattning av synpunkter.....	85
Sammanfattning av ändringar	86
Den digitala plattformen	86
Byggande på jordbruksmark och landsbygdsutveckling i strandnära läge	86
Stadens utbyggnadsområden	86
Fördjupning av sjukhusområdet	87
Övriga ändringar	88
Framtida arbete	88
Samrådsredogörelse för Södra Växjö	90
Bakgrund	90
Inkomna synpunkter	91
Länsstyrelsen	91
Trafikverket	97
Region Kronoberg.....	99
Byggnadsnämnden	99
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	100
Tekniska nämnden	101
Nämnden för arbete och välfärd.....	103

Kultur- och fritidsnämnden	103
Värendes räddningstjänst.....	105
Växjö Energi Elnät AB	105
LRF.....	106
Villaägarna Kronoberg.....	107
Rinkaby sjösänkingsföretag.....	107
Företagare.....	108
Privatperson 1: synpunkter på förtätad byggnation framför Tävelsås kyrka.....	108
Privatperson 2: VA- ledning till Torpa.....	109
Privatpersoner 3: synpunkter planerad bebyggelse i Tävelsås.....	109
Privatperson 4: Växjö översiktsplan/byggnation i Tävelsås.....	109
Privatperson 5: synpunkter mot Växjö översiktsplan.....	111
Privatperson 6: synpunkter på Södra Växjö- Övergripande struktur.....	112
Privatpersoner 7: synpunkter på förslaget till översiktsplan för Södra Växjö.....	115
Privatpersoner 8: synpunkter översiktsplan Södra Växjö	116
Sammanfattning av ändringar	117
Kvarstående synpunkter.....	117
Samrådsredogörelse för Sydöstra Västra Mark	118
Bakgrund.....	118
Inkomna synpunkter	119
Region Kronoberg.....	119
Länsstyrelsen	119
Lantmäterimyndigheten.....	121
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	122
Byggnadsnämnden	123
Tekniska nämnden	125
Kultur och fritidsnämnden	130
Räddningstjänsten.....	130
Fastighetsägare 1.....	131
Fastighetsägare 2	131
Notifieringar från samrådsmöte med fastighetsägare 27/11	131
Sammanfattning av ändringar	132

Inledning

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav den 6 mars 2018 kommunchefen i uppdrag att ta fram en ny digital översiktsplan som grund för en levande översiktlig planering.

Under hösten och vintern 2018/2019 genomfördes ett arbete med att ta fram en utvecklingsstrategi (nuvarande utvecklingsinriktning) för Växjö kommun. Dialog och workshop genomfördes med tjänstepersoner både internt och med grannkommuner och berörda myndigheter. Det genomfördes även en dialog med kommunens medborgare på flera platser runt om i vår kommun i samordning med kommunens hållbarhetsprogram och Vision 2050.

Kommunstyrelsen godkände den 28 maj 2019 förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050 för att ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen.

Samråd

Växjö kommuns förslag till ny översiktsplanen var på samråd mellan den 18 november 2019 och den 17 januari 2020. Under samrådet fanns översiktsplanen tillgänglig via kommunens hemsida. Det ordnades ett öppet hus i kommunhusets entré. Det gavs även möjlighet till att chatta med kommunens tjänstepersoner under några kvällar. Under samrådet kom mer än 50 yttranden in som finns sammanställda i denna samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen består av en sammanfattning av alla yttranden och kommunens svar och hantering av dessa. Yttrandena finns i sin helhet att läsa i kommunens diarium.

Samrådsredogörelsen innehåller även yttranden och kommunens svar och hantering av dessa yttranden från samrådet för förstudie för Södra Växjö och förstudie för Sydöstra Västra Mark.

Mellankommunala frågor

Under Region Kronobergs dialogmöte den 17 april gavs Växjö kommun särskilt utrymme för att presentera och diskutera mellankommunala frågor. Samtliga kommuner i Kronoberg län, förutom Uppvidinge, samt flertalet representanter från Trafikverket, Länsstyrelsen och Region Kronoberg deltog under mötet. Under mötet presenterades de mellankommunala frågorna som det inkommit synpunkter på under samrådstiden. Växjö kommun presenterade även hur frågan tänkte hanteras i det fortsatta arbetet. Samtliga deltagare gavs möjlighet till inspel och fortsatta diskussioner. Inga ytterligare inspel inkom.

Inkomna yttranden

Statliga och regionala myndigheter

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Övergripande

Vilka av de gällande översiktsplanerna som nu utgår, och vilka som fortsatt ska vara gällande, behöver inledande klargöras.

Expansionen i Växjö stad med omnejd är stor. Flera av de omfattande investeringar som krävs för infrastrukturen och för kollektivtrafiken ligger utanför kommunens rådighet och samverkan mellan berörda parter krävs.

Länsstyrelsen har svårt att få en sammanfattande bild av hur kommunen avser att tillgodose riksintressenas värden. Sammanfattningsvis behöver detta tydliggöras i översiktsplanen och konsekvenser av utbyggnadsförslag och kumulativa effekter bättre redovisas.

Det saknas en mer utförlig beskrivning av hur kommunen avser att utveckla orterna, bevara grönstråk, utveckla kommunikationer med mera.

Länsstyrelsen vill här vara tydlig med att det i översiktsplanen och den övergripande strategin ska synliggöras vilka som är de prioriterade utbyggnadsinriktningarna och utvecklingsstråken. En text om tidsperspektiv och prioriteringsordning finns inte heller för orterna.

Växjö-Alvesta utgör ett av länets viktigaste utvecklingsstråk. Ett ökat samarbete mellan Växjö och Alvesta kommuner stärker Växjöregionen som en central drivkraft för länets utveckling och som ett starkt regionalt centrum i södra Sverige. Samsyn om utveckling och satsningar kommunerna emellan kommer att vara av betydelse för detta.

En flytt av regionsjukhuset till Räfteå får stor påverkan på kommunens val av utbyggnadsriktning och behöver bättre beläggas i översiktsplanen. Den nya lokaliseringen medför troligen en förskjutning av Växjö stad västerut och med behov av prioriteringar i denna riktning. Det kommer även att påverka vilka större investeringar som måste göras i infrastrukturen.

De nya bebyggelseområdena Tofta Sjöstad och Södra Växjö får konsekvenser för kommunens mål om hållbar utveckling och inte minst hållbara transporter.

Växjö som regionalt centrum har flera regionala funktioner såsom sjukhus, universitet med mera som behöver ha god tillgänglighet.

Den digitala strukturen och krav på tydlighet

Den nya kommunomfattande översiktsplanen är helt och hållet digital. Växjö kommun är

först i länet med att tillämpa metoden. Länsstyrelsen kan, då planen är färdig och väl inarbetad, se flera fördelar med detta.

En nackdel med detta är att det inte går att välja att se ett lager i taget (i de fall flera ligger samlade), till exempel flera riksintressen.

Det är missvisande att den övergripande strategibilden kan läggas på markanvändningen och att det går att zooma ner i detaljer. Möjligheten att zooma i utvecklingsstrategin bör därför begränsas.

Innehållet ska enligt plan- och bygglagen lätt kunna användas och förstås av samtliga berörda. Länsstyrelsen kan se att det i nuläget finns brister som behöver åtgärdas och kompletteras.

Det är svårt att både orientera sig i, och få en överblick i, den digitala översiktsplanen. Denna svårighet kan bero på läsarens ovana av den digitala formen, men det pekar också på att här finns en utvecklingspotential inför granskningsskedet.

Den tekniska plattformen bör omarbetas så att den blir lättöverskådlig och så att konsekvenser av utbyggnadsområden tydligare lyfts fram.

Hållbarhetsbedömningen och konsekvensbeskrivningen har underlättat att förstå planens ambitioner, också de mer övergripande ambitionerna. Det är dock angeläget att kommunens ställningstaganden är väl integrerade och på ett tydligt sätt kopplade till de föreslagna åtgärderna i Hållbarhetsdokumentet, det vill säga Miljökonsekvensbeskrivningen.

En sökfunktion skulle vara till hjälp vid användandet av den digitala kartan.

Kommunen anger att de redovisade underlagen inte tillhör den formella planen och att dessa ska uppdateras kontinuerligt. Länsstyrelsen har inga synpunkter på detta. Däremot måste det vara tydligt att den översiktsplan som politikerna antar ligger fast tills en ny ÖP - process kommer igång. För att underlätta kan det också finnas ett särskilt dokument där underlagen är listade och där det finns länkar till dokumenten.

Kopplingen mellan den interaktiva kartan och informationstexterna måste vara tydlig. Det är nu svårt att få en överblick och bedöma hur vissa generella aspekter (planeringsunderlag) har beaktats. Det finns inga generella texter som beskriver ställningstagande och principer som inte nödvändigtvis är knutet till specifika områden i kartan.

Miljökonsekvensbeskrivning och hållbarhetsbedömning

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen i Hållbarhetsbedömningen (MKB:n), utöver de miljömässiga aspekterna, också bedömer planförslagets konsekvenser utifrån sociala och ekonomiska aspekter.

Länsstyrelsen erinrar om att det till översiktsplanens granskning ska finnas en färdig MKB enligt 6 kap 11§ miljöbalken. En uppföljning av åtgärderna ska redovisas.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken

Länsstyrelsen anser att alla riksintressena, tillsammans med kommunens ställningstagande för dessa, med fördel kan redovisas samlat under egen rubrik. Det skulle då bli tydligare och enklare att hitta.

Yrkesfiske av riksintresse enligt 3 kap 5 § mb

Havs- och vattenmyndigheten har inlett en översyn av riksintressen för yrkesfiske. I samrådshandlingen saknas uppgifter om detta.

Friluftsliv av riksintresse enligt 3 kap 6 § mb

Åsnenområdet utgör riksintresse för friluftslivet. Länsstyrelsen tog 2016 beslut om en ny värdetext för området vilken redovisas till planen.

Kulturmiljö av riksintresse enligt 3 kap 6 § mb

Länsstyrelsen påminner om vikten av att analysera och redovisa konsekvenser för ett riksintresses värden vid kommande planering och lovgivning, men att det även tydliggörs i översiktsplanen hur riksintressets värden ska tillgodoses. I områden som påverkas av flera förändringar (både planerade, pågående och nyligen genomförda), till exempel Bergkvara/Räppe och Växjö stad, bör de kumulativa effekterna utredas och redovisas.

För södra Räppe (Bergkvara 6:1 med flera) har Länsstyrelsen tidigare bedömt att en exploatering med angiven omfattning och på den aktuella platsen utgör en påtaglig skada på riksintresset Bergkvaras värden.

För Växjö stad har Länsstyrelsen framfört behovet av att ta fram en strategi för hur staden ska utvecklas och tillföras nya kvaliteter. Länsstyrelsen ser en tendens till en förändring av Växjö centrum, framförallt genom påbyggnader på befintliga byggnader och högre byggnader, vilka bidrar till att skapa en ny och annan karaktär än den som den befintliga bebyggelsen har. Växjö kommun anger i samrådshandlingen att den gällande översiktsplanen för rutnätsstaden behöver uppdateras och nya ställningstaganden, som visar hur kommunen idag avser ta hänsyn till riksintresset, arbetas in.

Dricksvattenförsörjning av riksintresse enligt 3 kap 8 § mb

Högreservoarerna och vattenverket syns i bakgrundskartan. Det finns anledning att fundera över om det är lämpligt med hänsyn till säkerhetsaspekten kring riksintresset.

Kommunikationer av riksintresse enligt 3 kap 8 § mb

Formuleringen om riksintressets säkerställande måste utvecklas till att också ge riktlinjer för hänsynstagande till riksintresset. Även för lokaliseringar och andra prövningar av förändrad markanvändning i vägens och järnvägars närområde är det angeläget att riksintresseanspråket uppmärksammas och beaktas så att den förändrade markanvändningen inte i ett senare skede medför inskränkningar för riksintresset.

Avstånd till bebyggelse

För väg gäller de byggnadsfria avstånd enligt 47 § väglagen och enligt Länsstyrelsens tilläggsbeslut (2014-12-16, dnr. 258-1020-2014) om utökat byggnadsfritt avstånd för vissa

vägar till 30 respektive 50 meter. Stor restriktivitet råder även för nya anslutningar till vägar av riksintresse.

För järnvägar bör ett avstånd om minst 30 m upprätthållas vid lokalisering av ny bebyggelse. Till detta kommer influensområden med hänsyn till buller och risker gällande som måste beaktas vid både vägar och järnvägar.

Luftfart

För Växjö flygplats bör hänvisas till det hänsynstagande som anges i riksintressepreciseringen för flygplatsen. Utöver själva riksintresseområdet och de hinderkurvor som finns definierade runt flygplatsen gäller det också de influensområden i form av buller och MSA-ytor som sträcker sig hela ca 56 km från flygplatsen och som måste beaktas i samband med prövning av höga byggnader.

Översiktsplanen redovisar inte Ronneby flygplats vars MSA-yta berör delar av södra kommundelen.

Verket framför att det i översiktsplanen bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom den MSA-påverkande ytan ska samrådats med berörd flygplats. Konsekvenser av hinderbegränsande områden och bullerkurvor ska redovisas i översiktsplanen i form av restriktioner och eller rekommendationer.

Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarsmakten remitteras i dessa ärenden. LFV vill påminna kommunen om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etcetera som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan skall remitteras till LFV.

Riksintresse för energi, vindkraft enligt 3 kap 8 § mb

Energimyndigheten uppmärksammar att det är oklart hur området av riksintresse som finns i kommunens östra del har beaktats och hanterats i översiktsplanen. För att öka transparensen av etablering av vindkraft uppmuntrar Energimyndigheten kommunen om att det i översiktsplanen behöver föras ett resonemang kring möjligheten till etablering av vindkraft och peka ut lämpliga områden om sådana identifieras.

Länsstyrelsen saknar uppgifter om huruvida kommunens tillägg till översiktsplanen Vindplan från 2011 är aktuell.

Riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap 9 § mb

Försvarsmakten anser inte att kravet är uppfyllt när det gäller riksintressen för totalförsvarets militära del. Riksintressen finns inte tydligt redovisade på ett samlat och tydligt sätt och riksintressen för totalförsvarets militära del framgår ingenstans i översiktsplanen. En text enligt den kursiva exempeltexten nedan bör finnas med i översiktsplanen samt en korrekt redovisning av de öppet utpekade riksintressen som finns i kommunen.”

”Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9 § andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressena. För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt behöver skickas på remiss till Försvarsmakten för att säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas sekretess.”

Utförligare beskrivningar av öppet utpekade riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del finns att ta del av i riksintresseunderlaget för Kronobergs län, vilken bland annat finns tillgänglig på Försvarsmaktens hemsida:
www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

För vissa riksintressen och områden av betydelse har Försvarsmakten valt att endast redovisa ett påverkansområde för att säkerställa att åtgärder inte vidtas som kan skada intresset eller dess funktion. Dessa områden benämns övriga påverkansområden och det specifika riksintresseområdet framgår inte på karta med anledning av sekretess. Inom området ska exempelvis alla plan- och lovärenden tillsändas Försvarsmakten för bedömning av skada på riksintresses. Liksom alla riksintressen ska även övrigt påverkansområde redovisas i översiktsplanen. Väster om Växjö tätort finns ett sådant område. Detta område finns inte redovisat i översiktsplanen.”

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap mb

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av gällande miljökvalitetsnormer för vatten och luft, samt en redovisning av hur kommunen avser att följa dem. Det bör framgå i vilka områden det finns risk för att någon miljökvalitetsnorm överskrids. Om det finns risk att MKN överskrids för någon vattenförekomst ska förslag till åtgärder beskrivas för att visa hur MKN ska följas.

Av översiktsplanen bör det också redovisas översiktligt hur kommunen ställer sig till brytning av berg, grus, morän och torv i förhållande till exempelvis miljömålen och miljökvalitetsnormerna för vatten.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-områden)

De utpekade LIS-områdena (landsbygd i strandnära lägen) enligt kommunens LIS- plan redovisas i den interaktiva kartan. Länsstyrelsen anser att de geografiska områdena måste vara av ”begränsad omfattning” i enlighet med 7 kap. 18e § andra stycket miljöbalken. Områdena ska vara kopplade till enskilda namngivna sjöar och vattendrag och föregåtts av en utredning vari det kan utläsas att utpekandet inte motverkar strandskyddets syfte. Det betyder att det i beskrivningen till områdena ska framgå att de inte har negativ inverkan på allmänhetens friluftsliv eller på växt- och djurlivet. Det ska

också finnas beskrivet på vilket sätt landsbygden kan utvecklas genom bebyggelse i de utpekade områdena.

I föreliggande förslag till översiktsplan är en stor del av norra kommunen på ett ospecificerat sätt utpekad som LIS-område. Det går inte att utläsa på vilket sätt det har tillkommit, vilka sjöar eller vattendrag som avses och inte om det finns någon utredning som underlag. På samma sätt är södra delen utpekad, ner mot sjön Åsnen vilken är av riksintresse för friluftslivet och naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Sjön omfattas också av RAMSAR samt innehåller Åsnens nationalpark, ett flertal naturreservat och Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen kan inte se att ovanstående LIS-områden är förenliga med lagstiftningens krav "är av sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt". LIS-områdena för turism behöver därför tas bort eller kraftigt omarbetas.

LIS-områdena för bebyggelse är också schablonmässiga och inte anpassade efter omgivningen. I Braås har bostäder lagts ut i naturreservaten, Sjösås äng och Braås park. Motsägelsefullt nog är dock gränserna skarpa och inte begripliga då de verkar följa fastighet och inte bebyggelsekluster. Observera att det endast är mark inom strandskyddat område som kan omfattas av LIS-bestämmelserna. Det är inte heller rimligt (i linje med resonemanget ovan) att hela tätorter med omland ska omfattas av LIS-bestämmelser. Redovisningen behöver tas bort eller kraftigt omarbetas.

När det gäller LIS-områdena finns ett antal som är tänkta för bostadsutveckling. Riktlinjerna för dessa är samma oavsett vilket område det gäller och det finns ingen individuell beskrivning av förutsättningarna i respektive område.

Övrigt om strandskydd

Utvecklingsområdet för bebyggelse i Öjaby berör strandskyddsområdet och särskilt skäl behöver finnas för ett upphävande vilket Länsstyrelsen påtalat i pågående planärendet. Även området vid Tofta sjöstad berör strandskyddsområden vid Skirsjö och Helgasjön. Länsstyrelsen hänvisar till sitt yttrande till planprogrammet.

Mellankommunala frågor

Stråket Växjö-Alvesta utgör ett av länets viktigaste regionala utvecklingsstråk. Det är viktigt med samsyn om utveckling och satsningar kommunerna emellan.

Utpekandet av stomlinjebussar bör även ta hänsyn till viktiga stråk över kommungräns mot Hovmantorp och Lessebo och mot Lenhovda.

Dricksvattenförsörjningen är en viktig mellankommunal fråga. Översiktsplanen bör belysa hänsynstagande kring gränsöverskridande frågor som berör dricksvattenförsörjning (ledningen till Bergaåsen, Stora Värmen/Allgunnen, Örken, Rottnen).

Hälsa och säkerhet, risk för hälsa och säkerhet

Översvämning, ras och skred

Länsstyrelsen anser att det även låglänta områden (lågpunkter i terrängen) bör redovisas närmare.

För översvänningsrisker vid sjöar och vattendrag finns allmänna uppgifter om tidigare noterade höga vattennivåer eller inträffade översvämningar. Områden med behov av detaljerade karteringar kan med fördel synliggöras.

Planeringen av markanvändningen bör förhålla sig till *AGRIS-rapportens* (Länsstyrelserna i Mellansverige 2006) *rekommendationer för markanvändning vid nybebyggelse*. Översiktsplanens inriktning för framtida markanvändning bör ta sin utgångspunkt i de förutsättningar som kan förväntas av ett framtida förändrat klimat.

Risker för hälsa och säkerhet behöver i första hand hanteras konkret i detaljplaner utifrån lokala geografiska förutsättningar och utifrån en mera detaljerad beskrivning av risker, och tänkt markanvändning. Vissa risker kan eventuellt hanteras eller minskas med särskilda krav på byggnationen.

Översiktsplanen bör ta hänsyn till generella underlag rörande risker för hälsa och säkerhet, som kan antas ge tydliga begränsningar. Denna inriktning bör utgå ifrån analys av framtida riskutveckling som till exempel förändringar av klimatet. Kravet finns på kommunen att arbeta strategiskt för att risker ska minska eller upphöra.

Sveriges geologiska institut (SGI) har lämnat synpunkter till översiktsplanen. De påtalar vikten av att i kartmaterialet redovisa geotekniska riskområden tillsammans med en strategi för hur områdena ska utredas i framtida detaljplaner och bygglov.

Buller och vibrationer

Underlaget bör kompletteras med en beskrivning av bullersituationen i kommunen med avseende på var det finns bullrande verksamheter och trafik (fordon, tåg, flyg) med mera tillsammans med markeringar i kartmaterialet.

Kommunen har även redovisat tysta områden, men det underlag som använts bedömer Länsstyrelsen som inaktuellt (enligt uppgift från 2003) och i behov av uppdatering.

Det bör också finnas en beskrivning av i vilka områden det kan finnas risk för störning av vibrationer från väg- och spårtrafik.

En redovisning av förhållningssätt/riktlinjer för planering av bostäder i bullerutsatta lägen samt kommunens syn på vibrationer i samband med bebyggelse nära väg och järnväg skulle underlätta.

Strålning och magnetfält

Vid planering av ny bebyggelse nära kraftledningar och andra elanläggningar kan elektromagnetiska fält behöva beaktas och skyddsavstånd tillämpas. Se vidare "Sammanfattande redogörelse för Kronobergs län 2018".

Radon

Områden med höga radonvärden bör redovisas tillsammans med åtgärder som bör vidtas i dessa områden.

Störningar från verksamhetsmark

Länsstyrelsen rekommenderar att översiktsplanen ska ta ställning till störningar från verksamheter och ange lämpliga skyddsavstånd till industrier och anläggningar som hanterar någon form av farliga ämnen eller bedriver farlig verksamhet. Se närmare Sammanfattande redogörelse för Kronobergs län, 2018.

En beskrivning av bergtäkten Engaholm i Alvesta kommun och om/hur den kan påverka invånare i Växjö kommun och kommunens utvecklingsplaner bör finnas med i översiktsplanen. Detta främst med tanke på buller från verksamheten och ökade transporter.

Övriga allmänna intressen

Bostadsförsörjning

Bostadsförsörjning är ett allmänt intresse enligt plan- och bygglagen. Enligt översiktsplanen ska det i Växjö kommun finnas ca 135 000 invånare år 2050. I kommunens bostadsförsörjningsprogram, antaget 2017, finns prognoser fram till 2024. Länsstyrelsen saknar i översiktsplanen en koppling till bostadsförsörjningsprogrammet.

Sociala hållbarhetsfrågor

Länsstyrelsens ser positivt på att kommunen möjliggjort samråd med olika aktörer att komma med synpunkter liksom att man för invånarna öppnat möjligheten att chatta med ansvariga tjänstemän.

Den digitala plattformen är överskådlig och ger invånarna goda möjligheter till påverkan och delaktighet. Dock är den digitala plattformen inte lika möjlig för alla, till exempel en del äldre personer som inte har tillgång och kunskap om att hantera en dator. Detta har kommunen delvis kompenserat genom möjligheten att använda kommunens egna datorer i kommunhusets reception. För att erbjuda alla invånare likvärdiga möjligheter att få information och kunna avge synpunkter, anser Länsstyrelsen att kommunen kan ha översiktsplanen tillgänglig i pappersform på en allmän plats såsom biblioteket.

Under delen Hänsyn, finns bland annat kategorin Miljö, hälsa och säkerhet. I denna kategori saknar Länsstyrelsen fler aspekter beträffande hälsa, ur ett folkhälsoperspektiv, till exempel olika utemiljöer för såväl yngre som äldre och funktionshindrade.

I delen Hållbarhetsbedömning beskrivs, att förutom miljöaspekter och ekonomiska konsekvenser, ska de sociala konsekvenserna också studeras. Detta är länsstyrelsen mycket positiv till.

Dock är större delen av Hållbarhetsbedömningen miljö och ekologiska bedömningar och enbart en mindre del innehåller aspekter på social hållbarhet. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att de delar inom det sociala hållbarhetsperspektivet som nämns inom

bland annat Bebyggelsestruktur behöver utvecklas. Även barnperspektivet, tillgänglighet för alla och trygghetsperspektivet behöver utvecklas och analyseras mer i översiktsplanen.

Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att de sociala hållbarhetsfrågorna bör få större utrymme i översiktsplanen för den hållbara framtid som planen skissar fram.

Vattenförsörjning och vattenskydd

I översiktsplanen är planeringen av dricksvattenförsörjning viktig. Det handlar dels om att säkerställa framtida tillgång till dricksvatten, dels om att säkerställa att tillräcklig hänsyn tas för att skydda vattenresurser. Hänsyn behöver tas både till de vattenresurser som används idag och till dem som kan komma att användas i framtiden. Vid utbyggnad behöver möjligheter till vattenförsörjning analyseras tidigt i planeringsprocessen. Kommunen behöver till exempel kunna svara på frågor om lämplig anslutning till det kommunala vattennätet och om det finns lokala vattenresurser med tillräcklig kapacitet för enskild vattenförsörjning.

När det gäller risker för påverkan på värdefulla dricksvattenresurser är det angeläget att analysera, och redovisa hur hänsyn ska tas, till detta. Även små dricksvattenresurser kan vara mycket värdefulla i områden utanför det kommunala dricksvattennätet.

Länsstyrelsen uppmärksammar att befintliga vattentäkter med vattenskyddsområden saknas i översiktsplanen. Växjö kommun har valt att redovisa befintliga vattenskyddsområden endast i de underlag som finns bilagda (Områden med särskilda bestämmelser – Grund- och ytvattenskydd).

I översiktsplanen saknas i delen om underlag uppgifter om länets vattenförsörjningsplan (Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län – Huvudrapport, 2012). Däremot redovisas viktiga grundvattenresurser hämtade från vattenförsörjningsplanen under Hänsyn, Råvarutillgångar och samhällsviktiga verksamheter, Vattenförsörjning), vilket är positivt. Se vidare under Mellankommunala frågor.

Viktiga avloppspumpstationer borde vara utmärkta i skikt "Avloppshantering och inte som nu i skiktet för vattenförsörjning. Där kan det räcka att ange dem som "pumpstation" och inte namnge dem så detaljerat som till exempel "Huvudpumpstation Söder", vilket kan bidra till att sprida känslig information.

Kulturhistoriska värden och god bebyggd miljö

Växjö kommun hänvisar i översiktsplanen till det regionala kulturmiljöprogrammet och det kommunala kulturmiljöprogrammet för landsbygden, antaget 1989. För förtätning inom Växjö stad refererar kommunen till riktlinjerna i den fördjupade översiktsplanen *Bevara och förnya i Växjö centrum*, antagen 1992. Även generella riktlinjer för markanvändning inom kulturmiljöer på landsbygd respektive i tätort anges.

Länsstyrelsen vill påtala vikten av tillgång till aktuella planeringsunderlag. Befintligt materialet är föråldrat och Växjö kommun bör överväga att ta fram nya kulturmiljöunderlag för Växjö stad och revidera och aktualisera kulturmiljöprogrammet

för landsbygden. Till stöd för kommunerna i länet finns kulturmiljöbidrag att söka hos Länsstyrelsen för medfinansiering av metodutveckling vid revidering och aktualisering av kommunala kulturmiljöprogram och underlag.

Länsstyrelsen vill även förtydliga att ett område som finns med i ett kommunalt eller regionalt kulturmiljöprogram inte innebär att det finns ett juridiskt bindande skydd. Det är att betrakta som ett kunskapsunderlag med utpekade värdefulla områden att bevara och med övergripande riktlinjer. Här måste kommunen ta ställning till dessa miljöer och ta fram egna riktlinjer och skyddsbestämmelser.

Som underlag inför framtagande av översiktsplanen har kommunen tagit fram ortsanalyser. Dessa innehåller bedömningar och slutsatser, men inga politiska ställningstaganden. I ortsanalysen för Växjö stad påtalar kommunen behov av vidare utredningsarbete, bland annat kring hur rutnätsstaden och dess angränsande områden ska förtätas, framtagande av strategi för höga hus och landmärken samt framtagande av kulturhistoriska planeringsunderlag.

Även för Gemla tätort vid stationsområdet och Öja gamla sockencentrum redovisas planerade exploateringsområden där kulturhistoriska värden berörs.

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen lyfter fram utredningsbehov i hållbarhetsbedömningen och ortsanalyserna. Länsstyrelsen ser en tendens att Växjö stads bebyggelsekaraktär förändras genom förtätning och ny exploatering. Länsstyrelsen betonar vikten av god byggnadskultur och att särskild omsorg läggs vid estetiskt utformning av ny bebyggelse, där hänsyn tas till omgivande stads- eller landskapsbild och vill även lyfta fram de politiska målen för gestaltad livsmiljö. Att tillvarata befintliga kulturmiljöer och integrera dem i ny bebyggelse är en förutsättning för att skapa en god bebyggd miljö.

Länsstyrelsen vill framhålla att parker, grönområden och naturområden är en del av kulturarvet; såväl som fysiska uttryck för mänskliga aktiviteter som innehållande biologiskt kulturarv. Mer information om biologiskt kulturarv finns i Riksantikvarieämbetets Vårda väl-serie, vilken finns på deras hemsida, www.raa.se/vardaval

Kulturmiljö och vattenförvaltning

Växjö kommun har berörts av projektet *Kulturmiljö och Vattenförvaltning*, ett paraplyprojekt som har bedrivits sedan 2010. Inom projektet har en mängd kunskapsunderlag tagits fram. Växjö kommun berörs av rapporterna *Vattenanknutna kulturmiljöer vid Mörrumsån* (2016) och *Vattenanknutna kulturmiljöer vid Aggaån/Kårestadsån* (2016), som återfinns på Länsstyrelsens hemsida:

<https://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/tjanster/publikationer/vattenanknutna-kulturmiljoer-vid-morrumsan.html>

respektive

<https://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/tjanster/publikationer/vattenanknutna-kulturmiljoer-vid-aggaan-karestadsan.html>

Fornlämningar enligt kulturmiljölagen

Översiktsplanen förefaller sakna ett övergripande avsnitt om fornlämningar. Därtill har fornlämningarna i GIS-skiktet benämnts med de äldre, numera övergivna, RAÄ-beteckningarna. Fornlämningarna har numera så kallade L-nummer. Dessa erhålls från Kulturmiljöregistret via Fornsök.

Till varje fornlämning hör ett markområde som har samma lagskydd som den enskilda lämningen, så kallat fornlämningsområde. Fornlämningsområdets storlek är sällan fastställt, vilket innebär att även för åtgärder som planeras i närhet av fornlämning, bör samråd ske med Länsstyrelsen. I framtida detaljplanering är det positivt om fornlämningssituationen uppmärksammas och utreds i ett tidigt skede för att undvika intressekonflikter, och i stället skapa möjligheter för bevarande och utveckling.

Den arkeologiska processen är uppdelad i flera steg, som har olika syften och frågeställningar. Det är av betydelse att det finns kunskap och kompetens kring den arkeologiska processens olika steg för att fornlämningar ska kunna bevaras, beaktas och hanteras i exploateringsituationer. Mer information finns på Riksantikvarieämbetets hemsida: <http://www.raa.se/kulturarvet/arkeologi-fornlamningar-och-fynd/den-uppdraagsarkeologiska-processen/>."

Trafik- och bebyggelseutveckling

I översiktsplanen behöver kommunens trafik- och bebyggelseplaneringen samplaneras och ses över långsiktigt så att hållbar utveckling samt regionala och nationella mål ska kunna nås. Detta ställer krav på att de större bebyggelseprojekt som planeras i kommunen också integreras med planer för vägar och hållbara transporter.

En av ledstjärnorna för planarbetet är att verka för att utveckla ett mer hållbart samhälle med miljövänliga transporter. I översiktsplanen ges förslag till nya tågstationer, en utveckling av kollektivtrafiknoder med behov av nya och tätare tåg och bussturer. Planen flaggar också för behov/önskemål om omfattande cykelvägsutbyggnader. Länsstyrelsen anser detta mycket positivt med en utveckling av möjligheterna till miljövänliga transporter.

För att kunna utveckla transportsnåla strukturer och hållbara transporter, där gång- cykel- och kollektivtrafik prioriteras påtalar Trafikverket vikten av en ökad samverkan med andra aktörer såsom Region Kronoberg/Länstrafiken och där även Trafikverket har en roll. Kommunen har inte rådighet över flera satsningar som behövs inom infrastruktur och kollektivtrafik.

Länsstyrelsen kan också i likhet med Trafikverket konstatera att kommunen i översiktsplanen inte beaktat den i närtid planerade flytten av Växjö lasarett till Råppe. Detta får stora konsekvenser för stadens tyngdpunkt och inverkar på stadens utbyggnadsriktning.

Länsstyrelsen delar Trafikverkets uppfattning att ett genomförande av den redovisade utvecklingsstrategin medför behov av betydande investeringar inom

infrastrukturområdet, också i den statliga infrastrukturen. Trafikverket förtydligar i yttrandet beslutsläget för de statliga infrastruktursatsningarna enligt den nationella infrastrukturplanen och den regionala infrastrukturplanen.

Andra utbyggnadsprojekt som Trafikverket tar upp är Södra länken söder om Växjö mellan riksväg 23 och riksväg 27, utbyggnad av dubbelspår, samt föreslagna kollektivtrafiknoder och cykelvägar längs statligt vägnät. Trafikverket skriver: *"Flera nya tågstopp föreslås med nya stationer i Råppe, Bäckslöv och Brände udde. Vad som krävs i kapacitetsökning spårutbyggnad med mera på Kust till Kustbanan för att dessa stationer skall vara möjliga i dagsläget kommer att studeras inom ramen för den pågående åtgärdsvalsstudien för Kust till kustbanan."*

I yttrandet kommenterar Trafikverket även, och ger sin syn på kommunens redovisning av, kommunala transportsamband, regionala och kommunala kärnor samt redovisade utbyggnadsriktningar. Länsstyrelsen kan här hänvisa till de yttranden som 2019 lämnades till kommunens planprogram för *Tofta Sjöstad* norr om Sandsbro och Långarör, respektive till planprogram för *Södra Växjö* söder om Teleborg. Hela Trafikverkets yttrande biläggs.

Digital infrastruktur

Post- och Telestyrelsen (PTS) informerar om bredbandsstrategin "Sverige helt uppkopplat 2025" och de mål som den innehåller: "En väl fungerande och utbyggd IT-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Målen som betydelse av en god IT-infrastruktur kan utvecklas i översiktsplanen. Se vidare PTS yttrande.

Länsstyrelsen saknar i översiktsplanen uppgifter för bredband och den digitala infrastrukturen.

Natur och grönstruktur

Det finns inte redovisat vilket underlag som använts för att ta fram hänsynsskikt friluftsliv/natur kultur. I underlagen saknas Länsstyrelsens naturvårdsavtal.

Det saknas också uppgifter om de planerade reservaten Kopparåmyren, Bråt, Startebergen och Skålnäs liksom utökning av Notteryd och utökning av Osaby. De nyligen bildade naturreservaten Risinge bökeskog, Prästanäset, utökningen av Sjössås äng samt Sjössåsanäs finns inte heller med.

När det gäller Åsnens nationalpark är denna endast omnämnd i text men saknas i kartan. Skikten över skyddad natur är inte uppdaterade via live-länk utan verkar vara en inläsning.

Det framgår inte vad Växjö kommun har för planer angående framtida kommunala naturreservat. Det vore önskvärt med en sammanfattning över viljeyttring och framtidsvisioner, gärna kopplat till grön infrastruktur och tätortsnära natur.

Under turistfliken syns flera mindre orter som kan utvecklas som servicecentrum.

Detta behöver kompletteras med anläggningar för friluftslivet, information om stigar och planerade insatser för friluftslivet.

Skogsvårdsstyrelsen uppmärksammar i sitt yttrande att nya områden kontinuerligt skyddas som biotopsskyddade områden och naturvårdsavtal, samt utpekas som nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsstyrelsen konstaterar att kartorna i översiktsplanen enbart ger en överblicksbild. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, till exempel nyckelbiotoper och skyddade skogsområden finns på

www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor

Jordbruksmark

Länsstyrelsen uppmärksammar att jordbruk är av nationell betydelse enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. I 3 kap. 4 § miljöbalken anges att "Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och att detta inte kan ske genom att annan mark tas i anspråk. Se vidare om jordbruksmark i Länsstyrelsens Sammanfattande redogörelse för Kronobergs län 2018. Vi vill även informera om att Länsstyrelsen arbetar med att ta fram ett kunskapsunderlag om jordbruksmark som ska kunna vara till stöd i bland annat arbete med planärenden och lovärenden.

Ekosystemtjänster

Ett stort antal frågor i översiktsplanen berör ekosystemtjänster. Det handlar om kommunens långsiktiga ställningstagande för jordbruksmark, grönstruktur, vattenområden etcetera. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen arbetar utifrån begreppet ekosystemtjänster. Länsstyrelsens handlingsplan för grön infrastruktur är ett stöd för detta arbete.

Kraftledningar

Länsstyrelsen uppmärksammar att uppgifter om kraftledningar och elektromagnetiska fält bör redovisas i översiktsplaner

Inom aktuellt planområde har Svenska Kraftnät en 400 kV-ledning. Ledningen löper söderut och korsar hela kommunen.

Svenska kraftnät har i sitt yttrande till översiktsplanen förmedlat både allmän samt ärendespecifik information. De erinrar om vikten av att kommunen planerar för den mark som kan komma att behövas för nya kraftledningar vid upprättande av vindkraftsutbyggnad. Så länge deras rekommendationer beaktas har Svenska Kraftnät inga invändningar mot aktuell översiktsplan. Hela yttrandet biläggs.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i Hållbarhetsbedömningen hanterar klimatförändringen men det saknas en bedömning av vilka skador som kan följa på den bebyggda miljön.

Det är bra att kommunen hänvisar till sin klimatanpassningsplan. Länsstyrelsen vill dock påpeka att detta underlag inte är helt uppdaterat.

I samband med att stora områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen har pekats ut bör också klimatförändringen uppmärksammas. En exploatering i strandnära läge ger konsekvenser för översvänningsrisk, förändringar i grundvattennivåer, näringsläckage etcetera. Klimatförändringen kan också påverka ekosystemen och uppfyllandet av miljö kvalitetsnormer negativt.

Kommunens svar

Hur kommunen har tänkt att arbeta med den översiktliga planeringen och vilka underlag som ska fortsätta att gälla finns beskrivet under kapitlet Översiktlig planering.

Översiktsplanens genomförande kräver stor samordning mellan flera aktörer. Detta är något som vi alla måste ta ansvar för.

Kommunen har genomfört ett arbete med att bedöma de kumulativa effekterna för riksintresset Bergkvara. Detta har sammanfattats i hållbarhetsbedömningen samt att riktlinjerna för riksintressets zoner har kompletterats. Ett arbete med riksintresset rutnätsstaden pågår. Riksintressena och hur deras värden ska tillgodoses har förtydligats i översiktsplanen.

Orternas utveckling beskrivs översiktligt genom utvecklingsinriktningen och fördjupas genom mark- och vattenanvändningen. Kommunen anser att detta uppfyller syftet med en översiktsplan.

Ett tydligare tidsperspektiv och prioriteringsordning är en del utav översiktsplanens genomförande och hanteras bäst genom andra verktyg. Intentionerna med översiktsplanen har varit att skapa en tydligare bild än tidigare av vad kommunen har för avsikt att prioritera.

Sambandet med Alvesta beskrivs i utvecklingsinriktningen. Kommunerna har även tagit fram en inriktning för den gemensamma utvecklingen.

Samband och utvecklingsmöjligheter kopplat till flytt av sjukhuset till Räfte har fördjupats i översiktsplanen.

Tofta Sjöstad har utgått som utpekat utbyggnadsområde i översiktsplanen.

Konsekvenserna av Södra Växjö beskrivs i hållbarhetsbedömningen och kommunens svar på yttranden från samrådet av planprogram för Södra Växjö kan hittas längre bak i detta dokument.

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet. Det finns dock tekniska begränsningar för vad som är möjligt att göra men vid jämförelse med en tryckt version så är möjligheterna oändliga. Kommunen anser att översiktsplanen utnyttjar denna potential så långt det är möjligt med

de verktyg som finns att tillgå. Översiktsplanen kommer därför fortsättningsvis enbart finnas som ett digitalt verktyg.

Översiktsplanens utbyggnads- och utvecklingsområden har beaktat den hänsyn som finns presenterat i översiktsplanen och de planeringsförutsättningar som råder. Det strategiska arbetet med hållbarhetsbedömningen har varit ledande i hur översiktsplanen är utformad. Samtliga delar hänger ihop och ska läsas tillsammans för att få en helhet. Det är viktigt att fortsatt använda hållbarhetsbedömningen även vid översiktsplanens genomförande.

Kommunen saknar tillgång till georefererat underlag för riksintresset Växjö flygplats och kan därför inte presentera något i översiktsplanen. Översiktsplanen och kommunens övriga planering förhåller sig till framtagna riksintresseprecisering.

Kommunens avsikt hur vindkraftsetablering ska hanteras har förtydligats i översiktsplanen. Vindplan från 2011 är inte längre aktuell och ett framtida arbete kommer att uppdatera underlaget.

Totalförsvarets riksintressen har förtydligats och kompletterats.

Översiktsplanen har kompletterats med och redovisar de vattenförekomster där finns risk att MKN överskrids och vilka åtgärder och hänsyn som behöver tas.

Hur kommunen ställer sig till brytning av berg och grus har förtydligats i översiktsplanen.

Avsnittet för Landsbygdsutveckling i strandnära läge har kraftigt omarbetats och innehåller nu specifika områden med tydliga beskrivningar.

Utbyggnadsområde i Öjaby har anpassats efter rådande strandskydd.

Gränsöverskridande frågor som berör dricksvattenförsörjning har förtydligats i översiktsplanen.

Underlag och hänsyn för översvämning, ras och skred har fördjupats i översiktsplanen. Kommunen arbetar med att ta fram en ny klimatanpassningsplan.

Underlag för buller och hur det ska hanteras har förtydligats i översiktsplanen. Detta säkerställer delvis även hänsyn till vibrationer. Tillståndspliktiga verksamheter kommer att arbetas in som underlag. I första hand studeras både buller och vibrationer mer i detalj i den fortsatta planeringen.

Underlaget för tysta områden har tagits bort och kommer att uppdateras i framtiden.

Större kraftledning tas med som ett underlag till översiktsplanen och kommer att tas hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Kommunens kartering av riskområden för radon är inaktuellt. Underlaget kommer att uppdateras och specifika riktlinjer tas fram i samband med detta.

Ökade transporter från bergtäkten Engaholm i Alvesta kommun beskrivs i hållbarhetsbedömningen.

Översiktsplanen har inte längre någon tidshorisont utan ska skapa en framförhållning för en kommun med 140 000 invånare. Under 2021 kommer kommunen att jobba med att ta fram mandatperiodens riktlinjer för bostadsförsörjning.

Att i detalj redovisa olika utemiljöer anser kommunen vara fel detaljeringsgrad för en översiktsplan. Exakt vilket material Länsstyrelsen avser får gärna tydliggöras och delges kommunen om det anses vara av betydelse för översiktsplanen.

Kommunen anser att de sociala frågorna är väl hanterade i Hållbarhetsbedömning. Dessa har dock förtydligats ytterligare.

Översiktsplanen har kompletterats med vattentäkter och vattenskyddsområden.

Ett arbete som syftar till att definiera utvecklingen av rutnätsstaden pågår. Kommunen kommer i ett framtida arbete att aktualisera och fördjupa det kulturhistoriska planeringsunderlaget. Detta kommer att ge underlag till hur landsbygden kan utvecklas och staden förtätas.

Kommunen ska använda det mest aktuella underlaget när det gäller fornlämningar.

Kommunen har genomfört en bedömning av Växjö stads tidigare större utbyggnadsområden för att kunna peka ut och gå vidare med de mest hållbara områdena. Denna bedömning tar bland annat hänsyn till både befintlig och planerad infrastruktur.

Den digitala infrastrukturen är en viktig fråga för landsbygdsutvecklingen men inget som översiktsplanen redovisar. Exakt hur infrastrukturen ska byggas ut är fel detaljeringsgrad för en översiktsplan och strävan efter att alla ska ha en god uppkoppling är en förutsättning. Frågan hanteras bättre i det landsbygdsprogram som kommunen håller på att uppdatera.

Kapitlet Hänsyn har arbetats om och underlag och riktlinjer för natur och friluftsliv har uppdaterats och fördjupats.

Översiktsplanen är begränsad i sin detaljeringsgrad och kan inte gå in på alla detaljer kring utveckling och hantering av värden. Många frågor kommer att få hanteras i senare skeden.

Kommunen har genomfört ett arbete kring byggande på jordbruksmark som förtydligar hur kommunen avser att skydda brukningsvärd mark samtidigt som vi kan utveckla hela kommunen.

Trafikverket

Svårt att få ett grepp på helheten men också även ibland svårt att hitta/förstå var uppgifter om en specifik sak står att finna.

Hållbarhetsbedömningen och konsekvensbeskrivningen underlättar att förstå planens ambitioner.

Ambitiös och offensiv framtidssatsning med utveckling av både Växjö stad som regional kärna och en utveckling i ökad symbios med Alvesta kommun, men också betydande utvecklingsambitioner för de i planen utpekade kommunala kärnorna.

Ett viktigt strategiskt ställningstagande att samarbeta med Alvesta som kan få stor betydelse och som stärker Växjöregionen som en viktig regional kärna och motor i Sydsverige.

Tidsperspektivet som anges i planhandlingen är lite svårtydd. 2050 anges som målar för strategin. Redovisade markanvändningen siktar mot 2030, samtidigt tar det höjd för ganska stor expansion. Förefaller orealistiskt att tro att denna utbyggnad skall kunna infrias.

Hållbara transporter där gång- cykel- och kollektivtrafik i högre grad svarar för människornas transportbehov. Detta resulterar i förslag till nya tågstationer och en utveckling av kollektivtrafiknoder med behov av nya och tätare tågavgångar och bussturer samt omfattande cykelvägsutbyggnader. För genomförande av dessa ambitioner krävs ökad samverkan med andra aktörer.

Planförslaget har inte tagit i beaktande att sjukhuset flyttas till Räppe. Detta får stor inverkan på staden och förändrar stadens tyngdpunkt och sannolikt också inverka på stadens utbyggnadsriktning och stärker utvecklingsaxeln Växjö-Alvesta.

Ronneby flygplats vars MSA-yta berör delar av södra kommundelen finns inte utpekad.

Formuleringen om riksintressets säkerställande måste utvecklas till att också ge riktlinjer för hänsynstagande till riksintresset. För lokaliseringar och andra prövningar av förändrad markanvändning i vägens och järnvägars närområde är det angeläget att riksintresseanspråket uppmärksammas och beaktas.

För väg gäller de byggnadsfria avstånd enligt 47§ och enligt länsstyrelsens tilläggsbeslut om utökat byggnadsfritt avstånd för vissa vägar till 30 respektive 50 meter. Stor restriktivitet råder även för nya anslutningar. För järnvägar bör ett avstånd om minst 30 meter upprätthållas vid lokalisering av ny bebyggelse. Till detta kommer de influensområden med hänsyn till buller och risker.

För Växjö flygplats bör hänvisas till det hänsynstagande som anges i riksintressepreciseringen. Utöver riksintresseområdet och de hinderkurvor som finns definierade runt flygplatsen gäller det också de influensområden i form av buller och MSA-ytor som sträcker sig hela ca 56 km från flygplatsen och som måste beaktas i samband med prövning av höga byggnader.

Riksväg 23 sträckan Huseby till Växjö (Räppe) bör på plankartan redovisas som väg ändrad då sträckan står inför en planerad ombyggnad.

Konsekvensbeskrivningen pekar på en möjlig konflikt mellan utveckling av riksintresset Kust till kustbanan till dubbelspår med riksintresset Bergkvara. Trafikverket har svårt att se denna konflikt. Barriären finns redan i form av ett enkelspår. Ett ytterligare spår förläggs på ett avstånd av endast 6 meter och trolig placering av det nya spåret är på norra sidan av Kust till kustbanan. Den dag det skulle bli aktuellt med denna utbyggnad är det länsstyrelsens sak att värdera denna konflikt, men Trafikverket väljer att redan här ge sin syn på denna eventuella konflikt.

Trafikverket konstaterar att strategins genomförande medför behov av betydande investeringar inom infrastrukturområdet och då också i den statliga infrastrukturen, något som kommunen inte styr över. En del av de statliga investeringarna kanaliseras via länstransportplanen. Investeringar i järnvägsnätet och i stamvägnätet (riksväg 25) samt underhållsinsatser fördelas via den nationella infrastrukturplanen.

Kan få uppfattningen att väldigt många och stora infrastrukturinvesteringar som berör och stöder utvecklingsambitionerna i översiktsplanen är beslutade att genomföra. Trafikverket vill ge ett förtydligande gällande beslutsläget om statliga infrastruktursatsningar.

Nationell infrastrukturplan 2018–2029

- Rv 25 Österleden med Trafikplats Fagrabäck
- Kust till Kustbanan nytt mötesspår vid Grönsången (mellan Alvesta och Gemla). Ger ökad kapacitet och robusthet på Kust till kustbanan = trimningsåtgärd
- Bro vid Bäckaslöv – merkostnad för anpassning av bro till möjligt framtida dubbelspår i samband med genombrott under banan för kommunal gata = trimningsåtgärd

Dessutom fick Trafikverket i uppdrag att djupare utreda behov och konsekvenser av att bygga ut dubbelspår mellan Gemla och Växjö så att ett väl genomarbetat beslutsunderlag finns när nästa nationella plan skall beslutas.

Regional infrastrukturplan 2018–2029

Beslutade i plan samt aktuella trimningsåtgärder:

- Rv 23 Huseby-Marklanda, mötesseparering
- Rv 27 Säljeryd – Växjö mötesseparering, en första deletapp nära Växjö
- Cykelväg väg 846, Furuby-Hållplats vid Rv 25 = trimningsåtgärd

Dessutom fick Trafikverket av regionen att tillsammans med Växjö kommun inför nästa planomgång (2024–2035?) i uppdrag att djupare utreda behov, konsekvenser och ansvar av att bygga ut Södra länken.

Utbyggnad av dubbelspår mellan Växjö och Alvesta, ökad kapacitet på Norrleden, Södra länken, åtgärder till följd av omlokalisering av Växjö sjukhus, föreslagna

kollektivtrafiknoder och cykelvägar längs statligt vägnät är exempel på infrastrukturåtgärder som kräver statlig hel eller delfinansiering för att förverkligas och som för närvarande inte finns med i några beslutade investeringsplaner.

En transportkrävande strategi. För att den skall lyckas krävs god samverkan. Utveckling av tåg och bussnätet med nya linjer och ökad turtäthet ställer stora krav på utveckling av infrastruktur och på samverkan med Region Kronoberg. Samordning med nödvändiga satsningar i kommande trafikförsörjningsprogram och hör för kommunens anspråk i kommande regionala och nationella infrastrukturplaner.

Flera nya tågstopp föreslås. Vad som krävs i kapacitetsökning på Kust till Kustbanan för att dessa stationer skall vara möjliga i dagsläget kommer att studeras inom ramen för den pågående åtgärdsvalsstudien för Kust till kustbanan. Enbart Råppe i händelse av att nytt sjukhus som i förhållandevis närtid kan bli av då ett mötesspår redan finns att tillgå här. Effekterna på trafikeringen vid ytterligare ett tågstopp i Råppe är för närvarande oklara.

Ett flertal platser för att utveckla terminaler föreslås som viktiga nyckelpunkter för omstigning mellan olika trafikslag. Vad gäller utformning och ambition är det viktigt att denna ambition plockas upp och värderas och implementeras i Region Kronobergs kommande trafikförsörjningsprogram för att några statliga medel skall kunna avsättas.

De frågeställningar som lyfts gällande utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik är väldigt komplexa med många aktörer och skilda beslutsprocesser. Samordning och samsyn och förståelse för olika parter förutsättningar är en viktig utgångspunkt.

Väldigt hög ambition när det gäller utbyggnad av cykelvägar och en hel del föreslås byggas längs det statliga vägnätet. Sett till det tidsperspektiv planen anger och sett till de förhållandevis höga anläggningskostnaderna är detta en orealistisk ambitionsnivå. Denna invändning vad gäller möjligheterna till statlig cykelvägsutbyggnad grundas på de finansieringsmöjligheter som kan överblickas i de nationella och regionala infrastrukturplaner som gäller perioden fram till 2029. Därför viktigt med tydlig prioritering och inte en bred önskelista.

Om och när det blir aktuellt att bygga ut dubbelspår mellan Växjö och Gemla kan det övervägas om inte cykelväg samtidigt kan anläggas parallellt med järnvägen. Vid ett sådant järnvägsbygge lär behov finnas att anlägga någon form av serviceväg som sedan kan omformas till cykelväg.

Ingelstad-Tävelsås-Växjö och Rottne-Växjö pekas ut som viktiga kommunala transportsamband. Svårt att förstå innebörden av detta men det tolkas som att i dessa korridorer skall god kollektivtrafik och möjligheter till cykling finnas för att främja ett hållbart resande. Samtidigt föreslår man att mindre bebyggelsegrupper om 10 till 15 hus tillåts längs dessa. Av hållbarhetsskäl och av säkerhetsskäl anser Trafikverket att cykelväg måste finnas utbyggd i stråket innan dessa bebyggelsegrupper kan tillåtas.

Betonar att lokaliseringsskedet är av oerhört stor betydelse för att styra mot ett mer hållbart och transportsnålt samhälle. Viktigt att kommunen tar rodret och styr marknaden i lokaliseringsskedet till kollektivtrafiknära lägen och nära cykelstråk. Detta kan ses som en kompletterande strategi.

Stråket Växjö-Alvesta utgör länets viktigaste utvecklingsstråk. Bra och viktigt med samsyn om utveckling och satsningar kommunerna emellan.

Utpekandet av stomlinjebussar bör även ta hänsyn till viktiga stråk över kommungräns mot Hovmantorp och Lessebo och mot Lenhovda.

Den föreslagna satsningen på flera regionala kärnor inom staden innebär också en spridning eller splittring av centrumverksamheterna. Kräver ganska mycket gällande utformning och styrning av de nya kärnorna för att den omvandling som eftersträvas gällande kollektivtrafikförsörjning. Särskilt för de handelsområden som utvecklats vid I11/ Samarkand (=del av den regionala noden Bäckaslöv?) och vid Norremark så är det en rejäl utmaning att vända det stora bilberoende som präglar dessa områden. Tendensen idag är ganska tydlig att omlandets behov av regionala funktioner i staden i allt högre grad tillgodoses i de "yttre kärnorna".

Människors handelsmönster är under stark omvandling. Förändrat handelsbeteende kommer att påverka de regionala kärnornas utformning och innehåll. Hur handeln organiseras inverkar starkt på resmönstret i staden och hur varor når konsumenterna. Detta blir en fråga som starkt inverkar på både förutsättningarna att utveckla de regionala noderna och på trafikflödena inom staden. Är staden tillräckligt stor för satsning på utveckling av flera kärnor som ger tillräcklig täthet och innehåll att de kan kallas regionala? Redan idag ser vi ju en omvandling och förändring av centrumkärnan som i vissa avseenden kan uppfattas som utarmning. Frågor som kan ge stor inverkan på utveckling av centrumfunktionerna och på behovet av transporter.

Jämfört med gällande översiktsplan föreslås delvis förändrade utbyggnadsriktningar. Jonsboda och Hollstorp är borttaget medan satsning nu föreslås Norrut mot Tofta och söderut mot Teleborg/Telestad. De nya områdenas belägenhet, avstånd till centrum, till välutvecklade kollektivtrafikstråk, tätheten i bebyggelsen är faktorer av stor vikt för att omställningen mot ett mer hållbart och transportsnålt samhälle skall kunna ske.

Sett ur trafikförsörjningspunkt och dess närhet till centrum förordas Hollstorpsområdet framför utbyggnad av Toftaområdet. I den trafiklösningen vid Fagrabäck som står på tur att genomföras så kommer utformningen av trafiklösningen i betydande grad anpassats till det kommande Hollstorpsområdet.

Vad gäller Tofta bedöms att utbyggnad av området medför betydande och kostsamma investeringsbehov i ökad kapacitet i den statliga väganläggningen in mot Växjö, samt riskerar att förstärka bilberoendet i Växjö. I konsekvensbeskrivningen nämns betydande behov inom VA-området där det är osäkert om dessa kostnader kan tas ut via exploateringen. Detsamma torde gälla för de följdinvesteringar Toftaområdet medför i det övergripande vägsystemet.

Vad gäller utvecklingen söderut kvarstår tidigare synpunkter vid tidigare samråd från våren 2019 gällande övergripande struktur för Södra Växjö. Synen på Södra länken kommer att utvecklas i den nyligen inledda åtgärdsvalsstudien och förhoppningsvis mynna ut i en samsyn hur Södra länken skall hanteras.

Inför utställningsskedet bör en omprövning ske av lämpliga utbyggnadsriktningar för staden och då också med hänsyn till Regionen Kronbergs inledande beslut om att planera för sjukhusflytt till Räfte. Med en sådan flytt förefaller det lämpligt med ökad tyngd på bostäder i västlig riktning.

Lokalisering av sjukhuset till Räfte kommer innebära resurser för stödjande infrastruktur och kollektivtrafik behöver allokeras hit. Utbyggnad av Toftaområdet kommer också att kräva ganska stora kompletterande investeringar i det statliga vägsystemet.

Generellt gällande alla mindre orter är att nya cykelvägar redovisas i en realistisk omfattning.

Braås

Respektavstånd mot väg 902 ska hållas när nya bostäder byggs inom Södra Braås. Mycket tung trafik.

Rottne

När bebyggelse tillkommer vid Ängsvägen och Kopparvägen så förstärks konflikten mellan tätortens behov av internkommunikation som korsar väg 897 med mer övergripande trafik. Tidvis i samband med omledning av trafik från väg 23 är den trafiken på väg 897 intensiv och med stort inslag av tunga fordon.

Mycket hög ambitionsnivå för cykelvägutbyggnad med huvudcykelvägar mot Växjö både längs gamla järnvägsbanken och längs väg 897 och också till ÅBY längs väg 880 och 892.

Cykelväg finns utbyggd längs väg 897 på sträckan från Rottne till badplatsen vid Stocke med anslutning till gamla vägen genom Stojby. Delar av denna sträcka betecknas som "ändrad huvudcykelled". Alternativ kan vara att gamla vägen genom Stojby, som har mycket begränsat trafikflöde, också kan utgöra en möjlig sträckning för cyklister som alternativ att bygga helt ny cykelled längs väg 897, där trafikintensitet och hastighet är hög.

Gemla

Angeläget att tågstoppet i Gemla kommer till ökad användning, därför viktigt med kompletterande bostäder i stationsnära lägen. Sett till det goda kommunikationsläget och det attraktiva läget mellan Växjö och Alvesta så skulle det vara bra med en än mer offensiv utbyggnadsambition i Gemla. Bra med ny väganlutning mot möjlig framtida bebyggelse på andra sidan kommungränsen.

Vid utveckling av bostäder vid Smedjevägen är det viktigt att respektavstånd hålls mellan bostäder och Kust till kustbanan.

Att få till stånd en planskild korsning med Kust till kustbanan blir allt viktigare ju mer bebyggelse som utvecklas i närområdet.

Lammhult

Södra stambanan och riksväg 30 utgör starka barriärer som i hög grad påverkar förutsättningarna för hur Lammhult kan utvecklas.

Tveksamt till om det föreslagna området vid Södra Värnamovägen erbjuder bra förutsättningar att utveckla goda boendemiljöer men hänsyn till att det utpekade området är smalt och trafiken på Värnamovägen/väg 760 är relativt trafikerad med stor andel tung trafik.

Cykelväg finns utbyggd över mossen mellan Lammhult och Björnö.

Ingelstad

Antalet snabbussar längs väg 27 som inte angör in i Ingelstad kan förväntas öka i antal i framtiden. Även en terminalfunktion i anslutning till riksvägen kan därför behöva utvecklas.

Återvinningsstationens placering och standard på infartsväg och anslutning till riksvägen är ett ständigt återkommande bekymmer. Bra om översiktsplanen kan ge någon ledning i denna fråga och hur man ser på lämpligheten av återvinningsstationens placering.

Dalängsvägens anslutning till riksväg 27 har diskuterats och i den nu gällande fördjupade översiktsplanen för Ingelstad utpekade två alternativa lägen. För närvarande pågår en åtgärdsvalsstudie för möjlig framtida ombyggnad och utveckling av riksväg mellan Växjö och Säljeryd söder om Ingelstad. I denna studie ingår också att se på hur anslutningarna på detta vägavsnitt lämpligen kan utvecklas. Bra om översiktsplanen kan anpassas till vad åtgärdsvalsstudien föreslår som lämplig gällande Dalängsvägens sträckning och anslutning.

Furuby

Stombusslinjen öster om Risinge bör förlängas österut mot Hovmantorp och Lessebo.

Tävelsås

Bra att bebyggelsen nu samlas väster om landsvägen.

Stråket med utkastade mindre bebyggelsegrupper förutsätter att också GC-frågan löses först. Se tidigare kommentar.

- Österleden mellan tpl Norremark och tpl Fagrabäck bör markeras som "huvudväg ändrad" Även om detaljplanen vunnit laga kraft inför den planerade ombyggnaden så återstår prövningen av vägplanen. Viktigt att översiktsplanen ger stöd för denna utbyggnad i denna prövning.

- Riksväg 23 Huseby-Marklanda planeras för ombyggnad med byggnation 2021 till 2022. Vägen bör markeras som "Väg ändrad" från Huseby till Växjö (Räppe).
- Riksväg 25 öster om Växjö bör också markeras som väg (i planförslaget saknas markering på markanvändningskartan)
- Trafikverket ser begränsade möjligheter till stadsanpassning av väg 897 sett till den funktion av omledningsväg för riksväg 23 som denna väg har, något som tidigare påtalats i samband med tidigare remiss gällande Toftaområdet.
- Beroende på vilket tidsperspektiv som skall läggas på plankartan kan det övervägas om inte även riksväg 23 norr om Drättinge (avfarten till Braås) bör anges som "väg ändrad". På sikt bör ambitionen vara att bygga ut riksväg 23 som 2+1-väg fram till kommungränsen och vidare mot Åseda.
- Frågan är om inte också busstråken Rottne-Eke-till kommungräns mot Lenhovda och Risinge till kommungräns mot Hovmantorp/Lessebo bör markeras som stombusslinje.
- Det finns motstridiga uppgifter om tågstopp vid Brände Udde. I hållbarhetsbedömningen (jämförelse utvecklingsstrategi och nollalternativ) anges inget tågstopp vid Brände Udde, medan tågstopp finns markerad för Brände Udde på markanvändningskartan.
- Om Österleden kommer att byggas med trafikplatsanslutning till riksväg 27 och förlängning av vägen över Kust till Kustbanan med anslutning till Tingsrydsvägen kan det övervägas om inte även bussarna bör ta denna nya väg och inte fortsätta trafikera söderut längs Tingsrydsvägen så som föreslås på markanvändningskartan. Detta är dock en förändring som sannolikt ligger långt fram i tiden.
- En konsekvens av dubbelspårsutbyggnad kan vara att tågtrafiken kommer att öka vilket medför längre liggtider på de planskilda korsningar som finns inom kommunen vilket kan innebära att järnvägens barriärverkan ökar på de platser där korsningar ligger i plan.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet.

Tidshorizonten har förändrats i det nya förslaget till översiktsplan med förhoppning om att det blir tydligare och mer realistiskt kopplat till det som pekas ut. En översiktsplan har dock alltid ett vist mått av flexibilitet.

Samband och utvecklingsmöjligheter kopplat till flytt av sjukhuset till Räppe har fördjupats i översiktsplanen.

Kapitlet Hänsyn har arbetats om och underlag och riktlinjer för infrastruktur har uppdaterats och förtydligats.

Riksintressena och hur deras värden ska tillgodoses har förtydligats i översiktsplanen.

Kommunen saknar tillgång till georefererat underlag för riksintresset Växjö flygplats och kan därför inte presentera något i översiktsplanen. Den är en stark önskan från kommunen att detta material kan finnas att tillgå. Översiktsplanen och kommunens övriga planering förhåller sig till framtagna riksintresseprecisering.

Kommunen instämmer med Trafikverkets slutsats att det är mycket investeringar som behöver genomföras och att en nära samverkan krävs med flera aktörer. Översiktsplanen har för uppgift att styra mot en långsiktigt hållbar utveckling och ska användas som ett verktyg för att samordna de olika aktörerna.

Kommunen prioriterar i synnerhet stationsläge vid Bäckaslöv då detta kopplar upp mot väldigt många funktioner och boenden.

Stråket Rottne-Växjö har tagits bort efter omprioritering av utbyggnadsområden och förändringar i utvecklingsinriktningen. Innebörden av stråket Ingelstad-Tävelsås-Växjö har förtydligats.

Översiktsplanens intention är att bygga ut och bygga tätt i stråk och kärnor för att främja det kollektiva resandet och rörelse till fots och med cykel.

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. I detta arbete har det tagits hänsyn till befintlig och planerad infrastruktur samt investeringskostnader. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde. Detta har också föranlett ändringar av översiktsplanens utvecklingsinriktning.

Översiktsplanens intention är att beakta det ställningstagande som tas i åtgärdsvalsstudie samtidigt som vi pekar ut den mest hållbara utvecklingen utifrån ett regionalt, kommunalt och lokalt perspektiv.

Översiktsplanen har inte alltid för syfte att hantera en exakt lokalisering av infrastruktur utan visar ett behov av samband i ett helhetsperspektiv. Exakt läge och utformning får studeras vid framtida planering.

Översiktsplanen är uppdaterad med synpunkter kopplade till specifika områden eller felaktigheter som påpekats. Översiktsplanen anpassas även efter genomförda och pågående åtgärdsvalsstudier.

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Vindkraft

Både Sävsjö och Växjö har vindkraftsområden vid länsgränsen. Sävsjös område är dock svårtydd på kartan i Växjö kommuns översiktsplan. Sävsjö har visat även Växjös område i sin översiktsplan och uttrycker inte någon konflikt.

Vatten och LIS områden

Länsstyrelsen efterfrågar ett resonemang kring mellankommunala frågor i Växjö översiktsplan för att hantera det vatten som berör Lagans, Emåns och Mörrumsåns vattensystem.

Det påpekas att det LIS-område vid Allgunnen och Stora Värmen sträcker sig långt utanför strandskyddat område.

Växjö kommuns översiktsplan har ett mycket stort LIS-område för turism i sitt förslag till översiktsplan. Det är svårt att överblicka vilka konsekvenser det kan ge.

Kommunens svar

Riksintresseområden för vindbruk redovisas även utanför kommunen.

Resonemanget kring mellankommunala frågor har fördjupats. Det finns dock inte presenterat som ett särskilt kapitel.

Översiktsplanen har kompletterats med och redovisar de vattenförekomster där risk finns att MKN överskrids och vilka åtgärder och hänsyn som behöver tas.

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät förtydligar i sitt yttrande allmän information kring utveckling och planering som påverkar Svenska kraftnäts verksamhet. Så länge detta beaktas har svenska kraftnät inga invändningar mot översiktsplanen.

Svenska kraftnät önskar att den ledning på 400kv som korsar hela kommunen söderut synliggörs i aktuell plan.

Svenska kraftnät vill också framhålla vikten av att kommunen planerar för den mark som kan komma att behövas för nya kraftledningar vid upprättande av vindkraftsutbyggnad.

Kommunens svar

Större kraftledningar tas med som ett underlag till översiktsplanen och kommer att tas hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Kraftledningar som särskilt behövs vid etablering av vindkraft kommer att få utredas vid specifika projekt och hanteras inte direkt av översiktsplanen.

Försvarsmakten

Försvarsmakten påpekar att den digitala översiktsplanen har brister gällande användarvänlighet och tydlighet i dess nuvarande utformning då det är svårt att få en överblick av översiktsplanen.

Försvarsmakten anser inte att översiktsplanen redovisar riksintressen för totalförsvarets militära del och hur kommunen avser tillgodose dessa enligt PBL. Berörda riksintressen bör redovisas tydligare och mer samlat i text och karta. Istället för benämningen Försvar

bör Totalförsvarets militära del användas. Intressen kopplade till lågflygningsområde, MSA-områden och övriga påverkansområden behöver kompletteras gällande geografisk data eller beskrivningar.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet.

Totalförsvarets riksintressen har förtydligats och kompletterats.

Linnéuniversitetet

Linnéuniversitetet betonar att det är av stor vikt att samordning sker mellan förslag på ny översiktsplan och förslag som tas fram i arbetet med det gemensamma arbetet i framtagande av ny Campusplan.

Det är av stor vikt att nytt exploateringsområde benämnt Brände Udde ges möjlighet för exploatering och inte begränsas av störande verksamheter.

En trygg och hållbar gång- och cykeltrafik är av stor vikt till och från Campus. Även utveckling av kollektivtrafiken till och från Campus är av stor vikt för Universitetet, en kollektivtrafiknod vid Teleborgs centrum bör utvecklas och synliggöras. Teleborgsvägens utveckling till stadsgata är viktig för att knyta samman staden och campus. Området väster om Teleborgsvägen ingår i campusplanen och en utveckling av det området på olika sätt är viktig även för Linnéuniversitetet.

Linnéuniversitetet ser positivt på en utveckling av Södra länken. Säkerställande och utveckling av järnvägstrafiken Alvesta-Kalmar är av största vikt och även riksvägen Växjö-Kalmar är en viktig led för Linnéuniversitetet.

Kommunens svar

Campusplan och översiktsplan är samordnade. Campusplanen blir ett underlag som genom översiktsplanen ska tillämpas.

Skyddsavståndet från VEAB kommer delvis att begränsa möjligheten att bygga bostäder på Brände Udde men ska inte hindra en utveckling av platsen för universitetsändamål.

Ett hållbart resande till och från universitetsområdet är i enlighet med översiktsplanens intentioner.

Utveckling av Teleborgsvägen och Teleborg centrum är i enlighet med översiktsplanens intentioner.

Nämnder och bolag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Hållbarhetsbedömning

Planen bör redogöra för miljö kvalitetsnormerna och det ska framgå hur kommunen avser följa gällande miljö kvalitetsnormer för vatten, luftföroreningar och buller. Det ska även tydligt framgå om miljö kvalitetsnormerna riskerar att överskridas. Om en miljö kvalitetsnorm överskrids eller riskerar att överskridas kan ett åtgärdsprogram behöva upprättas.

Miljö aspekter och miljö konsekvenser har ibland klassats som sociala, ibland ekologiska. Det har gjort det svårt att bedöma om miljö balkens krav på innehåll i en miljö konsekvensbedömning har uppfyllts.

LIS-områden

Utpekade områden anses vara för stora och generella och stämmer inte överens med de kriterier som kan användas vid utpekande av sådana områden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser därför att de utpekade LIS-områdena inte följer lagstiftningens intentioner.

Behov av kompletterande underlag

- en uppdaterad radonkartering
- beräknade halter av luftföroreningar längs gator i tätbebyggda områden, gärna presenterade utifrån gällande miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsmål
- en kartläggning av trafikbuller

Mark- och vattenanvändning

Områden som utpekats som lämpliga för bostäder har i flera fall placerats i direkt anslutning till verksamhetsområden avsedda för störande verksamheter. Detta innebär en risk för störningar vid bostäder som kan innebära olägenheter för de boendes hälsa. Områdena bör anpassas för att säkerställa ett skyddsavstånd mellan verksamhetsområden och bostadsområden. Det gäller särskilt på följande platser:

- Högstorp-Ekeberg-Skirområdet. Även för befintlig bebyggelse i Hollstorp kan utvidgningen österut av Ekeberg komma att innebära oacceptabel störning
- Gemla - Industrivägen sydvästra som ligger mycket nära ett planerat område för förskola och bostäder. Den östligaste delen av Industrivägen Norra.
- Braås - Sandskogsvägen och den östra delen av området Södra Braås. Redan idag förekommer klagomål på befintligt verksamhetsområde på Åkarevägen från boende norr om Sandskogsvägen.
- Rottne: Kopparvägen.

Jordbruksmark

Miljö- och hälsoskyddsnämnden håller med hållbarhetsbedömningens slutsats att detta behöver utredas vidare, med hänvisning till miljö balkens kapitel 3, 4 §.

De anser inte att kompensationsåtgärder bör föreslås eftersom det är svårt att skapa produktiv jordbruksmark av exempelvis skogsmark. Kommunen bör därför vara mycket restriktiv med att låta produktiv jordbruksmark användas på ett sätt som förstör den.

Att bygga bostäder på jordbruksmark innebär ofta att bostäderna hamnar i direkt närhet till pågående jordbruksmark och djurhållning. Det innebär risker för olägenheter som kan leda till krav på restriktioner för den befintliga verksamheten.

Teleborgsvägen

Teleborgsvägen planeras få en ändrad användning genom att vägen omvandlas till stadsgata. Förslagets konsekvenser med avseende på buller och luftkvalitet är inte kommenterat. Miljö- och hälsoskyddsgruppen bedömer att sådana konsekvenser behöver analyseras i förslaget, särskilt som trafiken kan förväntas öka i och med utbyggnad av södra Växjö.

Transporter

För de utpekade områdena vid Tofta Sjästad och Björnö i Lammhult finns en risk att deras placering motverkar målet om att minska bilanvändandet eftersom de ligger avskilt och relativt långt från respektive centrum. Till Björnö finns visserligen en trafiksäker cykelväg utmed Lammens norra strand, men den riskerar att upplevas som otrygg, framförallt under kvälls- och nattetid.

Ekegårdsudden

Miljö- och hälsoskyddsgruppen anser att Ekegårdsudden i Lammhult är mer lämpat för natur och rekreation än som plats för nya bostäder. Området är utpekat som ett mycket värdefullt närrekreationsområde för boende i Lammhult.

Västra mark

Översiktsplanens förslag för Västra mark skiljer sig från förslag för grönstrukturvision för Västra mark. Förslaget bör beaktas och tas med i översiktsplanen om målet är en attraktiv blandstad med bostäder på Västra Mark. Om förslaget till förbättrad och bevarad grönstruktur genomförs ökar det förutsättningarna att uppnå översiktsplanens mål om attraktiv blandstad och hållbarhetsprogram. Om det inte genomförs blir det svårt nå målen om attraktiv blandstad vilket medför att bostäder inte är lämpligt på Västra Mark.

Kommunens svar

Översiktsplanen har kompletterats med och redovisar de vattenförekomster där finns risk att MKN överskrids och vilka åtgärder och hänsyn som behöver tas.

Hållbarhetsbedömningen har fördjupats och förtydligats.

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS.

En uppdaterad radonkartering, beräknade halter av luftföroreningar samt kartläggning av trafikbuller är viktiga underlag för kommunen för framtida planering och byggande men inget som tas fram särskilt i samband med översiktsplanen.

Där det kan uppstå risk för konflikter mellan bostäder och verksamheter får detta prövas och krav på eventuella åtgärder utredas i senare skede. Intentionen är att inte peka ut områden särskilt utsatta för buller.

Ett särskilt arbete kopplat till byggande på jordbruksmark har genomförts efter att översiktsplanen varit ute på samråd. Detta finns implementerat i det nya förslaget.

Intentionerna med en omvandling av Teleborgsvägen är en lugnare trafik, mer hållbara transportslag och minskat buller. Detta har även diskuterats särskilt i arbetet med Campusplanen. Konsekvenserna tas även upp och hanteras i Hållbarhetsbedömningen.

Intentionerna i översiktsplanen är att långsiktigt minska bilanvändandet och ge ökade förutsättningar för hållbara transporter. Konsekvenserna av valda utbyggnadsområden ska framgå av Hållbarhetsbedömningen.

Det går att förena intresset av att bygga bostäder och ha del av Ekegårdsudden i Lammhult kvar för natur och rekreation. Området är sedan tidigare provat och utpekats som LIS-område, en avvägning som kommunen står fast vid.

Förslag för Västra Mark ska vara förenligt och samordnat med grönstrukturvision samt pågående arbete med stor förstudie.

Värends Räddningstjänst

Värends räddningstjänst påpekar att risker gällande brand, explosioner och utsläpp av giftiga ämnen kan uppstå i områden som Västra mark där verksamheter och bostäder blandas i samma område. Kommunen bör eftersträva att mark som kan innebära etablering av riskfyllda verksamheter skall vara förlagda på tillräckligt avstånd från bostäder och annan känslig bebyggelse.

Prioriterade uttryckningsvägar bör finnas med under rubriken transportsystem. I samband med planering av nya områden behöver en översyn av uttryckningsnätet utföras.

Verksamhetsområden kräver generellt större vattenflöden i jämförelse med områden med villor. Detta bör kommunen ta höjd för tidigt vid exploatering av nya områden.

Det påpekas att en ökad insatstid ökar även räddningstjänstens behov av släckvatten eftersom de kan förväntas att mötas av större bränder. Det är därför viktigt att man bygger ut både med avseende på kapacitet (tryck och flöde) och rätt avstånd mellan brandposter för att räddningstjänsten ska kunna koppla upp vatten snabbt och få tillgång till erforderlig kapacitet.

Under rubriken Allmänna intressen/Miljö, hälsa, säkerhet bör beslutade farligt gods leder och verksamhetsområden som kan medföra risker för omgivningen redovisas.

Bebyggelse utmed farligt godsleder bör i första hand förläggas på avstånd som anges i RIKTSAM. I dessa riktlinjer anges en buffertzona på 200 meter från farligt godsleder. Rekommenderade skyddsavstånd för olika markanvändningar (enligt RIKTSAM) bör visas på kommunens översiktsplan.

Värends räddningstjänst föreslår att en riskinventering genomförs i samband med översiktsplaneringen för att ge en helhetsbild av olika samhällsrisker och påverkan. Det är önskvärt att räddningstjänsten kontaktas för samråd i ett tidigt skede om diskussioner ska påbörjas om lokalisering av till exempel stora industrier och lager eller samhällsviktiga byggnader/anläggningar.

Då Växjö stad växer finns det flera områden som räddningstjänsten inte når inom 10 minuter. Räddningstjänstens insatstid måste därför beaktas vid planering av ny tätortsbebyggelse. Insatstiderna bör även kunna visas på Översiktsplanen med ett informationsskikt som är uppdaterat mot GIS databasen.

På MSB:s hemsida (msb.se) Översvämningsportalen finns karterade vattendrag för både 100-, 200- och högst beräknade flöden.

Kommunens svar

Riskerna kring utveckling av Västra Mark kommer att klargöras i förstudier och hanteras i den fortsatta planeringen.

Prioriterade uttryckningsvägar ses som ett viktigt planeringsunderlag som vi behöver ta hänsyn till i all planering.

Hur dagvattenhanteringen sker och vilken kapacitet som finns för släckvatten i utbyggnadsområden kommer att hanteras i den vidare planeringen.

Leder för farligt gods och tillståndspliktiga verksamheter redovisas som underlag.

Kommunen kommer inte att genomföra någon särskild riskinventering för översiktsplanen i detta skede. Detta får genomföras vid fortsatt planering. Det är dock viktigt att fortsatt föra en dialog mellan kommunens samtliga förvaltningar, nämnder och bolag.

Insatstiderna kommer att tas fram som planeringsunderlag och är något som har och ska beaktas vid planering.

Översiktsplanen innehåller underlag för översvämnningar.

Växjö Energi

Skeptiska till utbyggnad av Toftasjöstad, då det kommer innebära resurskrävande infrastruktur jämfört med andra utbyggnadsområden.

Önskar att man fokuserar på något eller få utbyggnadsområden i taget, för att tillåta god översyn om bärighet i de investeringar som varje område kräver.

Önskar att staden och stadsdelar planeras för att möjliggöra ett behovsanpassat fjärrkylanät.

Översiktsplanen behöver ha en tydlig viljeinriktning om ökad vindkraft inom det geografiska området.

Behov av att se över markanspråk för Sandviksverket söderut.

Behov av att säkerställa infrastruktur för goda transporter till Sandviksverket.

Behov av att säkerställa mark för nytt värmekraftverk västerut.

Efterfrågar tidig dialog i planeringsarbetet och god samordning genom hela samhällsbyggnadsprocessen för ett smidigt samarbete och gott slutresultat.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

På sikt kommer Vindbruksplanen att omarbetas men är inget som nuvarande översyn hanterar.

Markanspråk för möjlig expansion av Sandviksverket söderut samt förbättrade anslutningsmöjligheter till riksvägen finns nu med i översiktsplanen.

En särskild lokaliseringsutredning för nytt värmekraftverk västerut behöver genomföras. Denna utredning behöver i synnerhet beakta riksintresset för Bergkvara.

Att vi för en tidig dialog och har god samordning är kommunens intentioner.

Byggnadsnämnden

Den digitala formen har förutsättningar att bli ett användbart verktyg.

Det är positivt att översiktsplanen utgår från en tydlig utvecklingsstrategi.

Utvecklingen bör med tanke på närhet till staden, goda kommunikationer mellan Alvesta och Växjö och sjukhusets placering ske i väst-östlig riktning. Expandera längs spåret med hänsyn till och utveckling av riksintresset Bergkvara. Förstärka riksintresset utifrån turism- och rekreationslandskap.

Högstorp/Hollstorp ligger nära centrum och bör ingå. Jonsboda viktigt med tanke på närhet till sjukhuset och att stråket mellan Alvesta och Växjö bör stärkas både när det gäller infrastruktur, kommunikationer, bebyggelse och friluftsliv och rekreation.

Bibehållen småskalig charm i centrum står i kontrast med det uttalade målet att bygga tätare och högre. Bör redovisas i översiktsplanen så att man förstår hur staden är tänkt att utvecklas.

Även de lokala kärnorna bör beskrivas utifrån deras kvaliteter och karaktärer så att miljöerna kan bevaras och vidareutvecklas och ge riktlinjer till utformningen av framtida bebyggelse.

Värdefullt att fastslå att Lammhult, Rottne, Braås och Ingelstad är kommunala kärnor.

Tävelsås bör pekas ut som en lokal kärna för att svarar upp till den utvecklingen som sker. Högt bebyggelsestryck råder i Tävelsås och mellan Växjö och Tävelsås.

Inte rimligt att Tofta Sjöstad är en del av stadsbebyggelsen inom tio år.

Viktigt att utveckla området kring sjukhuset med bostäder, näringsliv, rekreation och friluftsliv. Exempelvis Jonsboda.

Översynen av riksintresset för Bergkvara för att finna mark att utveckla och förädla. Det finns områden som kan utvecklas för såväl bostäder som annan bebyggelse och gröstruktur. Leder till förbättrad tillgänglighet. Blir ännu mer aktuellt att utveckla riksintresset med det nya sjukhuset.

Jonsboda mer aktuellt med tanke på nytt sjukhus, närhet till centrum, Södra Länken och kopplingen till Teleborg vilket gör området till en integrerad del av Växjö stad.

Inte begränsa Södra Räfte till låg enplansbebyggelse. Ska området tas i anspråk är det resursslöseri att bygga glest och lågt. Svårt att förstå att bebyggelsen anpassas till riksintresset.

Delar av området som utpekade som grönområde vid Ringsberg-Kristineberg är föreslaget för kvartersmark för bostäder i samrådsförslag till detaljplan.

Utveckla åkern norr om Fagrabäcksvägen, väster om Katedralskolan och söder om Teknikum. Påverkar inte riksintresset för rutnätsstaden på ett påtagligt sätt.

Området norr om Hovshaga begravningsplats och söder om Domfällevägen med undantag för sankpartiet bör pekas ut i Översiktsplanen.

Positiv till omvandling av Västra Mark. Utpekade grönområden ligger på privat kvartersmark. Ett genomförande av översiktsplanen försvåras om kommunen inte säkerställer att grönområdena blir allmänt tillgängliga.

Översiktsplanen borde redovisa dels planlagda men ej genomförda områden, dels helt nya områden eller omvandlingsområden. Exempel på gällande detaljplaner som ännu inte är bebyggda tas upp.

Område vid Evedal markerad som tätortsbebyggelse ändrad. Översiktsplanen bör ge indikationer på hur man vill att denna del ska hanteras.

Området i kvarteret Trädgårdsmästaren längs med Fagrabäcksvägen samt Folkparken-området saknas i översiktsplanen.

Översiktsplanen tar inte höjd förr Norrledens/Österledens förändring vid Fagrabäcksrondellen.

Positivt att större områden kring tätorterna har pekats ut som möjliga LIS-områden. Svårt att förutse vilka områden som blir aktuella att bebygga.

Omöjligt att genomföra översiktsplanens riktlinjer om gröning/park på minst 0,1 ha inom 50 meter, park/naturområde på minst 1 ha inom 300 meter och natur- och rekreationsområde på minst 100 ha inom 2,5 km från bostaden.

Behöver finnas en tydligare strategi på hur kompensation av ianspråktagna grönområden ska gå till.

Vissa grönstråk bör justeras eftersom de skär rätt genom kvarter och bebyggelse.

Grönstrukturen och den biologiska mångfalden är en viktig del av staden. Översiktsplanen ska i en samlad bedömning prioriterar var det är viktigt. I Västra Mark som är hårdgjort bör inte biologisk mångfald vara ett övergripande mål.

Enligt översiktsplanen så ska bebyggelse undvikas att lokaliseras till jordbruksmark. Skrivningen bör ersättas med att ny bebyggelse bör inte lokaliseras till brukningsvärd jordbruksmark men i avvägning mellan andra intressen kan det vara skäligt att exploatera jordbruksmark, till exempel för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Dessa väsentliga samhällsintressen bör tydligt definieras, kan handla om nödvändig tätortsutveckling, infrastruktur och andra samhällsviktiga funktioner. Kommunen har planmonopol och det är viktigt att det inte utarmas. En kartläggning av jordbruksmark bör genomföras med länsstyrelsen, region Kronoberg och övriga kommuner i länet. Hållbarhetsbedömningen tar upp att jordbruksmark som exploateras ska kompenseras på annan plats i syfte att bibehålla andelen jordbruksmark i kommunen. Jordbruksmarken påverkas av att marken inte brukas, igenväxning, allt större men färre produktionsenheter och andra omvärldsfaktorer. Därför är det inte säkert att exploatering av jordbruksmark i Växjö kommun är ett sådant stort problem att det motiverar kompensation av ny jordbruksmark.

Artskyddsfrågor ska hanteras tydligt i översiktsplanen och hur detta intresse ska hanteras och vägs mot andra intressen. Därför ska översiktsplanen ange huvudsyfte för olika områden för att kunna motivera eventuella dispenser.

Inom redan bebyggda områden och på landsbygden finns föreslagen markanvändning oförändrad. Den skrivningen bör förändras till i huvudsak oförändrad med anledning av samhällets ständiga förändring.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med

anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde. Även ett fördjupat arbete kring området för nytt sjukhus i Räfte har genomförts.

Hur vi kan bevara stadskärnans småskaliga charm, tillgodose riksintresset och samtidigt utveckla staden hanteras i pågående arbete med rutnätsstaden.

Orternas utveckling beskrivs översiktligt genom utvecklingsinriktningen och fördjupas genom mark- och vattenanvändningen. Kommunen anser att detta uppfyller syftet med en översiktsplan.

Tävelsås ingår i ett större sammanhang mellan Växjö stad och Ingelstad som har stor potential att utvecklas. Deras primära kärnor är Ingelstad och Växjö stad.

Kommunen har genomfört ett arbete med att bedöma de kumulativa effekterna för riksintresset Bergkvara. Södra Räfte är ett område som bedöms påtagligt kunna skada riksintresset och har tagits bort från samrådsförslaget. Det finns stor potential att utveckla riksintresset i och med ny lokalisering av sjukhus i Räfte. Detta finns identifierat i översiktsplanen. Det är av stor vikt att fortsätta utveckla riksintresset Bergkvara samtidigt som vi säkerställer dess värden. Detta behöver ses över i ett särskilt arbete.

Översiktsplanen gör avvägningar mellan allmänna intressen och utgår ifrån vad som är bäst för en hållbar utveckling. Genomförande hanteras i den fortsatta planeringen tillsammans med markägare.

Växjö kommun har valt att följa Boverkets ÖP-modell 2.0 så långt som möjligt och pekar ut användning för mark och vatten i enlighet med denna. Översiktsplanen har generellt uppdaterats vad gäller utpekade områden.

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS.

Grönstrukturprogrammen kommer att uppdateras framöver och anpassas efter översiktsplanens utvecklingstankar.

Översiktsplanen följer den grönvision som finns framtagen för Västra Mark. I enlighet med en omvandling av Västra Mark med mer bostäder och besöksintensiva funktioner så måste fler offentliga och gröna miljöer tillskapas för att skapa ett attraktivt och hållbart område.

Kommunen har genomfört ett arbete kring hur byggande på jordbruksmark ska hanteras i den översiktliga planeringen. Detta finns presenterat i översiktsplanen och har för syfte att förtydliga hur kommunen avser att skydda brukningsvärd mark samtidigt som vi kan utveckla hela kommunen. Avvägningar har genomförts mellan intresset jordbruksmark och intresset bebyggelse samtidigt som alternativa lokaliseringar har studerats.

Ur ett långsiktigt perspektiv är det inte relevant att utreda artskyddsfrågor i detalj i översiktsplanen. Utredning får göras efterhand som översiktsplanen genomförs.

Omsorgsnämnden

Det går inte idag att veta säkert hur omsorgsverksamhet kommer att se ut och verkställas om 20–30 år. Hemvård och hemsjukvård kommer med all sannolikhet öka, bli mer avancerad och digital. Särskilda boenden är en kostsam och strikt behovsprövad insats som troligtvis även framåt kommer vara begränsad utifrån befolkningsunderlaget. Tillgången till anpassade och servicenära bostäder (typ seniorboende) för äldre personer i olika delar av kommunen är viktig att tillgodose.

När det blir allt fler invånare behövs planering för att omsorgsnämndens olika verksamheter tillgodoses i de delar där man tänker att Växjö kommun ska växa. I de kommunala kärnorna finns redan grundläggande strukturer på plats vad gäller äldreomsorg i form av särskilt boende och hemtjänst. Troligtvis är det hemtjänst som i första hand kan behöva utökas. Utöver behoven av yta är lokalens funktionalitet och läge viktiga. Ett perspektiv att bevaka är möjligheten att samlokalisera kommunala verksamheter så att medborgarna har den samhällsservice de behöver på rätt plats, gärna på få adresser.

I två av tre lokala kärnor (Gemla och Vederslöv) finns redan särskilt boende och tillgång till hemtjänst. Här behövs en beredskap för ökad omsorgsverksamhet om förväntningen om en tredubblad befolkning på 30 års sikt slår in. Detta inte minst ur hållbarhetssynpunkt för att minimera resande och transporter.

Tomter för LSS verksamhet kan behövas i de kommunala kärnorna, även om önskemålen från omsorgstagarna oftast är ett boende i Växjö tätort.

Sammanfattningsvis, för att möta den växande befolkningen med hållbara och effektiva kommunala verksamheter behövs ett tätt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser.

Kommunens svar

Översiktsplanen ger förutsättningar för att alla typer av boendeformer ska kunna byggas. Lokalisering av anpassade boende får studeras särskilt med översiktsplaner som verktyg och säkerställas i den vidare planeringen.

Tekniska nämnden

Översiktsplanen är genomarbetad och det finns ett omfattande underlagsmaterial och texter som kopplas på olika sätt till det digitala kartmaterialet. Det är dock svårt att genomlysna och analysera ur tekniska förvaltningens ansvarsområde. Det är därför viktigt att fortsatt bearbetning av remissvaren kommer att arbetas vidare med i olika tjänstemannagrupper för att flera olika infallsvinklar och frågeställningar kan hanteras.

Allmänt

Sammanfattande texter i StoryMaps är tydliga. Det är önskvärt att sammanfattande texter även arbetas in under utvecklingsstrategin, markanvändning och hänsyn.

Planförslaget bör sättas i ett tydligare sammanhang -vilka trender, behov och utmaningar har identifierats? Hur ser framtida kontext ut för Växjö kommun sett till hur andra myndigheter planerar, Trafikverket, Region Kronoberg, grannkommuner. Vad visar befolkningsprognosen för kommunens olika orter?

Hänvisningar till flera andra antagna planer och program, i både utvecklingsstrategin i markanvändningen, skapar förvirring. Det bör tydliggöras vilka planer och program som fortfarande gäller, vilka som går in i översiktsplanen och vilka som är underlag. Tekniska nämnden påpekar att vissa delar av översiktsplanen motsäger delar av de dokument som hänvisas till.

Utvecklingsstrategin

Övergripande

Tekniska nämnden anser att hållbarhetsaspekter och kopplingen till hållbarhetsprogrammet behöver lyftas fram tydligare och vara bärande i förslaget.

Översiktsplanen behöver utveckla hur den bidrar till att göra Växjö kommun "attraktiv att bo i, verka i och besöka". Lyft fram kommunens signum och styrkor inför framtiden! – Växjö är sjöarna och parkernas stad. Det behövs en tydligare inriktning om hur Växjö attraktionskraft ska utvecklas.

Hur är bostadsutvecklingen framtagen? Finns kopplingar till befolkningsprognos, underlaget finns inte med i översiktsplanen? Vad är statistiskt underlag och vad är kommunens vision och mål?

Det finns en stor utvecklingspotential i landsbygd och byar som angränsar till Växjö stad, (inom lämpligt pendlingsavstånd). Viktigt att man politiskt tydliggör vilka byar och områden på landsbygden som kommunen vill satsa på.

Bebyggelse

Planförslaget bör kompletteras med beskrivning av hur Växjös fyra regionala kärnor samspelar. Hur ska Växjö centrum klara konkurrensen från starka målpunkter såsom sjukhuset, Campus, Arenastaden och Grand Samarkand?

De regionala kärnorna i Växjö tycks till stor del sammanfalla med var det finns handel. Sett till pågående strukturomvandling i handelssektorn bör översiktsplanen utveckla vad som förväntas vara framtida tyngdpunkter i regionens kärnor.

VA-avdelningen anser uppskattad bebyggelseutveckling på landsbygden orimlig, och överskattad för orterna utanför Växjö stad.

I VA-planen har kommunen identifierat områden där behov finns att lösa VA i ett större sammanhang, men för att ta ställning till och prioritera en ev. framtida kommunal VA-utbyggnad är det viktigt att veta var kommunen vill se en långsiktig bebyggelseutveckling och satsning på landsbygden. En prioritering av kommande utbyggnadsområden är nödvändig.

VA-avdelningen har inte tittat på konsekvenserna av bebyggelseutvecklingen för respektive område men kan ändå ur ett VA perspektiv se att det är mer fördelaktigt att bygga väster, sydväst och nordväst om Växjö stad, då det ger mindre konsekvenser på befintligt ledningsnät och kräver mindre investeringar. Vid byggnation i nord öst kommer troligtvis långa ledningssträckor att behöva dimensioneras upp i befintlig bebyggelse vilket kommer att innebära störningar och kostnader.

Förtätning inom befintliga miljöer innebär ofta en ökad belastning på det kommunala ledningsnätet i områden där ledningsnätet ofta redan är hårt belastat. För att möjliggöra ny byggnation i dessa områden är det viktigt att det ställs krav på lokalt omhändertagande och fördröjning av dagvatten.

Skirsjön: Utbyggnad i området kommer kräva stora satsningar i infrastrukturen då området ligger långt ut i ytterkant av verksamhetsområdet.

Områden utpekade som utvecklingsriktning på lång sikt behöver förtydligas gällande tidshorisont och beskrivning.

Satsningarna på stor befolkningsökning i kommunkärnorna Lamnhult, Braås, Rottne och Ingelstad innebär att i princip alla orters (utom möjligtvis Lamnhults) VA-anläggningar kommer att behöva utökad kapacitet. En kapacitetsutbyggnad av både vattenverk och avloppsanläggningar på många orter kommer att medföra extra kostnader i jämförelse med den nuvarande begränsade tillväxten som sker på dessa orter. Förutom kapacitetsutbyggnad på kärnorterna kommer Växjös kapacitet både vad gäller vatten och avloppsförsörjning att behöva byggas ut. Avloppsverket Sundets tillstånd är för 95 000 pe vilket kommer att räcka ngt längre än vattenförsörjningen som kommer att nå sitt tak strax efter 2030.

Transporter

Befintliga och framtida järnvägsstationer bör tydligare ses som strukturbildande. Järnvägens betydelse kan förväntas bestå och öka framöver vilket ger nya förutsättningar för orter och stadsdelar som föreslås få station. Detta bör tas till vara i planförslaget. En ännu tydligare utvecklingsinriktning i stationsnära områden kan vara en intressant för en hållbar utvecklingsstrategi.

Planförslagets fyra regionala kärnor i Växjö, med utpekade förtätning, riskerar att påverka framkomlighet och trafiksäkerhet på Norrleden med flera vägar av riksintresse. ÖP behöver arbeta in de inriktningar som Trafikverket och Växjö kommun gemensamt arbetar fram i pågående åtgärdsvalsstudier.

Handel genererar mycket trafik och kapaciteten i delar av vägnätet är begränsad, översiktsplanen bör därför innehålla ett ställningstagande kring handel. Handels lokalisering är dessutom en viktig fråga för invånarnas behov av vardagsnära service.

En viktig länk för utbyggnaden i östra Växjö och koppling till Södra länken är förbindelsen mellan Tingsrydsvägen och Kalmarvägen. Den redovisas bara en kortare sträcka. Vad för bakgrund finns för detta?

Natur och rekreation

Sjöarna måste ses som strukturbildande i utveckling av framtida grönstruktur där föreslagna grönkilar inte samspejar med den fysiska struktur som finns.

Redovisningen av strategin för utveckling av turism och rekreationslandskap är intressant medan föreslagen utbredning väcker frågor. Begreppet bör förtydligas, eller nyanseras, i markanvändningen.

Hänsyn

Grönstrukturprogrammet identifierar ett antal kärnområden av värde eller mycket stort värde för den biologiska mångfalden. Flera av dessa saknas under denna rubrik men kan vara motiverade att lägga till, till exempel värdekärnan mellan Teleborg och Södra Bergundasjön.

Areella näringar behöver kompletteras med karta och ställningstagande avseende odlingsvärd åkermark. Jordbruken är av stor betydelse för det öppna odlingslandskapet, livsmedelsförsörjningen och för biologisk mångfald. Samtidigt är det efterfrågan på tomter på landsbygden vilket kan leda till konflikter mellan olika intresseområden.

Översiktsplanen behöver vara tydlig vad gäller inriktning för tätortsnära skog.

I lagret råvarutillgångar och samhällsviktiga verksamheter behöver mellankommunala intressen förtydligas. Även potentiella vattentillgångar utanför kommunen och andra mellankommunala intressen för VA bör belysas i översiktsplanen.

Mark och Vattenanvändning

Generellt för detaljerad redovisning av många aspekter.

Utbyggnadsstrategin återspeglas inte alltid föreslagen markanvändning. Exempelvis omfattar den utpekade regionala kärnan i Teleborg i huvudsak oförändrad tätortsbebyggelse.

Föreslagen markanvändning ställer stora krav på kostsam infrastrukturutbyggnad för hållbara transportslag, tillskapande av grönstruktur, offentliga rum och mötesplatser samt utbyggnad av samhällsservice. Det finns ett behov av att komplettera översiktsplanen med en exploateringsstrategi som kan hantera etappindelningar och kommunala investeringsbehov.

Analysen av föreslagna utbyggnadsområden behöver redovisas. Hur motiveras utvalda områden, till exempel Tofta Sjöstad men inte Södra Fylleryd-Hollstorp och Jonsboda?

Mark- och vattenområden

Grönstrukturen, dvs grönområden tillsammans med grönstråken, fyller flera funktioner, och bör inte redovisas separat.

Eftersom det är viktigt att säkerställa tillräcklig mängd grönområden i förhållande till deras funktion, såsom rekreation, biologisk mångfald, dagvattenhantering eller skydd, kan det vara motiverat att förtydliga markanvändningskategorin.

Föreslagna grönstråk behöver utvecklas för att bli en sammanhängande grön infrastruktur.

Kvalitetsaspekter avseende grönområden bör förtydligas. Ett grönområdenas betydelse för rekreativsvärdet behöver till exempel väga in eventuell bullerbelastning, grönyttas innehåll och storlek.

Redovisade grönstråk skiljer sig åt mellan ÖP's markanvändning och Grönstrukturprogrammet (GSP) och många av de gröna stråk som föreslås i GSP finns inte med, varför?

Planförslaget innebär att en stor del av bebyggelseutvecklingen i Växjö sker genom förtätning. Befintlig bebyggelse behöver ges en tydlig planeringsinriktning som tar hänsyn till ökat tryck på allmän platsmark.

Tydligare vägledning är önskvärt till exempel vid förtätning i stadsdelar som redan har brist på allmänna ytor enligt antagna riktlinjer i grönstrukturprogram, såsom Västra mark.

Hållbarhetsbedömning

Hur svarar Översiktsplanen upp mot Hållbarhetsprogrammet?

Planförslag, nollalternativ och jämförelsealternativen utvärderas mot ett antal utvalda nationella, regionala och kommunala mål som anses vara särskilt relevanta för översiktlig planering. Här saknas det nationella målet för gestaltad livsmiljö. Målet gestaltad livsmiljö har fokus på helhetssyn, hållbarhet och kvalitet, med andra ord tydlig bäring på översiktsplanering.

Under "Utmaningar" bör förändrat klimat anges, såväl värmeböljor som stormar och ösregn förväntas bli vanligare, något som Kronoberg redan känt effekterna av.

Fortsatt förtätning behöver också belysas i hållbarhetsbedömningen.

Behov av kompletteringar

Översiktsplanen behöver utveckla hur den bidrar till att göra Växjö kommun "attraktiv att bo i, verka i och besöka". Vad ska göra Växjö attraktivt för invånarna år 2030 och år 2050? Vilka värden och kvalitéer måste säkerställas?

En redovisning av vem vi planerar för. Prognoser, befolkningsammansättning, dagbefolkningens förväntade branschindelning, översatt till förväntat markbehov för näringslivet.

Planförslaget bör avvägas också mot syftet i målet om gestaltad livsmiljö. Här lyfts bland annat kvalitet, helhetssyn, hållbarhet och demokratiaspekter med bäring på fysisk utformning.

En uppgift i ÖP är att ge översiktlig vägledning för hur den mark- och vattenanvändning som föreslås kan genomföras utan påtaglig skada på respektive riksintresses värden. Denna redovisning behöver utvecklas för att ge stöd åt efterföljande planeringsskeden.

Redovisa vilka fördjupningar som fortsatt gäller eller som ersätts av den kommande planen.

Barnkonventionen blev lag vid årsskiftet, hur har barnperspektivet beaktats i översiktsplanen?

Översiktsplanen bör kompletteras avseende ekosystemtjänster och redovisa en samlad bild av huvudstrukturen för dagens och framtida ekosystemtjänster. Enligt Boverket ska senast år 2018 betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället där så är relevant och skäligt, och senast 2025 ska en majoritet av kommunerna ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Översiktsplanen bör kompletteras med en redovisning av Växjö's framtida kontext utifrån vad andra samhällsbyggande aktörer planerar/reglerar: Trafikverket, Region Kronoberg, grannkommuner, Försvaret, Havs- och vattenmyndigheten (åtgärdsplanerna) mm, för att kunna sätta planförslaget i sitt framtida sammanhang.

För att vara ett bra instrument för tekniska förvaltningen strategiska arbete, med utveckling av stadens olika infrastrukturer för såväl, kommunikationer och VA samt motsvara förväntningar på det offentliga attraktiva livsrummet behöver översiktsplanen kompletteras med en fastlagd utbyggnadsstrategi.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet. Översiktsplanen kommer fortsättningsvis enbart finnas som ett digitalt verktyg.

En omvärldsanalys har genomförts och ligger till grund för översiktsplanen. Kommunen tog även fram en målbild för ett hållbart samhällsbyggande som sedan blev en del utav Hållbara Växjö 2030. I det fortsatta arbetet kommer bland annat kommunens arbete med gemensamma planeringsförutsättningarna att ta vid där översiktsplanens detaljeringsgrad inte räcker till.

I det nya förslaget finns en tydligare beskrivning av hur olika dokument förhåller sig till varandra och vad som gäller tillsammans med översiktsplanen

Avvägningar mellan olika allmänna intressen är genomförda i mark- och vattenanvändningen på en översiktlig nivå.

Hållbarhetsaspekterna har genomgående förtydligats i förslaget och Hållbarhetsbedömning har fördjupats ytterligare.

Kommunens vision har fått en tydligare koppling till översiktsplanen i helhet och utvecklingsinriktningen i synnerhet.

I avgränsningssamrådet så utgjorde inte förtätning en del i hållbarhetsbedömningen. Detta har därför i detalj inte bedömts. En typ av förtätningsstrategi blir en viktig del för det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Genom översiktsplanen har kommunen för syfte att vara med och påverka samhällsutvecklingen mot en hållbar framtid. Detta tillsammans med genomförd omvärldsanalys ligger till grund för översiktsplanens inriktning.

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde. Detta har också föranlett ändringar av översiktsplanens utvecklingsinriktning.

Översiktsplanen har fördjupat kommunens intentioner med utvecklingen av landsbygden. Denna utgår ifrån möjligheten att stärka serviceunderlaget och hållbart resande.

Vid planering av nybyggnation ska kommunens dagvattenpolicy användas.

VA-anläggningarnas kapacitet kommer att få utredas vidare efter hand som översiktsplanen genomförs.

Översiktsplanens intentioner är att ge förutsättningar för ett större kollektivt resande och att fler transporter kan ske till fots eller med cykel för att minska bilanvändandet. Översiktsplanens intentioner kring ett hållbart resande kretsar mycket kring järnvägen, dess stationer och sambandet med Alvesta.

Översiktsplanen har anpassats efter pågående åtgärdsvalsstudier.

Service, handel och tät bebyggelse lokaliseras i kärnorna och i stråken. Detta ger förutsättningar för effektiva och hållbara transporter.

Förbindelsen mellan riksväg 25 och 27 är enbart en lokalgata som i första hand binder ihop Hollstorp med resten av staden.

Sjöarna ses som en del av grönstrukturen och ingår i de grön- och blåkilar som pekas ut.

Utvecklingsinriktningen är schematisk utan några exakta gränser. Motiveringen till områden för natur och friluftsliv har förtydligats.

Grönstrukturprogrammets kärnområden finns som ett underlag till översiktsplanens och har använts vid avvägningar. Grönstrukturprogrammen kommer att uppdateras framöver för att anpassas efter översiktsplanens utvecklingstankar och fördjupa funktionen av det gröna. Översiktsplanen pekar ut grönstråk och grönområden på en övergripande nivå.

Kommunen har genomfört ett arbete kring hur byggande på jordbruksmark ska hanteras i den översiktliga planeringen. Detta finns presenterat i översiktsplanen och har för syfte att förtydliga hur kommunen avser att skydda brukningsvärd mark samtidigt som vi kan utveckla hela kommunen. För att skapa en attraktiv och levande kommun är det viktigt att kunna tillåta byggnation där den är av väsentlig betydelse för kommunens utveckling. I arbetet har kommunen använt kartering av jordbruksmark kopplat till bidrag och har ansetts vara det mest relevanta underlag kommunen har att tillgå. Framöver kommer en mer precis kartering av jordbruksmark att genomföras. Avvägningar har genomförts mellan intresset jordbruksmark och intresset bebyggelse samtidigt som alternativa lokaliseringar har studerats.

De mellankommunala frågorna har förtydligats i översiktsplanen.

Intentionen är att utvecklingsinriktningen ska återspeglas i mark- och vattenanvändningen.

Exploateringsstrategi och kommunala investeringsbehov är inget som hanteras utav översiktsplanen. Delar utav detta har dock legat till grund för utpekandet av våra större utbyggnadsområden. Detta behöver hanteras i den vidare planeringen.

Hur och var förtätning kan ske i detalj och hur detta förhåller sig till gröna miljöer kommer att utredas vidare i en typ av förtättningsstrategi.

Kopplingen mot hållbarhetsprogrammet har tydliggjorts.

Hållbarhetsbedömningen har fördjupats med inkomna synpunkter.

Hur översiktsplanen förhåller sig till riksintressena har förtydligats.

Barnperspektivet ska genomsyra hela översiktsplanen. Under utställningen genomförs dialog med barn och unga.

Kommunen genomför ett särskilt projekt kring ekosystemtjänster. Detta är samordnat med översiktsplanen.

Kultur- och fritidsnämnden

Översiktsplanen i sin nuvarande form gör det svårt att få en heltäckande bild av de intentioner som finns med Växjö kommuns nya översiktsplan. Informationstexter är utspridda vilket gör att det finns en risk att betydelsefull information missas. Exempelvis ligger introduktionstexten, där de övergripande målen med hela översiktsplanen står, under en flik i marginalen. Dessutom saknas viss information samt delar i samrådsmaterialet vilket resulterar i att det bitvis är svårt att lämna yttranden och bedöma konsekvenser i översiktsplanen. Materialet behöver kompletteras, äldre underlag uppdateras och länkar måste säkerställas att de fungerar. Den digitala översiktsplanen är svår-navigerad och svår att överblicka. Så som den nu är uppbyggd är den inte användarvänlig då det krävs många steg i modulen för att få fram kartor och information. Dessutom bidrar färgvalen i kartorna till otydlighet.

Kultur- och fritidsnämnden anser att det är positivt att begreppet kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter lyfts fram i inledningen och i sammanfattning samt i utvecklingsstrategin. Däremot används vida begrepp som verksamheter och service i stor utsträckning. Då det är otydligt definierat vad som ingår i dessa begrepp ser kultur- och fritidsnämnden en risk att aspekter som har stor betydelse för folkhälsan försvinner och därmed inte tas hänsyn till. Därför bör begrepp som kultur, idrotts- och fritidsanläggningar samt mötesplatser användas uttryckligen och mer konsekvent.

Utvecklingsstrategi

Kultur-, idrotts- och fritidsanläggningar är viktiga målpunkter i planeringen. Det är viktigt i planeringen att inte endast lyfta vikten av mötesplatser i det offentliga rummet samt god tillgänglighet till gröna miljöer lyfts fram utan även närhet till kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter då geografisk närhet är en betydande faktor för att det ska nyttjas, vilket i förlängningen främjar folkhälsan.

Hänsyn

Det finns ett behov av områden där tystnad och stillhet råder. I rapporten Tysta områden från 2003 pekades ett antal tysta områden ut. Då rapporten är gammal men frågan fortfarande är aktuell bör en ny kartläggning av områden med god ljudmiljö göras, vilket även förespråkas i Friluftsprogram Växjö. Nyligen anlagda platser som Geometriparken, Stationsparken Lammhult samt Linnéträdgården är alla placerade i bullerutsatt läge.

I översiktsplanen bör man använda en liknande formulering som i Malmö stads översiktsplan där det under Gröna och blå miljöer för rekreation och hälsa – Strategier står:

- Tillgång till park- och naturområden ska öka för att underlätta ett aktivt friluftsliv för fler. I befintlig stadsmiljö ska tillgängligheten till stora parker förbättras genom gröna kopplingar. Prioriterade grönblå stråk ska säkerställas och tillgängligheten förbättras. Åtgärder i områden där många människor påverkas ska prioriteras.
- Invånarnas tillgång till rofyllda gröna och blå miljöer ska öka. Befintliga platser med en god ljudmiljö ska bevaras och bullernivåer i utsatta gröna och blå miljöer ska minska. Nya parker ska ej lokaliseras i bullerutsatta lägen.

Mark- och vattenanvändning

Det saknas en definition av viktiga målpunkter. Kultur- och fritidsnämnden anser att kultur-, fritids- och idrottsanläggningar samt entréer till friluftsområden bör ingå i viktiga målpunkter.

Vad gäller transport så är det inte endast huvudcykelvägar som behöver planeras efter viktiga målpunkter. Även gångstråk och lokaltrafik är betydelsefulla för en bra tillgänglighet.

Helheten i Grönstråk måste ses över. Det är enbart korta delar av grönstråk som är synliga. Däremot visas inte stråk runt stadssjöar, elljusspår och markerade leder alls. I detta sammanhang bör underlagen i Grönstrukturprogrammet för Växjö stad användas.

När staden växer i stadsgränsens ytterområden förskjuts friluftsliv i skogen utåt vilket innebär att invånarna får längre avstånd till ett 10 hektar stort grönområde, vilket södra Växjö är ett exempel på. Åtgärder för detta måste tas med i planeringen.

Det är av stor vikt att långsiktiga strategiska lokaliseringar görs. Kultur- och fritidsnämnden vill särskilt lyfta att markområden för kultur-, idrotts- och fritidsområden ska säkras och utvecklas samt att mark ska reserveras i nya strategiska lägen. Som exempel kan nämnas Gamla Växjö sjukhus där det i de generella riktlinjerna står att handel och annan service, kontorslokaler och tät bostadsbebyggelse närmast kärnorna ska prioriteras. Det är av största vikt att även kultur- idrotts- och fritidsanläggningar och mötesplatser prioriteras när områden förtätas med fler byggnader och boenden. Då geografisk närhet är en betydande faktor för i vilken utsträckning dessa platser nyttjas är närhetsprincipen i förlängningen ett främjande av folkhälsan i kommunen. Därför är det viktigt att säkerställa att invånare och besökare enkelt och säkert ska kunna ta sig till och från mötesplatser inom kultur-, idrotts- och fritidsområdena.

Boverket framhåller att översiktsplanen ska lyfta vad för typ av livsmiljö man vill skapa och vilka kvaliteter som eftersträvas. Utgångspunkten är att skapa hållbara, jämlika och mindre segregerade samhällen som är omsorgsfullt gestaltade. Kommunerna har bland annat ett särskilt ansvar att agera som förebild vid utformning och skapande av allmänna platser. Kultur- och fritidsnämnden betonar därför vikten av konstens roll för hållbara gestaltade livsmiljöer. Det bör säkerställas att konstnärliga gestaltningar görs på betydelsefulla platser. Ett bra exempel att utgå från i detta sammanhang är Stockholm stads översiktsplan där man under rubriken "Konstnärlig gestaltning i staden" lyfter den offentliga konsten med formuleringen "Vi ska ägna torgen och övriga offentliga rum särskild omsorg för att göra dem till attraktiva mötesplatser och arenor för kulturupplevelser och evenemang". För att säkerställa att konstnärliga gestaltningar görs på betydelsefulla platser i Växjö kommun bör en liknande formulering finnas i denna översiktsplan.

Hållbarhetsbedömning

Kultur- och fritidsnämnden tycker att det är bra att kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter i inledningen lyfts fram som viktiga komponenter för att Växjö stad ska vara en stark regional kärna. Längre fram i hållbarhetsbedömningen nämns däremot inte dessa komponenter när innehållet i de regionala kärnorna beskrivs, vilket kultur- och fritidsnämnden anser är en brist då forskning tydligt visar på nämndens verksamhetsområdets betydelse för hälsan och hälsan är en avgörande del i hållbarhet.

Vidare är det positivt att vikten av många publika platser för olika aktiviteter och behov som binder ihop områden i staden och tätorterna poängteras och att gestaltningen ska bidra till att öka tillgängligheten och åstadkomma miljöer som människor uppfattar som

trivsamma och trygga. Det är också bra att det framhålls att de kulturhistoriska värdena och andra kvaliteter i den fysiska miljön som ger staden, tätorterna och bygderna deras identitet ska värnas, vårdas, framhävas och byggas vidare på.

Angående analysen av de nationella, regionala och kommunala målen, planerna och programmen har kultur- och fritidsförvaltningen under 2019 skickat in kommentarer till arbetsgruppen för den nya översiktsplanen. I hållbarhetsbedömningen tycks framförda önskade tillägg inte ha tagits med.

I avsnittet om integration och hälsa står att blandad bebyggelse blandar boende och verksamheter och möjliggör för offentliga och kommersiell service att utvecklas nära invånarna. I detta sammanhang bör man även trycka på att närhet till kultur-, idrotts- och fritidsanläggningar har betydelse för hur mycket man använder dem, vilket i förläningen har betydelse för folkhälsan.

Vad gäller omvandling av områden framhåller kultur- och fritids-nämnden vikten av att alla komponenterna – kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter samt mötesplatser – tas i beaktande för att dessa ska bli integrerade och socialt hållbara. Vid omvandling av Västra mark är det därutöver viktigt att värna befintliga verksamheter som bidrar till blandstaden samt att byggnader med kulturhistoriska värden bevaras.

Underlag

På flera ställen saknas underlag och information, exempelvis finns inget under regional analys och ortsanalyser.

Kultur- och fritidsnämnden poängterar bristen i att material som redan finns framtaget inom kommunen inte hänvisas till. Exempel på detta är Växjö kommuns cykelvägsplan och Växjö kommuns handläggarkarta där målpunkter för kultur- och fritidsnämndens områden redan finns inlagda. Flera av dessa målpunkter saknas i Hållbarhetsbedömningen exempelvis vissa bibliotek. Vissa spår och leder saknas eller är inte fullständigt markerade. Färgerna på målpunkterna är otydliga vilket gör det svårt att skilja dem åt. Målpunkter som nu endast benämns som Fritid bör istället benämnas som Kultur- och fritid alternativt ha egna separata markeringar.

Sveriges Kommuner och Regioner pekar på att de kulturella dimensionerna i samhällsplaneringen behöver stärkas. Stockholm stad har till exempel lyft in "Kulturliv, idrott och rekreation" som en egen rubrik under "Allmänna intressen".

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet.

Underlaget för tysta områden har tagits bort och kommer att uppdateras i framtiden då det är en viktig kvalitet för kommunen.

Grönstrukturprogrammen kommer att uppdateras framöver för att anpassas efter översiktsplanens utvecklingstankar och fördjupa funktionen av det gröna. Översiktsplanen pekar ut grönstråk och grönområden på en övergripande nivå.

Översiktsplanen hanterar strukturer och användning på en övergripande nivå och kan inte presentera alla detaljer. Mycket information finns som underlag och har tagits hänsyn till vid framtagandet av översiktsplanen.

De generella riktlinjerna har kompletterats med en skrivning om kultur- idrotts- och fritidsanläggningar och mötesplatser.

Ett framtida arbete får fördjupa hur kommunen ska arbeta med konstnärlig gestaltning i staden.

Hållbarhetsbedömningen och utvecklingsinriktningen har uppdaterats med inkomna synpunkter och underlag. Delar av det underlag som inkommit från kultur- och fritidsförvaltningen har ej ansetts ha relevans för översiktsplanen och därför inte tagits med i analysen av mål, planer och program.

Grannkommuner och regioner

Uppvidinge kommun

Uppvidinge kommun betonar vikten av utveckling av tillgängliga och effektiva transporter mellan Växjö kommun och Uppvidinge kommun på riksväg 23.

Kommunens svar

Resonemanget kring mellankommunala frågor har fördjupats.

Lessebo kommun

Lessebo kommun ser det som viktigt för de regionala transportsambanden att tågtrafiken österut bör stärkas upp genom att möjliggöra Krösatågstrafik mellan Växjö och Emmaboda med utveckling av tågstopp i Åryd och Skruv vilket kan gynna Åryd och Skruv som bostadsorter.

Kommunens svar

Växjö kommun instämmer att det är positivt att stärka tågtrafiken österut men anser inte att det ger tillräcklig utdelning att etablera ett tågstopp i Åryd i förhållande till insats. Frågan hanteras vidare i arbetet med åtgärdsvalsstudie för Kust till kust-banan.

Ljungby kommun

Ljungby kommun ser sig främst påverkas av översiktsplanens utvecklingsstrategi. Det anses att redovisningen av riksväg 25 mot Ljungby/Halmstad som regionalt transportsamband är otydlig. Betydelsen av kollektivtrafik med hög turtäthet, i form av snabbussar, mellan Växjö och Ljungby behöver också poängteras.

Kommunens svar

Översiktsplanen tar upp detta och anses redovisa detta i tillräcklig grad.

Tingsryds kommun

Positiva till stort fokus vid Baltic Link och att förbättra förutsättningarna för riksväg 27.

Det kommande sjukhusområdet har en stor betydelse för samhällsutvecklingen och pendlingsmönstret i hela länet. Området borde belysas mer ur ett mellankommunalt perspektiv. Bland annat utifrån transportförutsättningar där Södra länken blir en viktig förbindelse.

Arbetspendlingen mellan Tingsryd och Växjö är den största som kommunen har över sin kommungräns. Investeringar i Växjö kommun får därför stor påverkan på Tingsryd.

Viktigt som residensstad att Växjö har en tillgänglig stadskärna.

Kommunens svar

Översiktsplanen har anpassats efter genomförd åtgärdsvalstudie för riksväg 27 och vägen föreslås blir mötesseparerad mellan Ingelstad och Växjö. Även Södra länken redovisas i

översiktsplanen och åtgärdsvalsstudie har genomförts. Både ny trafikplats vid Fagrabäck samt framtida ny trafikplats och infart strax söder om Veab ökar tillgänglighet stadskärnan för trafiken som kommer söderifrån.

Region Kronoberg

Positiva till att Växjö kommun på ett strukturerat sätt integrerat de olika hållbarhetsdimensionerna i hela framtagningsprocessen. Att bifoga hållbarhetskonsekvensbedömningen ökar transparensen i processen.

Ifrågasätter att översiktsplanen är helt digital.

Önskar, med tanke på den kommande sjukhusetableringen, att intentionerna med den västra delen av Växjö behandlas mer omfattande.

Saknar ett resonemang om barnkonventionen och hur man säkerställer att detta perspektiv införlivas i samhällsplaneringen.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet. Översiktsplanen kommer fortsättningsvis enbart finnas som ett digitalt verktyg.

Samband och utvecklingsmöjligheter kopplat till flytt av sjukhuset till Räfte har fördjupats i översiktsplanen.

Barnperspektivet ska genomsyra hela översiktsplanen. Under utställningen genomförs dialog med barn och unga.

Alvesta kommun

Positiva till den utveckling som föreslås i den kommunövergripande översiktsplanen för Växjö kommun. Översiktsplanen visar tydligt vikten av ett samband mellan kommunerna och i synnerhet stråket mellan Alvesta och Växjö.

Det är av stor vikt att fortsätta planera för en ökad regional kollektivtrafikutökning med det nya regionsjukhuset i Räfte som ny nod.

Kommunens svar

I samverkan med Alvesta kommun kommer Växjö kommun att fortsätta driva frågan kring bättre förbindelser mellan de båda orterna.

Vetlanda kommun

Vetlanda kommun vill framföra följande påpekande rörande frågor av mellankommunal betydelse:

Vetlanda kommun ser positivt på den utvecklingsstrategi som redovisas i förslag till ny översiktsplan för Växjö kommun. Genom att fokusera utvecklingen kring Växjö tätort

och ett antal mindre serviceorter längs befintliga kommunikationsstråk finns förutsättningar för att skapa ett bra underlag för en effektiv kollektivtrafik med hög turtäthet inom Växjö kommun och vidare mot Vetlanda kommun. Bra förbindelser till och från både Växjö och Jönköping är viktigt för Vetlanda kommun, vilket också avspeglas i gällande planer och program för den framtida utvecklingen i Vetlanda kommun.

Växjö kommun redovisar i planförslaget ett större område i den norra kommundelen som lämpligt för utveckling av turism- och friluftsvksamhet. För att möjliggöra en sådan utveckling i området anges att Växjö kommun kan tillåta landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) förutsatt att ett antal kriterier uppfylls. Då det i den södra delen av Vetlanda kommun finns liknande verksamheter skapas möjligheter till samverkan över kommun- och länsgränsen, i linje med det som förespråkas av Smålands Turism. Detta kan med fördel tydligare framgå i planförslaget särskilt då kommundelarna och eventuella anläggningarna sammankopplas både på land och via sjösystemen.

I planförslaget redovisas områden lämpliga för vindkraftsetableringar varav ett ligger nära kommungränsen med Vetlanda, aktuellt område är i planförslaget kallat Stora Äskås – Harshult. Området gränsar till en del av Vetlanda kommun som i översiktsplan 2010 pekas ut som visuellt känsligt område där vindkraftsetablering bedöms som ej lämpligt. Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar också denna del av Vetlanda kommun som ett större opåverkat område. Detta bör beaktas i det fortsatta arbetet med bedömningen av områdets lämplighet för vindkraft.

Kommunens svar

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS. Kommunen kommer att fördjupa arbetet med landsbygdsutveckling i stort och behov av samordning är avgörande.

I den fortsatta planeringen av vindkraft kommer hänsyn att tas till känsliga områden.

Föreningar, organisationer och företag

Kronobergs arkeologiska förening

Kronobergs arkeologiska förening påpekar att Kulturparken Småland och Museiarkeologi Sydost inte är inbjudna till samråd.

Kronobergs arkeologiska förening vill lyfta fram att det är av stor vikt att ta med de kulturhistoriska aspekterna i underlaget för planeringen av kommunen som helhet. Kommunen är rikt på fornhistoriska lämningar som bör skyddas men också lyftas fram för att göra historien synlig för kommunens invånare.

Gällande Telestadsområdet pekas området Söder om Teleborgs vattentorn ner till Telestadsrundellen ut som ett viktigt område för att bevara och synliggöra historiska miljöer och befintlig jordbruksmark. Detta område kan då fungera som ett grönområde och skapa ett gott underlag för grönyta för befintliga och nya boende samt besökare.

Kommunens svar

Parterna kommer att höras särskilt under utställningen.

Bland annat fornlämningar finns som underlag till översiktsplanen och tas hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Längs Teleborgsvägen prioriterar kommunen bebyggelse. Det är viktigt att stråket längs Teleborgsvägen kan vara sammanhållet. Del är naturreservat och ska givetvis värnas och bevaras. Vid byggnation är det viktigt att bevara kulturmiljöelement.

Gemla samhällsråd

En cykelväg mellan Gemla och Växjö skulle förbättra trafiksituationen och tillföra stora värden genom att göra cykelpendling från Gemla möjlig till såväl Bredvik, med skola och planerat sjukhus, som till Växjö's olika centrala delar. På så sätt knyts också Gemla samman med Växjö's cykelnät. Gemla samhällsråd förordar en sträckning som är betydligt närmare än den föreslagna längs väg 707 och som ger tillgänglighet till det natursköna området längs Mörrumsåns vattensystem mellan Gemla och Bergkvara. Samhällsrådet har tidigare redovisat förslag för sträckning av cykelväg i skrivelse daterad den 24 januari 2018.

Det är viktigt att bevara dagens öppna odlingslandskap öster om skolan/förskolan. Gemla samhällsråd föreslår att eventuell exploatering av delar av området ska reserveras för skolverksamhet.

Gemla samhällsråd anser inte att området norr om järnvägen vid Herrgården är aktuellt för byggnation eftersom det är viktigt som bad- och fritidsområde samt med hänsyn till omgivning till äldre bebyggelse.

Lillfjäll, söder om järnvägen och väster om centrum bör inte bebyggas utan bör bevaras som fritidsområde. Intilliggande området mellan Hantverkarsvägen och Lillfjäll kan däremot bebyggas.

Det förordas att området söder om rondellen/öster om Gransholmsvägen skall förbli odlingslandskap.

Skärvaberget som pekas ut som grönområde i översiktsplanen anses kunna användas för bostäder på sikt.

Källebrovägens förlängning söderut kan på sikt användas till bostadsområde.

Samhällsrådet förordar planskild GC-passage vid rondellen och förbättrad bro över Helige å.

Gemla samhällsråd efterfrågar en konsekvensanalys gällande trafik kopplat till Södra länken. De efterfrågar även ett förtydligande och syfte med föreslagen huvudgata benämnd "Mot Aringsås". Det efterfrågas även vilka antaganden som ligger bakom den i nuvarande planen föreslagna befolkningsutvecklingen för Gemla. Gemla samhällsråd anser att översiktsplanen saknar beskrivning av genomförande av konsekvensanalys och åtgärdsplan som är nödvändig att genomföra innan planen tas i bruk.

Kommunens svar

Översiktsplanen pekar ut två möjliga gång- och cykelvägar mellan Gemla och Växjö.

Området direkt öster om skolan är tänkt att avsättas för skoländamål.

För Gemlas utveckling är det viktigt att tillskapa bostäder i centrala och attraktiva lägen. Intentionen är att badet fortsatt ska vara tillgängligt.

För Gemlas utveckling är det viktigt att kunna fortsätta bygga en sammanhållen struktur där närheten till stationen utnyttjas. Gemla är en utav de orter där kommunen ser störst potential att det sker en utveckling. Samtidigt ska vi värna om Gemlas säregenheter och bevara kopplingar till natur och landskap.

Översiktsplanens intention är att det ska vara en säker passage över Växjövägen. Detta blir särskilt viktigt när mer bebyggelse tillkommer och flödet längs Stationsvägen och Gransholmsvägen ökar. Specifika åtgärder för trafiksäkerhet och buller får utredas separat och är inget som i detalj hanteras av översiktsplanen.

Södra länken och dess påverkan utreds i en åtgärdsvalsstudie som Trafikverket ansvarar för. Samråd sker med kommunen.

Aringsås är Alvesta kommuns stora framtida utbyggnadsområde öster om Alvesta tätort.

Konsekvenserna för Gemlas utveckling beskrivs i Hållbarhetsbedömningen.

Skirs byalag

Skirs byalag förordar en cykelväg längs med Tingsrydsvägen som ansluter till befintlig cykelväg vid Brände Udde med en anslutning till Sydostleden via gamla banvallen på östra sidan om väg 27 för att främja en säker cykeltrafik för Skirs ökande befolkning samt för att förbättra miljön, klimatpåverkan och förbättra människors hälsa.

Kommunens svar

Det är översiktsplanens intention att en sådan ska byggas ut.

Tävelsås sockenråd

Tävelsås sockenråd vill inte att utveckling av bostäder ska ske öster om väg 682 då detta kan påverka jordbruket negativt.

De anser att det behöver ske långsiktiga lösningar för förbättrade lokaler för skola och barnomsorg, för parkeringsmöjligheter vid skolan och kyrkan samt för en utökning av kapaciteten för befintligt reningsverk.

Pekas ut mark för skola. Blir mer mark för parkering.

De ser positivt på en utveckling av cykelväg mellan Växjö och Stenslanda och betonar att det är viktigt att planeringen av snabba och smidiga cykelvägar behandlas vid utveckling av Växjö stad söderut. De ser också positivt på en förbättrad kollektivtrafik mellan Växjö och Alvesta vill att kommunen ser över möjligheten att stadstrafiken förlängs till Tävelsås.

Kommunens svar

Förslaget pekar inte ut några bostäder öster om väg 682.

I utställningsförslaget pekas mark ut lämplig för skoländamål. Ges även förutsättningar för bättre parkeringslösning.

Kalvsviks sockenråd

Kalvsviks sockenråd anser att utvecklingen av samhällsnyttiga verksamheter som handel, skola och förskola bör pekas ut och beskrivas för Kalvsvik och Uråsa.

De betonar vikten av att peka ut in- och utpendling mellan kommuner för exempelvis Kalvsvik, Jät och Uråsa för att få en helhet av byarnas betydelse.

Vidare uttrycks en önskan att utöka LIS-området för bostäder söderut på båda sidor om Kalvsviksfjorden då stort intresse finns för byggbara tomter i området.

Det efterfrågas också att behovet av varierad bostadsbebyggelse tillgodoses i form av andra former än enfamiljshus. Sockenrådet önskar att Växjö kommun visar ambitionerna för utveckling av landsbygden i form av samhällsservice och varierande boenden.

Det önskas att vägsträckan och marken mellan Kalvsviks lanthandel och Kalvsviks skola tas med i översiktsplanen då denna anses vara den viktigaste delen i byns utveckling,

dels som en säker gång- och cykelväg men också som område för utveckling av bebyggelse.

Utveckling av cykelväg mellan Växjö-Vederslöv-Kalvsvik pekas ut som viktig för att främja hållbara transporter mellan Kalvsvik och centralorten.

Kommunens svar

Den specifika utvecklingen i Kalvsvik och Uråsa är för detaljerad för översiktsplanen att hantera. Kommunen har för avsikt att genom ett framtida uppdrag om mer detaljerat beskriva bebyggelsekaraktären och kulturmiljövärden på landsbygden. Detta kan i sin tur ligga till grund för landsbygdens utveckling.

I enlighet med det nya upplägget för LIS så finns ej möjlighet att peka ut områden för bostadsbebyggelse vid Kalvsviksfjorden.

Översiktsplanen har generellt uppdaterats och fördjupats kring landsbygdsfrågor. Både utvecklingsinriktningen och mark- och vattenanvändningen har mer utförliga beskrivningar kring landsbygden. Kommunens intentioner är att arbeta vidare och fördjupa landsbygdsfrågorna ytterligare i framtida utredningar.

Lantbrukarnas Regionförbund Sydost

LRF anser att det är bra att kommunen inte föreslår alltför mycket jordbruksmark för bebyggelse men påpekar att det fortfarande är mer än det borde vara. Kommunen behöver därför se över alternativa lösningar med utbyggnad på mark som ej är jordbruksmark.

Utvecklingsstrategi

LRF påpekar att det finns stora delar av kommunen som inte prioriteras gällande kollektivtrafik. Åtgärder som exempelvis färre och dyrare parkeringar får inte försvåra för människor som inte har samma förutsättningar att transportera sig med kollektivtrafiken. Det lyfts också att det är viktigt att det satsas på god infrastruktur för biogas och elbilar.

Gällande bebyggelse ser LRF positivt på att översiktsplanen pekar ut lokala kärnor i utvecklingsstrategin. De ställer sig frågande till varför endast tre orter pekats ut som lokala kärnor då det finns fler orter som idag har god service. LRF uttrycker en oro inför att dessa orter inte kommer prioriteras och att detta gör att exempelvis skolor kan hotas med nedläggning.

LRF ställer sig frågande till att översiktsplanen markerar ut områden som inte ger en närmare beskrivning av vad det innebär. Specifikt tar de upp det turism- och rekreationslandskap som är utpekat i norra delen av kommunen. LRF ser att det kan finnas konflikt för andra näringsidkare då det tolkas som att detta område enbart skall fokusera på turistverksamhet och att andra näringar kan komma att begränsas. Det berörda områdets gränsdragning bör förklaras tydligare. LRF anser att detta kartsikt kan begränsa bygandet i norra kommunen. LRF ser också en risk att detta kartsikt kan

tolkas olika i olika skeden av planeringsprocessen och anser att det bör tas bort från översiktsplanen.

Gällande utvecklingsstrategins gröna kilar påpekar LRF att dessa är utpekade på delvis privat mark. LRF anser att områden som kan påverka det privata brukandet av mark inte skall pekas ut innan dialog förts med berörd markägare. Lyfter fram att en tidig dialog är av största vikt.

Hänsyn

LRF anser att ett kartskikt med kommunens jordbruksmark skall pekas ut som ett viktigt underlag i planeringsprocessen.

Gällande Natur- och kulturmiljövärden så anser LRF att detta hänsynslager är otydligt och att det är svårt att förstå helheten. Det bör vara möjligt att se dessa olika lager var för sig. LRF påpekar även att ytor är alltför generella och att de pekar ut skyddsvärd mark och anser att kommunen inte ska peka ut mark som kan påverka privata markägare negativt. Det saknas även underlag för flera områden som understryker behovet av skydd. LRF efterfrågar ett förtydligande eller borttagande av dessa ytor.

LRF anser att opåverkade områden ska tas bort från översiktsplanen då de lägger en död hand över ägandet inom dessa områden. De anser även att det är oklart hur de kan redovisas som opåverkade då det samtidigt ingår i försvarsmaktens lågflygningsområde. LRF anser att detta är ett intrång på verksamheter och ägande och vill få svar på hur kommunen ska hantera detta.

Mark- och vattenanvändning

LRF är positiva till nya cykelvägar som föreslås i översiktsplanen. De ställer sig dock frågande till vilket förhållande dessa har till samhällsnyttan och anser att det är fel att ta mark i anspråk om det inte finns underlag för att människor kommer att nyttja dessa. De påpekar att det på många ställen är jordbruksmark som tas i anspråk och att den negativa konsekvensen av detta inte främjar samhällsnyttan. De föreslår istället att kommunen planerar nya cykelvägar vid befintliga mindre vägar som går parallellt med större vägar för att på så sätt nyttja dessa vägar istället för att ta ny mark i anspråk.

LRF noterar att grönstråk är utpekade på privat mark och påpekar att det inte får förhindra markägarens intressen utan rimlig ersättning. LRF vill också veta hur kommunen avser behandla de grönstråk som är dragna på privata tomter och pekar på exempel i Åryd.

LRF anser att det bör finnas fler LIS-områden i översiktsplanen för att öka möjligheten för människor att bo på olika sätt. De påpekar också att kommunen behöver vara mer öppen för enskild bebyggelse runt om i kommunen, även de som önskas vara strandnära.

LRF är mycket positiva till att turistföretag ska få utvecklas men ser att en utförligare beskrivning och tydligare underlag behövs för att detta förslag ska kunna utveckla turism och inte hindra utvecklingen. LRF anser därför återigen att Natur- och rekreationskartskikt skall tas bort från översiktsplanen.

Mark- och vattenområden

LRF anser att det inte är acceptabelt att peka ut nya bostadsområden på jordbruksmark och att kommunen bör hitta alternativ mark för dessa områden. De har noterat att jordbruksmark berörs i Rottne, Tofta, Furuby, Åryd, Tävelsås och Gemla. Detta eftersom jordbruksmark är en begränsad resurs med avgörande betydelse för en trygg livsmedelsförsörjning och en långsiktig hushållning enligt miljöbalken 3 kap § 4.

LRF anser att det finns en brist i översiktsplanen då det inte är tydligt hur man har utrett hur alternativ mark skulle kunna tas i anspråk för byggande av bostäder, industri och verksamhetsområden. De menar att en sådan utredning krävs för att göra en avvägd bedömning av konsekvenserna av olika alternativ.

LRF påpekar vikten av att se vad kostnaderna blir på lång sikt vid brist på jordbruksmark. De belyser även att många av miljömålen, bland annat 16 (ett rikt växt- och djurliv) och 13 (ett rikt odlingslandskap) kommer bli svåra att uppnå om åkermark bebyggs.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett arbete kring hur byggande på jordbruksmark ska hanteras i den översiktliga planeringen. Detta finns presenterat i översiktsplanen och har för syfte att förtydliga hur kommunen avser att skydda brukningsvärd mark samtidigt som vi kan utveckla hela kommunen. För att skapa en attraktiv och levande kommun är det viktigt att kunna tillåta byggnation där den är av väsentlig betydelse för kommunens utveckling. I arbetet har kommunen använt kartering av jordbruksmark kopplat till bidrag och har ansetts vara det mest relevanta underlag kommunen har att tillgå. Framöver kommer en mer precis kartering av jordbruksmark att genomföras. Avvägningar har genomförts mellan intresset jordbruksmark och intresset bebyggelse samtidigt som alternativa lokaliseringar har studerats.

Intentionen med översiktsplanen är att skapa hållbara transporter genom att erbjuda en effektiv kollektivtrafik för så många som möjligt, inklusive de som bor på mindre orter eller landsbygden. Genom att fler kan välja att åka kollektivt samtidigt som fler i staden och våra orter väljer att gå eller cykla så frigör vi kapacitet i vår infrastruktur för de som inte har något alternativ till bilen. För att cykeln även ska bli ett alternativ för lite längre resor är det viktigt att dessa blir så gena och säkra som möjligt.

Utvecklingsinriktningen (tidigare utvecklingsstrategin) är på en mycket övergripande nivå och pekar enbart ut det som kommunen särskilt vill fokusera sina insatser på. Detta innebär inte att det som inte pekas ut är ointressant eller inte kommer att utvecklas. Utifrån storlek, rörelse och servicenivå har kommunen identifierat de orter som har störst betydelse för kommunens utveckling och det är således dessa som pekas ut. Kommunen behöver prioritera för att göra rätt saker på rätt plats så att vi kan få så stor utväxling som möjligt av de medel som finns att tillgå.

LIS-avsnittet har arbetats om och de stora områdena är enbart ett utav flera kriterier för att kunna peka ut ett LIS-område. Finns det efterfrågan för att utveckla områden som

uppfyller kriterier för LIS-områden så är kommunen beredda att arbeta in dessa i översiktsplanen.

Översiktsplanens primära uppgift är att hantera allmänna intressen och gör ej avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen. Syftet är att skapa en så bra samhällsutveckling som möjligt där både offentliga och privata aktörer kan samverka.

Kapitlet Hänsyn har arbetats om för att skapa en bättre förståelse av underlagen.

Underlaget för tysta områden har tagits bort och kommer att uppdateras i framtiden då det är en viktig kvalitet för kommunen.

Kommunen har generellt jobbat om stora delar av det som berör landsbygden och förtydligat hur vi ser på en möjlig utveckling av landsbygden samtidigt som vi tar hänsyn till de värden som finns. Kommunen ser behov av att fördjupa detta ytterligare framöver för att säkerställa en hållbar utveckling av en levande landsbygd.

Furuby sockenlag

Det är dåligt att det inte finns fler framtidsplaner för Furuby i översiktsplanen eftersom den sträcker sig ända till 2050.

Säkrare vägkorsning vid riksväg 25, förenkla in/utfart för busstrafiken samt på grund av lastbilstrafik till/från asfaltbolaget (verksamheten kommer att utökas).

Cykeltunnel under riksväg 25 så bussen kan stanna båda sidor (mot Attsjö och/eller Kårestad) för de oskyddade trafikanterna.

Gör en detaljplanering på ytan mellan Byvägen 10 och Byvägen 16, då man i planen vill att Byvägen 1-8 ska koppla på sig på kommunalt VA.

Cykelväg längs med riksväg 25 mellan Furuby - Växjö.

Prioritera planerad gång/cykelväg utmed Byvägen (enligt översiktsplanen).

Förbättra vägen mellan Furuby- Fägerstad (kraftiga tjälskador).

Förslag på väg mellan Kårestad och Attsjö byar (pga. lång omväg via RV25).

Mer byggbara tomter då det är lättare att sälja/köpa hus i Furuby än Åryd.

Att Vidingehem bygger fler lägenheter på grusplanen (vid fotbollsplanen) eller lägger ut till en extern entreprenör.

I samband med utbyggnad av bebyggelse och fler invånare så behöver skolan och förskolan mer lokalyta (tex gymnastiksal, undervisningslokaler).

Även i övriga byar utanför Furuby by skulle kommunen kunna satsa på villatomter/lägenheter (finns inga kommunala alternativ idag).

Fortsätta utveckla LIS området i Furuby.

Om LIS området utvecklas kan man erbjuda kommunalt VA (toalett) till badplatsen.

Belysning på hela stora motionsspåret.

Ta med Lilla Attsjön i Attsjö i översiktsplanen (finns inte omnämnd idag).

Asfaltsverket vid miljöstationen i Furuby upplevs med dålig miljö och buller.

Ett gångstråk runt Årydsjön (gemensamt med boende i Åryd).

Vandringsled gamla järnvägsspåret (från Attsjö till norra delen av Årydssjön).

Vad syftar natur- och kulturmiljövårdet på ytan som sträcker sig över bl.a. Getingegården och Hanagården (saknar namn/referens)?

Finns det någon planlagd företagsmark i Furuby?

Finns det något planerat kring förskolan och skolan i planen?

Bygg ut gymnastiksalen i skolan (byggd 1956 orörd sen dess).

Invånare upplever buller och lukt från bergtåkten/asfaltsverket vid återvinningscentralen.

Samlingslokal i Furuby.

Företagshotell/lokal i Furuby med bra internetanslutning.

Kommunens svar

Kommunen anser att översiktsplanen pekar ut tillräckliga ytor för utveckling i förhållande till nuvarande och förväntat framtida exploateringstryck samt ortens storlek.

En bättre passage för oskyddade trafikanter på riksväg 25 förordas av översiktsplanen.

Området mellan Byvägen 10 och Byvägen 16 finns utpekade av översiktsplanen som ett framtida område för bostadsbebyggelse.

Kommunen har valt att prioritera kollektivtrafiken mellan Furuby och Växjö och anser att det är något långt och förmodande små flöden för att motivera en cykelvägsutbyggnad.

Grusplanen är avsatt för skoländamål.

Kapitlet Hänsyn har arbetats om och underlag och riktlinjer har uppdaterats och förtydligats.

Furuby har ingen planlagd mark för verksamheter.

I övrigt är synpunkterna av sådan detaljeringsgrad att de inte kan hanteras inom ramen för översiktsplanen.

Drev- och Hornaryds sockenråd

Bra att satsning sker på orter utanför Växjö stad.

Sträckan Braås-Böksholm behöver en väl fungerande kollektivtrafik.

Bussen bör gå direkt mellan Växjö och Braås.

Belysning behövs på cykelväg mellan Braås och Böksholm. Behövs även säkra gång- och cykelvägar från Drev och Hornaryd.

Negativt att hela området pekas ut som landsbygdsområde och enbart satsar på turism. Fler LIS-områden i Böksholm.

Kommunens svar

I översiktsplanen hanteras enbart kollektivtrafikens stomlinjer och ej exakt trafikering.

Belysning på gång- och cykelvägar är inget som hanteras av översiktsplanen.

LIS-avsnittet har arbetats om och de stora områdena är enbart ett utav flera kriterier för att kunna peka ut ett LIS-område.

Kommunala Pensionsrådet

Olika tidshorisonter ger en oklar bild över vad som gäller.

Södra länken måste betonas mycket tydligt. Södra länken kan anslutas till Kalmarvägen.

Med utbyggnaden av Tofta Sjästad kommer Norrleden att belastas ytterligare.

Ifrågasätter behovet av stöld-säker cykelparkering, bilparkering med laddstolpar och varuutlämning vid de nio transportnoder som pekas ut. Avsaknad av pendelparkeringar i anslutning till Växjö stad.

Vederslöv som en av de lokala kärnorna bör benämnas Vederslöv/Kalvsvik med anledning av närhet, lanthandel och det stora engagemanget.

Lokalt omhändertagande av dagvattnet ska ske vid ny- och tillbyggnad.

Saknas markering på kartan av bussterminal i Växjö centrum och i Lammhult. Likaså saknas stombusslinje till Furuby, Åryd, Vederslöv och Kalvsvik.

Kalmarvägen, sydostleden samt vägar till Tävelsås, Vederslöv och Kalvsvik markeras på kartan.

Verksamhetsområdena inom Växjö stad och de kommunala kärnorna måste utökas. Behålla området utmed Kalmarvägen.

Norra delen av Brände Udde ligger väldigt nära Sandviksverket ur bullersynpunkt.

I texten för generella riktlinjer borde småhus strykas för området Gamla Växjö sjukhus.

Kallbadhus, båtar och paddling föreslås för Växjösjön och Trummen. Utöka användningen av sjöarna.

Översiktsplanen borde peka ut nya områden för ren fritidshusbebyggelse då äldre har omvandlats till permanent bebyggelse.

Kommunens svar

Tidshorizonten har förändrats i det nya förslaget till översiktsplan med förhoppning om att det blir tydligare och mer realistiskt kopplat till det som pekas ut.

Södra länken finns med i förslaget och är inte tänkt att ansluta till Kalmarvägen. Detta har utretts av Trafikverket i samråd med kommunen.

Översiktsplanens intention är att utveckla ett hållbart resande även för landsbygden. I detta så är transportnoderna en viktig del.

Vederslöv pekas ut som den primära kärnan för båda orterna.

Kommunen har en dagvattenpolicy som ska användas vid byggnation.

Översiktsplanen redovisar enbart de mest trafikerade busslinjerna och vägarna.

Kommunen anser att översiktsplanen pekar ut tillräckligt med verksamhetsmark för att täcka behovet mot en kommun med 140 000 invånare.

Utvecklingen av universitetsområdet inklusive Brände Udde har fördjupats genom framtagandet av en Campusplan.

Kommunen har för intention att på sikt fördjupa sjöarnas användning och värden.

Kommunen har inte för avsikt att peka ut områden för ren fritidshusbebyggelse. Detta går heller inte att reglera i senare planeringsskeden.

OBOS Kärnhem

Frågan kring skala och karaktär hanteras bäst inom ramen för en detaljplaneprocess. Översiktsplanen ska fokusera på helhet och inte begränsa.

Utbyggnaden av området väster om Bredvik begränsas av översiktsplanen till bebyggelse i en våning. Detta ger inte nödvändigtvis den anpassning och skala som önskas utan volymer i två våningar kan bli en bättre och något luftigare lösning. Ingen nackdel att placera in några mindre flerbostadshus.

Kommunens svar

Det är av stor vikt att översiktsplanen hanterar skala och karaktär ur ett helhetsperspektiv.

Området väster om Bredvik bedöms medföra påtaglig skada för riksintresset Bergkvara och har sedan samrådet plockats bort från översiktsplanen. Området finns inte med i den gällande översiktsplanen.

OBOS Bostadsutveckling

Äger mark i nuvarande utbyggnadsområde för Södra Fylleryd och Hollstorp.

Ägda markområden ligger närmre centrum än flera föreslagna utbyggnadsområden. Området får goda kommunikationsmöjligheter. Inga stora värden påverkas negativt. Investering av fjärrvärme är längre än i Tofta Sjöstad. Växjö kommun äger mark i Södra Fylleryd och Hollstorp. Därav ska området tas med i översiktstplanen.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

Asa sockenråd

Viktigt att kommunen försöker nå ut till så många invånare som möjligt med information om att en ny översiktsplan planeras och att det ges goda möjligheter till delaktighet. Samrådsprocessen anses har varit bristfällig med kort tid, få möten och enbart digital.

Den digitala formen av översiktsplanen ifrågasätts och uppfattas inte som tillräckligt användarvänlig.

Otydliga beskrivningar av förändringar jämfört med nu gällande ÖP för området.

Konsekvenserna av föreslagna förändringar är inte tydliga. Bland annat innehåller förslaget flera vaga formuleringar som skapar ett stort tolkningsutrymme.

Det finns inte beskrivet hur översiktsplanen ska tolkas i förhållande till andra styrande dokument. Förslaget till ny översiktsplan är inte samordnad med landsbygdsprogram och den Småländska Skogsstrategin.

Materialet måste utvecklas före beslutstagande.

Starkt kritiska till översiktsplanens förslag om att klassa hela Asa som lågexploaterat område samt införa ett tyst område med tillkommande begränsningar.

Finns många tysta områden kring Asa och ska därför inte införa ett generellt tyst område för hela Asa. Att införa tyst område för hela Asa skulle var negativt för entreprenörskap och den gröna näringen som inte verkar inom turism och ifrågasätter äganderätten.

I översiktsplanen framhävs att turism är den näringsgren som man framförallt vill se i området vilket är en ensidig syn på utvecklingen. En mångfald av verksamheter, boendemiljöer, natur och rekreation och samspelet mellan dessa är bäst för en hållbar utveckling. Riktlinjer för hur översiktsplanen ska verka för en levande landsbygd saknas.

Motsätter sig att man vill begränsa byggnation till enbart befintlig bebyggelsestruktur.

Ifrågasätter att kommunen bara ska satsa på orter med kollektivtrafik. Asa har idag ingen tillgänglig kollektivtrafik och det finns hushåll där resa med bil är enda alternativet.

Ett förslag är att åter göra våra skolbusslinjer kollektiva och att allmänhet kan åka kollektivt i mån av plats. Därmed skulle ett nytt kollektivstråk bildas mellan Asa och Lammhult.

Kommunen ska verka för ny grön infrastruktur i form av el-laddstolpar och möjliggöra för andra nya, hållbara drivmedel.

Vägarna i Asa behöver ha god standard för att pendling till de viktigaste serviceorterna Lammhult och Rottne ska fungera.

Positiva att Lammhult ges en möjlighet att växa.

Växjö kommun fortsätter att se oss och vårt område som unikt och stöttar vår hållbara utveckling och arbete med en levande landsbygd.

Kommunens svar

Översiktsplanen kommer fortsatt att vara helt digital men den digitala plattformen har arbetats om för att uppnå bättre användarvänlighet. Även samrådsformen för översiktsplanen hade för syfte att till stora delar skötas genom digitala kanaler. Intentionen med detta är att nå ut till så många som möjligt.

Översiktsplanen har inte för syfte att beskriva förändringar mot nu gällande översiktsplan. Vissa förändringar kan utläsas av Hållbarhetsbedömningen.

Översiktsplanen ska hållas översiktlig och fokusera på helheten.

I det nya förslaget finns en tydligare beskrivning av hur olika dokument förhåller sig till varandra och vad som gäller tillsammans med översiktsplanen. En ny landsbygdsplan har nyligen godkänts av kommunfullmäktige.

Underlaget för tysta områden har tagits bort och kommer att uppdateras i framtiden då det är en viktig kvalitet för kommunen.

Kommunens avsikt för en hållbar landsbygdsutveckling har tydliggjorts och fördjupats i det nya förslaget till översiktsplan. Ett särskilt arbete kopplat till byggande på jordbruksmark har genomförts, LIS-delen är omarbetad och riktlinjer kring landsbygden har överlag fördjupats. Kommunen ser behov av att fördjupa detta ytterligare framöver för att säkerställa en hållbar utveckling av en levande landsbygd.

Infrastrukturen på landsbygden är mycket viktig och översiktsplanens intentioner är att så många som möjligt ska kunna resa på ett hållbart sätt. Vi skapar förutsättningar för detta genom att bland annat peka ut de kollektivtrafiklinjerna vi vill utveckla tillsammans med transportnoder för landsbygden och att det skapas ett samband mellan dessa och våra kärnor. Genom att ge så många som möjligt tillgång till att åka kollektivt så skapar detta större förutsättningar för de som inte har något alternativ till bilen. Alla delar för en hållbar trafikförsörjning på landsbygden kan dock inte hanteras inom ramen för översiktsplanen.

Tolgs sockenråd

Positiva till att stärka Rottne och Braås som kommunala kärnor.

Positiva till att utveckla turism och besöksnäringen i området men ska inte ske på bekostnad av områdets karaktär.

Negativa till det nya förstörade LIS-området runt skolan. Området har inte tagits fram i samråd med boende i Tolg och bör därför inte pekas ut.

Önskar en cykelväg från Ödetofta till vägskälet mot Holkastorp och från T-korsningen i Tolg mot Asa till badplatsen i Asasjön.

Kommunens svar

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS.

Översiktsplanen hanterar enbart det övergripande cykelvägnätet.

Lammhults samhällsförening

Inte helt enkelt att ta del av översiktsplanen digitalt.

Skapa unika, attraktiva och sjönära villatomter på Björnöområdet, med en förlängning av Gullrisvägen, med cykelväg till all service.

Skapa attraktiv sjönära byggelse på Ekgårdsudden, blandad bebyggelse med villatomter och bostadshus som också erbjuder cykelväg till all service. Gång och cykelväg finns redan.

Fortsatt utbyggnad runt Ejdervägen ges låg prioritet framförallt på grund av dåliga markförhållanden.

Positivt med en förtätning av centrumkärnan, byggnation av bostäder Mejerigatan/Pilgatan samt bostadsbyggelse vid Norra Ljungsåsa.

Allt finns inom bekvämt cykelavstånd, såväl föreningslivet som all service. Orten är ett hållbart boendialternativ.

Angivna områden för industrimark är bra, kan utvecklas ytterligare söder om Grevaryd. Bör utnyttja det befintliga stickspåret.

Öka tillgången till sjöar och strandstråk genom att fortsatt satsa och knyta samman befintliga grönområden, Lammen, Lyggen, Grevaryds ängar och Ljungsberg. Stärka kopplingen till tätorten med trafiksäkra gång- och cykelstråk, framförallt från badplatsen i Allgunnen.

Utveckla grönområdet vid Ekegårdsudden och strandstråket nordväst om Lammen. Utveckla Stentorget och utöka antalet bryggor för att underlätta fiske och paddling i sjön. Lejonbacken för pulkaåkning och slingor för Mountainbike och trailrunning.

Vad gäller satsningen på grönområden bör föreningslivet involveras.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet. Översiktsplanen kommer fortsättningsvis enbart finnas som ett digitalt verktyg.

Björnöområdet kan fortsätta att utvecklas enligt gällande detaljplan. Viktigt att sambanden till framförallt centrum vidareutvecklas vilket presenteras av översiktsplanen.

Ekgårdsudden finns utpekad som utbyggnadsområde.

Ejdervägen anses vara ett potentiellt viktigt utbyggnadsområde. Markförhållanden får utredas i fortsatt planering.

Verksamhetsmarken söder om Grevaryd är något förändrad i nytt förslag. Potential att använda järnväg för hållbara transporter men hanteras inte av översiktsplanen i detalj.

Övriga önskemål anses vara i enlighet med översiktsplanens intentioner.

Bergs Sockenråd

Kritiska till att översiktsplanen endast gått att ta del av genom det digitala verktyget. Svårtolkat och svårhanterat. Inte tillräckliga förklaringar till markeringarna i kartbilden. En mer traditionell utformning, möjlig att skriva ut, hade definitivt varit att föredra för samrådet. Det gäller också så småningom den färdiga planen.

Jämförelse med den gällande översiktsplanen hade underlättat.

Samrådstiden är väldigt kort.

Saknar tydliga mål för landsbygdens utveckling.

Klassificeringar och markeringar av olika slag, vars betydelse inte klart framgår. Bör tydligt framgå vad de innebär för planens mål och syften. Otydlighet i planen kan ge utrymme för tolkningar, som inte varit avsikten.

Saknar en hierarki för de olika måldokumenterna, på vilket sätt olika samhällsintressen vägs mot varandra samt hur nationella och regionala mål och hänsyn beaktas.

För att landsbygden ska leva kan vi inte bara skydda och bevara, utan också utveckla och förnya. Saknas i planen.

Utvecklingsstrategin bör utvecklas, fördjupas och förtydligas i alla dess delar. Betydelsefullt med mål och utvecklingsstrategier även för ren landsbygd.

I den nu gällande översiktsplanen anges 40 mindre orter och byar för samlad bebyggelse vid vidareutveckling. Har ambitionen förändrats vad gäller dessa byar?

All bostadsetablering på landsbygden är viktig då människors vilja att bo och verka på landsbygden är en grundpelare för bygdens utveckling. Stämmer inte överens med översiktsplanens intentioner att bygga i närheten av kärnor och i kollektivtrafikstråk.

Kollektivtrafiken har försämrats och då den endast består av enstaka turer blir kravet att bil inte ska vara nödvändig för vardagsresandet därför orimligt.

Målsättningen att undvika byggande på jordbruksmark är ej relevant då det byggs ut i så liten omfattning.

Oklart vad som menas med att främja en attraktiv och levande landsbygd.

Otydligt vad gäller beskrivning och gränsdragning av området "Helgasjön - Höjdvärend i den norra delen av kommunen". Om det kan innebära begränsningar av olika slag måste det tydligt klargöras i planen.

Svårt att tolka de generella riktlinjerna för natur- och kulturmiljövården under hänsyn. Detta gör planen oförutsägbar och osäkert hur det kan påverka jord- och skogsbruket.

Positivt att värna kultur- och naturvården och att storskaliga etableringar inte anses lämpliga i dessa områden men det måste vara möjligt att bedriva småskalig verksamhet.

Många utpekade områden gör en sammanvägd tolkning svår. Riksintresse för natur- och kulturmiljövård, områden utpekade för friluftsliv och natur- och kulturmiljövård, stora delar av norra kommundelen utpekade som "opåverkade områden". Flera utav dessa har inga eller bristfälliga förklaringar. Innebär "opåverkat område" begränsningar för utvecklingen i detta område måste detta tydligt klargöras i planen.

Nordvästra kommundelen är utpekade som riksintresse för försvaret men saknar ytterligare förklaring. Det måste definieras och förklaras huruvida det innebär begränsningar för utvecklingen. Måste vara tydligt hur olika intressen prioriteras vid konflikt.

Positivt att Bredhult är utpekade som en nod för kollektivtrafiken med stombusslinje. Hoppas detta innebär en ökad ambition för direktstråket Lammhult-Växjö via Bredhult.

I gällande plan är Berg utmärkt som prioriterat område gällande kommunikationer. Att nu arbeta vidare med Bredhult som en trafiknod visar på en kontinuitet i den ambitionen.

Möjlighet för gång- och cykeltrafik att ansluta till noden i Bredhult vilket skulle främja möjligheten att åka kollektivt. Goda möjligheter att genom befintliga vägar skapa förbindelse med Bredhult.

Tydliggöra vilken standard en nod för kollektivtrafik kommer att ha.

Kommunens svar

Den digitala plattformen har genomgått en stor förändring som förhoppningsvis kommer leda till bättre användarvänlighet. Översiktsplanen kommer fortsättningsvis enbart finnas som ett digitalt verktyg.

Översiktsplanen har inte för syfte att beskriva förändringar mot nu gällande översiktsplan. Vissa förändringar kan utläsas av Hållbarhetsbedömningen. Det som är aktuellt i gällande planer och program har arbetats in i den nya översiktsplanen.

I och med utställningen ges ytterligare möjlighet att komma med synpunkter.

Kommunens avsikt för en hållbar landsbygdsutveckling har tydliggjorts och fördjupats i det nya förslaget till översiktsplan. Ett särskilt arbete kopplat till byggande på jordbruksmark har genomförts, LIS-delen är omarbetad och riktlinjer kring landsbygden har överlag fördjupats. Kommunen ser behov av att fördjupa detta ytterligare framöver för att säkerställa en hållbar utveckling av en levande landsbygd.

I det nya förslaget finns en tydligare beskrivning av hur olika dokument förhåller sig till varandra och vad som gäller tillsammans med översiktsplanen. En ny landsbygdsplan har nyligen godkänts av kommunfullmäktige.

Intentionen med översiktsplanen är att förbättra kärnor och stråk som ger förutsättningar för en mer attraktiv och hållbar landsbygd. Överlag har översiktsplanens intentioner med landsbygden fördjupats i förhållande till tidigare plandokument.

Intentionen med översiktsplanen är att skapa hållbara transporter genom att erbjuda en effektiv kollektivtrafik för så många som möjligt, inklusive de som bor på mindre orter eller landsbygden. Genom att fler kan välja att åka kollektivt samtidigt som fler i staden och våra orter väljer att gå eller cykla så frigör vi kapacitet i vår infrastruktur för de som inte har något alternativ till bilen. För att cykeln även ska bli ett alternativ för lite längre resor är det viktigt att dessa blir så gena och säkra som möjligt.

Utvecklingsinriktningen är schematisk utan några exakta gränser. Motiveringen till valda områden och ungefärlig gränsdragning har förtydligats.

Kapitlet Hänsyn har arbetats om och underlag och riktlinjer har uppdaterats och förtydligats.

Underlaget för tysta områden har tagits bort och kommer att uppdateras i framtiden då det är en viktig kvalitet för kommunen.

Avvägningar mellan olika allmänna intressen är genomförda i mark- och vattenanvändningen på en översiktlig nivå.

Översiktsplanen ger en översiktlig bild av hur landsbygdsnoderna och kommunikationerna kan utvecklas. Hur dessa utvecklas mer i detalj behöver utredas vidare. Bland annat pågår ett gemensamt projekt med Region Kronoberg som hanterar dessa frågeställningar.

Ingelstads bygderåd

Ingelstads bygderåd anser att den högre och tätare bebyggelse som föreslås i Ingelstad centrum endast kan ske i den västra sidan av centrum i anslutning till befintliga bostadshus. Förslaget att bygga tätare och högre i Ingelstad centrum skiljer sig från förslaget i fördjupad översiktsplan för Ingelstad från 2016 där det står att "Utformning av ny bebyggelse ska ta hänsyn till befintlig bebyggelse så som våningshöjd".

Bygderådet ser inte den utveckling i befolkning som föreslås för Ingelstad som realistiska om inte omfattande detaljplanering av centrum och det sedan tidigare utpekade området Södra Ingelstad omedelbart sätts igång.

I planen föreslås att Ingelstad utvecklas till bostadsort med arbetsplatser och viktiga servicefunktioner för sydöstra delen av Växjö Kommun. Bygderådet efterlyser mål från kommunen vad gäller etablering av nya företag och utveckling av de befintliga.

Måluppfyllelsen i befintlig plan för Ingelstad anses inte vara tillräcklig och det är därför av yttersta vikt att måluppfyllelsen förbättras för att stärka invånarnas tro på politiken.

Kommunens svar

Det är viktigt att Ingelstad centrum får möjlighet att utvecklas som en kärna för orten och landsbygden. Exakt utformning prövas genom pågående detaljplaneläggning.

Detaljplanering av Ingelstad centrum och Ingelstad södra pågår.

Det finns obebyggda områden detaljplanelagda för verksamheter i Ingelstad. Kommunen har bedömt att det inte finns någon efterfrågan för mer verksamhetsmark i dagsläget.

Ingelstad pekas av översiktsplanen ut som en särskild prioriterad ort.

Privatpersoner

Privatperson 1

Anser att det bör fås till stånd en vackrare och enhetligare bebyggelse vid nybyggnation samt att byggkostnader inte ska äventyra byggnaders kvalitet.

Kollektivtrafiken i innerstaden bör bullersaneras genom att drivmedel byts ut till vätgas eller el.

Universitetet bör integreras med centrum. Studenter bör få gratis kollektivtrafik.

Satsa på attraktiviteten för verksamheter i centrum istället för externa köpcentrum.

Kommunens svar

Kvalitet, byggkostnader och drivmedel är inget som i detalj hanteras utav översiktsplanen men kommunens intention är att skapa ett hållbart samhällsbyggande.

En Campusplan har tagits fram som översiktsplanen relaterar till och som hanterar universitetsområdets integrering i staden.

Etablering av externa handelsområden vill kommunen undvika. Områden med mycket besökare ska vara väl integrerade i staden.

Privatperson 2

Privatperson motsätter sig utveckling av bebyggelse inom föreslaget tätortsområde Tofta Sjöstad. Till yttrandet hör namnlista med 101 underskrifter.

En utveckling av Tofta Sjöstad skulle enligt personen förstöra upplevelsen och karaktären av hela området. Om skogen huggs ner påverkas fågellivet och de kulturvärden som är kopplade till fornlämningar negativt. Det påpekas att det enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900 3 §) ska planläggning ske med hänsyn till natur- och kulturvärden samt miljö- och klimataspekter. Enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas.

Vikten av skogens funktion som skydd mot bullerstörningar från Rottnevägen och väg 23 framhålls och det anser inte kunna ersättas med ny bebyggelse.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

Privatperson 3

Person har synpunkter på att utveckling av tätortsbebyggelse norr om Tävelsås ska försämra boendemiljön för boende på Skogsängsvägen. Det påpekas att området har

problem med översvämning och att detta kan bli ett större problem om skogen avverkas. Personen motsätter sig att skogen skall avverkas alternativt att skogsparti mellan väg och tomter bevaras för att bevara insynsskydd och naturkänsla.

Kommunens svar

Kommunen anser att det är viktigt att Tävellsås utvecklas och ingår i ett utpekat stråk särskilt viktigt för landsbygdens utveckling. Vidare utredning och prövning av utbyggnad sker i den fortsatta planeringen.

Privatperson 4

Synpunkter framförs på föreslagen utveckling av Tofta Sjästad. Personen motsätter sig att utveckling av tätortsbebyggelse sker väster om Rottnevägen då det skulle påverka den befintliga bebyggelsens karaktär i Långarör negativt samt att bullernivån från trafik skulle öka om befintlig skog avverkas.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjästad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

Privatperson 5

Anser att förslaget är ett stort misslyckande för Växjö's fysiska planering då det är brist på villatomter i staden.

Kommunens svar

Kommunen anser att det inte är hållbart att bygga för mycket och allt för gles småhusbebyggelse i Växjö stad. Det ska dock fortsatt ges möjlighet att bygga en relativt tät småhusbebyggelse i Växjö stad. Kommunens orter och landsbygd har däremot stor potential att fortsätta expanderas med en glesare form av småhusbebyggelse.

Privatperson 6

Anser att Södra länken bör utformas som en stadsgata med planskildhet vid riksväg 23 och 27 samt med anslutning i form av cirkulationsplatser däremellan. Det är av stor vikt att anslutning med cirkulationsplats utför vid Södra Vikaholm för att möjliggöra utveckling av staden.

Utvecklingsområde Södra Vikaholm bör innefatta hela fastigheten Dänningelanda S:3 för att skapa goda förutsättningar för exploatering.

Det är av stor vikt att blandad bebyggelse i form av rad- & flerbostadshus och villor tillåts i den nya översiktsplanen.

Kommunens svar

Utformning av Södra länken följer det förslag som tagits fram i åtgärdsvalsstudien. Detta arbete drivs av Trafikverket i samråd med kommunen. Samma intentioner som finns i förstudie Södra Växjö gäller.

En av stadens primära utbyggnadsriktningar är söderut. Här är utveckling av Teleborgsvägen primär eftersom det ger störst möjlighet att stärka samband mellan staden, orter söderut och landsbygden. Södra Vikaholm är utformat med tanke om närhet till kollektivtrafik för att uppnå målet om en hållbar trafikförsörjning. Det är därför av stor vikt att Södra Vikaholm blir ett sammanhållet utvecklingsstråk.

Privatperson 7

Anser att det är av stor vikt att lösa trafiksituationen gällande ökande trafik, tung trafik och trafikbuller för boende utmed väg 707 i Gemla.

Kommunens svar

Översiktsplanens intention är att det ska vara en säker passage över Växjövägen. Detta blir särskilt viktigt när mer bebyggelse tillkommer och flödet längs Stationsvägen och Gransholmsvägen ökar. Specifika åtgärder för trafiksäkerhet och buller får utredas separat och är inget som i detalj hanteras av översiktsplanen.

Privatperson 8

Lyfter fram Högstorp som viktigt utvecklingsområde för bostäder. Området ligger nära centrum med bra struktur för samhällsservice och en ombyggnad av Fagrabäcksrondellen bör skapa bättre förutsättningar för biltrafiken. Det finns en vilja att utveckla bebyggelse inom området. Det finns möjlighet att skapa en varierad bostadsbebyggelse för olika skeden i livet.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

Privatperson 9

Föreslår anslutning av cykelled mellan Rottne och Växjö genom att bygga ut cykelväg mellan Nygård och Sandsbro för att minska biltrafiken och säkerställa hållbara och säkra transporter. Till yttrandet bifogas namnlista från 2018 som förespråkar utbyggnad av cykelväg.

Kommunens svar

Översiktsplanen pekar ut möjlig gång- och cykelväg mellan Rottne och Växjö. Exakt sträckning och utformning får studeras vidare.

Privatperson 10

Privatperson har lämnat synpunkter på översiktsplanen som påverkar Gemla.

Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det av stor vikt att det byggs en separat gång- och cykelbro över Helige å.

Det är positivt att kommunen föreslår en cykelpassage mellan Södra- och Norra vägen. Den bör dock utformas så att även personbilar och utryckningsfordon kan passera för att minska trafiken på den östra järnvägsöverfarten.

Det anses att den föreslagna cykelvägen från Gemla till Hammaren är lång och blir en omväg. Istället föreslås att cykelväg utvecklas på befintlig väg mellan Gemla och Bergkvara gård.

Synpunkter läggs fram på att förslaget inte redovisar nuvarande bussträckning via Södra vägen-Svarta vägen-Stationsvägen. Det föreslås att den nuvarande sträckningen behålls för att bibehålla närhet till busshållplatser för boenden norr om järnvägen.

Det framförs att säker passage över Alvestavägen vid Hembygdsvägen-Hantverksgatan måste lösas då detta är en passage som nyttjas av många, särskilt skolbarn.

Det ifrågasätts att ny bebyggelse är utpekad på jordbruksmark då detta strider mot ett av Sveriges övergripande miljömål. Åker som ligger öster om skolan bör reserveras för utbyggnad av skola. Andra områden är låglänta och utsatt för översvänningsrisk och anses därför utredas ur denna aspekt. Den åker som ligger på Skärvaberget anses vara lämpligt för byggnation.

Det lyfts fram att det är av stor vikt att Växjö kommun fortsätter att arbeta med att bibehålla och höja kvaliteten på Helige å genom att utföra åtgärder som minskar påverkan på Helige å och dess anslutande sjöar från förorenat vatten från Norra Bergundasjön.

Utveckling av Gemla bör ske så att Gemlas särart bibehålls med utspridd bebyggelse med nära kontakt till natur och jordbruksmark.

Kommunens svar

Översiktsplanen pekar ut två möjliga gång- och cykelvägar mellan Gemla och Växjö.

Översiktsplanens intention är att det enbart ska vara cykelpassage mellan Södra- och Norra vägen. Detta kommer att studeras vidare och avgöras i en järnvägsplan.

Specifika åtgärder för trafiksäkerhet längs med Växjövägen får utredas separat och är inget som i detalj hanteras av översiktsplanen. Översiktsplanen pekar ut att stråket i nord-sydlig riktning är viktigt och således bör utvecklas.

Kommunen har genomfört ett arbete kring byggande på jordbruksmark som förtydligar hur kommunen avser att skydda brukningsvärd mark samtidigt som vi kan utveckla hela kommunen.

Området direkt öster om skolan är tänkt att avsättas för skoländamål.

För Gemlas utveckling är det viktigt att kunna fortsätta bygga en sammanhållen struktur där närheten till stationen utnyttjas. Gemla är en utav de orter där kommunen ser störst potential att det sker en utveckling. Samtidigt ska vi värna om Gemlas särigheter och bevara kopplingar till natur och landskap.

Privatperson 11

Anser att det LIS-område som är utpekad i Gemla benämnd Herrgårdsvägen ej är önskvärdt eller lämpligt för byggnation. Detta eftersom det är ett viktigt område för bad och rekreation, att det kan påverka befintlig omgivande bebyggelses karaktär negativt samt att det tar odlingslandskap i anspråk.

Kommunens svar

För Gemlas utveckling är det viktigt att tillskapa bostäder i centrala och attraktiva lägen. Intentionen är att badet fortsatt ska vara allmänt tillgängligt.

Privatperson 12

Person anser att Södra länken bör omdefinieras från trafikled till huvudgata. Om det finns ett behov av en trafikled söder om Växjö bör den placeras med ett betryggande avstånd från planerad bebyggelse för att ge staden plats att växa. Personen påpekar att utredningar och rapporter från myndigheter och experter visar på att trafikleder inte ska byggas inom bostadsområden på det sätt som Södra länken föreslås.

Det påpekas att en trafikled skall utformas med planskilda korsningar, separerade körfält och ta hänsyn till påverkan i form av buller och farligt gods. Detta anses föreslagen utformning av Södra länken inte uppfyller den funktion en trafikled skall ha.

Vidare påpekas att det är nya förutsättningar idag jämfört när Södra länken utreddes och att Södra länken idag kommer att vara belägen inom tätbebyggt område.

I yttrandet ges ett alternativt förslag på sträckning av Södra länken som trafikled där vägen är belägen längre söderut och följer den luftledning som går i höjd med Bramstorp. Förslaget motiveras med att sträckningen inte påverkas av översiktsplanens hänsynsområde i lika hög grad, att det finns mindre risk att finna rödlistade arter samt, att Skir inte påverkas av utbyggnaden samt att staden ges möjlighet att växa söderut.

Kommunens svar

Södra länkens betydelse, sträckning och användning är prövad och utredd i åtgärdsvalsstudie som Trafikverket hanterar i samråd med kommunen. Prövningen har tagit hänsyn till att Växjö stad expanderar söderut. Översiktsplanens intention är att del av vägsträckningen kommer att utformas mer likt en stadsgata men där den regionala trafikeringen fortsatt har god framkomlighet. Exakt utformning kommer att få hanteras i kommande vägplan. I och med en flytt av sjukhus till ny lokalisering i Råppe så får vägen ytterligare betydelse.

Privatperson 13

Personerna ställer sig frågande till varför översiktsplanens förslag markerat personens mark med hänsynslagret Friluftsliv och natur- och kulturmiljövård. Personerna anser inte att beskrivningen kommunen ger inte är tillräcklig och säger inte heller hur detta kommer att påverka personen som fastighetsägare. De anser inte att kommunen ska lägga ytterligare skydd på mark som inte är motiverade eller har saklig grund och förutsätter att denna markering tas bort.

Personerna anser att den beskrivning och motivering som finns för det större område gällande LIS-område för turism i norra kommundelen och som betecknas som natur i utvecklingsstrategin är bristfällig, särskilt hur den påverkar berörda markägare. Personerna anser att förslaget visar på en ensidig syn inom LIS-områden för turism och påpekar att denna utveckling ska harmonisera med andra näringar inom dessa områden. Personerna anser att kommunen bör ta hänsyn till om dessa LIS-områden begränsar annan befintlig verksamhet i berörda områden och efterfrågar en tidig dialog från kommunen när geografiska områden pekas ut i översiktsplanen på privat mark.

De anser även att kommunen inte ska hindra privatpersoner från att bygga strandnära på landsbygden. Personerna tolkar det markerade LIS-området för turism som att allt byggande hindras.

Kommunens svar

Kapitlet Hänsyn har arbetats om och underlag och riktlinjer för natur och friluftsliv har uppdaterats och fördjupats.

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS. LIS-område ger en möjlighet att bebygga inom strandskyddat område. All mark runt sjöar och större vattendrag berörs av ett generellt skydd mot att bygga, så kallat strandskydd. Detta kräver särskilda skäl enligt miljöbalken för att få tillstånd till byggnation.

Översiktsplanens samråd och utställning är ett av kommunens verktyg för att föra en dialog med ett stort antal markägare i ett tidigt skede.

Privatperson 14

Uppföljning på de synpunkter som skickades under förra remissomgången, gällande Tofta Sjöstad. Svaren från Växjö Kommun är väldigt vaga och många synpunkter och frågor är fortfarande obesvarade. Vi vill ha svar på alla våra frågor samt åtgärder på desamma.

Motsätter sig den planerade bebyggelsen i södra delen av stadsdelen Tofta Sjöstad. Områdena skall bevaras i sin nuvarande form. Områdena angränsar till Långarörsvägen och ligger vid infarterna till Höjdvägen respektive Sjötorpavägen. Båda områdena angränsar direkt till Sandsbros Norra Samfällighetsförenings mark samt befintliga bostäder som alla även ingår i Sandsbros Norra Samfällighetsförening. Motsätter sig skapandet av stadsdelen Tofta Sjöstad.

Det har inte gjorts någon landskapsanalys av dessa två områden. Ligger utanför utbredningsområdets avgränsning. Kan finns fornlämningar eller annan värdefull fauna.

I dagsläget brukas åkern av lantbrukare. Enligt Miljöbalken Paragraf 4 så är Jord- och skogsbruk av nationell betydelse. Denna åker finns kvar för ett kostnadseffektivt och miljövänligt brukande av jorden.

Växjö Kommuns egen utredning påvisar att det är viktigt att bevara ett öppet landskap, värna om lantliga miljöer och odling i stor och liten skala. Delar av området ligger dessutom delvis inom Strandskyddet vilket även bör beaktas.

Skogsområdet bredvid åkern där det också planeras boende är den enda kvarvarande naturliga skogen i vår närhet och bör bevaras både för människor, djur och natur. Den används i dag av boende i området då den ger en äkta skogsupplevelse till skillnad mot de mer parkliknande områdena i närheten. Skogen har även en bullerdämpande effekt då ljudet från motortrafiken från Rottnevägen är hög.

I svaret på vår första skrivelse har Kommunen i samrådsredogörelsen skrivit: "Det södra området längs Långarörsvägen kommer att plockas bort..." Förtydligande krävs om vilket område som menas med södra området längs Långarörsvägen samt uppdatering av planeringskartor på Växjö Kommuns hemsida.

Vidare skriver Växjö Kommun att "Detta förtydligas i beskrivningen". I vilka dokument har detta förtydligats? Var kan vi läsa om att dessa ändringar har blivit gjorda? Inte heller efter kontakt med Växjö Kommun fick vi svar på detta.

I Samrådgredogörelsen har Växjö Kommun på ett flertal ställen svarat de personer och instanser som skickat in synpunkter att hänsyn tas till befintlig bebyggelse. Vi vill veta hur Växjö Kommun anser att hänsyn tas till områdets befintliga invånare.

I Samrådgredogörelsen anger ni på ett flertal ställen att höjden på den nya planerade bebyggelsen som är planerad att angränsa till befintlig bebyggelse kommer att bli lägre samt att området längs Södra Långarörsvägen tagits bort ur planeringen. Trots denna minskning av bebyggelse är er beräkning på antalet nya bostäder och personer densamma. Det är inte rimligt att antal bostäder och personer i området kan vara lika hög efter en sådan ändring.

I samrådsredogörelsen har Växjö Kommun skrivit ett standardsvar på många av de inkomna synpunkterna. "Ny bebyggelsen har för syfte att så långt som möjligt anpassas efter befintlig bebyggelse där denna angränsar mot sådan"

Ordvalet "...syfte att så långt som möjligt" är alldeles för vagt och innebär inga löften om faktiska ändringar eller att hänsyn kommer att tas till befintlig bebyggelse.

Vi kräver konkreta handlingar samt omformning av lagt förslag.

De kommuninvånare som har valt att bosätta sig utanför stadskärnan i nuvarande område har gjort ett mycket medvetet val att bo nära naturen och prioriterar närheten

till naturen framför affärer, torg samt andra bekvämligheter. Vi anser att denna hänsyn måste vara större och att föreslå bebyggelse med upp till fyra våningar in på husknuten på befintlig bebyggelse.

Vi känner stor sorg över att Växjö kommun planerar att förstöra området genom att bygga Tofta Sjöstad. Det är fruktansvärt tragiskt att vi som bor här och som valt bort boende i en vanlig stadsdel till förmån för ett lantligt läge eventuellt kommer att tvingas in i en ny stadsdel. Då Växjö Kommun markant ändrar karaktären på en stadsdel kan detta jämföras med tvångsflyttning av existerande invånare.

Exempel från tidigare nybyggnation i Växjö Kommun. Utdrag ur Smålandsposten 2019-04-20.

”Men Mark- och miljödomstolen avvisar överklagandena. Motiveringen är att deras fastigheter inte ligger inom planområdet och inte heller gränsar till området. Avståndet mellan de närboendes fastigheter och de närmaste höghusen blir drygt 200 meter.”

I vårt fall handlar det inte om ett avstånd på 200 meter utan om 0 meter mellan Sandsbros Norra Samfällighetsförenings mark och det planerade nybygget eller endast ca 5 meter mellan de närmaste tomtgränserna och det planerade nybygget.

Med svaret i SMP 2019-04-20 att 200 meter är en rimlig gräns för nybyggnation på Teleborg, så är det inte rimligt att ca 5 meter är ett lämpligt avstånd mellan befintlig bebyggelse och nybyggnation i den planerade nya stadsdelen Tofta Sjöstad.

I Växjö Kommun behövs olika sorters stadsdelar med olika karaktär, stadsnära, naturnära m.fl. som bidrar med olika värden beroende på hur dess kommuninvånare vill bo. Vill Växjö Kommun skapa en ny naturnära stadsdel som dessutom värnar om miljön förordar vi förslag 3.

Vi förstår inte argumentet ”Grundidén ansågs som god men området ansågs behöva en tydligare koppling till Växjö stad”.

Vad är det för koppling som saknas till Växjö stad?

Rottnevägen är idag ingen infartsled till Växjö. Vägen trafikeras främst av boende norr om Växjö mot Rottne. Infartslederna norrifrån för besökare från andra orter är främst väg 23/37 samt väg 30. Den nya planerade stadsdelen kommer inte att ändra på detta flöde.

Är det inte dags att Växjö Kommun skapar en äkta naturnära stadsdel som verkligen är naturnära och som lockar hit invånare till en stadsdel som bejaktar den naturliga miljön och inte jämnställer naturnära boende och upplevelser med anlagda stigar och parker.

Det kan omöjligt vara varken ekonomiskt eller miljömässigt försvarbart att hela tiden bygga bort den skogs/naturmark som finns inom Växjö Kommuns tätort.

En viktig kvalitet för Växjös invånare bör även i framtiden kunna vara att i Växjö tätort kunna cykla eller gå till en riktig skog

Som svar på inskickade synpunkter har Växjö Kommun i "Samrådsredogörelse Övergripande struktur Tofta Sjöstad" på ett flertal ställen svarat att "Kommunen har gjort bedömning att det är fullt möjligt att bygga kring Skirsjön utan att påtagligt påverka sjön".

Vi vill ha svar på hur detta är möjligt.

Växjö kommun planerar att bygga 2 200 nya bostäder med närhet/runt den biotopiska unika och strandskyddade Skirsjön.

Hur menar Växjö Kommun att detta kan göras utan att det påverkar sjön negativt?

I Samrådsredogörelse "Övergripande struktur Tofta Sjöstad" svarar Växjö Kommun bla att "Vår förhoppning är att hastigheten på Rottnevägen ska begränsas och att bullernivåerna således minskar genom den nya utformningen på området. Dock kommer bebyggelsen att generera större trafikflöden vilket kommer påverka bullersituationen.

Att Växjö Kommun hoppas att farten kommer att sänkas innebär noll garanti för att så sker.

Vi kräver konkreta åtgärder på denna punkt.

Med ytterligare 1000 tals bilar kommer motorbullret att öka ytterligare och detta måste åtgärdas. Då bullervall är lösning för minskat trafikbuller kommer hela infarten genom Tofta Sjöstad att täckas av bullerplank/vall och kommer inte att ge det intryck av infart till Växjö som det skrivs om i planen.

Det är ganska lite information som finns tillgängligt gällande det nollalternativ samt de tre alternativa översiktsplaner som man tittat på under utredningen. Vi vill få en bättre förståelse för dessa, för att se hur dess påverkan på de olika områden och på så sätt få en bättre förståelse för de avvägningar som gjorts.

I Samrådsredogörelse Övergripande struktur Tofta Sjöstad svarar Växjö Kommun att "Delar av denna mark är i dagsläget ianspråktaget och ej tillgänglig för allmänheten så Växjö kommuns bedömning är att marken inte är av betydelse för att uppnå strandskyddets syfte."

Vi anser att Växjö Kommun uppgett fel information och därmed ger en felaktig bild av området närmast Helgasjön.

Detta kan bidra till att strandskyddet hävs med hjälp av felaktig information.

Med placeringen av det nya sjukhuset kan det under inga omständigheter vara ekonomiskt eller miljömässigt försvarbart av Växjö Kommun att bygga Tofta Sjöstad och låta Växjö växa så långt bort från det nya sjukhusområdet som det är möjligt inom Växjö stad. Man måste även räkna in all ökad biltrafik för personal och besökande till det nya sjukhuset som på grund av placering av Tofta Sjöstad och det nya sjukhuset måste ske genom hela Växjö. Även med ökad kollektivtrafik så är oftast bilen det valda färdmedlet.

Är det verkligen rätt alternativ att bebygga Tofta Sjöstad då Växjö kommun och dess skattebetalare får ta en stor kostnad utan att få inkomster (i alla fall på kort sikt) då ingen mark ägs av Växjö Kommun?

Är tre privata markägares vinstintresse av högre vikt än Växjö Kommuns resterande skattebetalare?

Väljer Växjö kommun ändå att driva planeringen vidare, varför väljer Växjö kommun då alternativet med högst exploatering samt sannolikt flest negativa konsekvenser för miljön?

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde.

Privatperson 15

Personen lyfter fram att det i översiktsplanen står att Växjö ska vara sjöarnas och parkernas stad, vidare att staden ska fortsätta utvecklas med bland annat ett stort och varierat utbud av kultur. Översiktsplanen bör därför innehålla en genomarbetad strategi för att kunna garantera en vidareutveckling av parkerna och kulturen i Växjö och på så sätt främja hälsoaspekter, trivsel, tolerans och besöksnäring.

En nödvändig prioritering som bör finnas med i översiktsplanen är att peka ut områdena Ringsberg, Kristineberg, Spetsamossen och Solberget till en ny stadspark med fokus på kulturliv. Ett övergripande perspektiv för detta område är nödvändigt för att säkerställa en god detaljplanering av Ringsberg/Kristineberg.

Personen bifogar även medborgarförslag som berör begränsad genomfartstrafik på del av Kungsgatan mellan Ekebovägen och Hovsgatan. Detta förslag syftar till att skapa en bilfri miljö inom området vilket anses behövas arbetas in i översiktsplanen.

Kommunens svar

Översiktsplanens intentioner kring utveckling av grönstrukturen och kulturutbudet behöver fördjupas men är inget som hanteras i detalj av översiktsplanen.

Området Ringsberg-Kristineberg prövas genom detaljplaneläggning. Översiktsplanens intention är att följa detta förslag.

Privatperson 16

Personerna är positiva till att översiktsplanens förslag bevarar en stor del av Hollstorps by som en grön kil in mot staden. De ser dock att byns värde för rekreation och attraktiviteten för omgivande bebyggelse blir ännu större om även hela Ekebergsskogen, gården Duntebacken och markerna väster om Hagalund bevaras.

Personerna betonar vikten av de gröna kilarna för att Växjö stad ska vara en bra stad att bo och leva i nu och i framtiden. Kilarna bör bindas ihop där förutsättningar finns för att främja rekreation och spridningsmöjligheter för djur- och växtliv.

Ekebergsskogen

På grund av Ekebergsskogens höga naturvärden och värden för rekreation och friluftsliv för boenden i Högstorp och på Öster samt nya boende på Brände udde är det mycket viktigt att området inte tas i anspråk av annan markanvändning. Den nordvästra delen av förlängningen av Ekebergs industriområde bör därför inte komma till stånd. Det föreslagna bostadsområdet Brände udde-Ekeberg norra nordöst om Ronnebyvägen bör inte heller bebyggas. Landskapets kuperade topografi och närhet till störande verksamheter gör att det inte är lämpligt att utveckla bostäder i detta område. Föreslaget grönstråk i översiktsplanen får bättre förutsättningar att utvecklas i skogsmark jämfört med bostadsbebyggelse. Om Brände udde byggs ut blir Ekebergsskogen avskilt från Hollstorp vilket minskar skogens biologiska och rekreativa värden. Det föreslås att knyta ihop Ekebergsskogen och Hollstorp med nya stigar då då tidigare välanvända stigar inte går att använda på grund av utbyggnad av Ekebergs verksamhetsområde.

Hollstorps by – Hagalund

Ekebergs verksamhetsområde bör inte förlängas österut eftersom det påverkar rekreativ- och upplevelsevärden negativt. Det finns inom området välhävdad odlingslandskap och varierande skogsmiljöer som bidrar till friluftsliv och rekreation. Dessa områden sköts av privatpersoner. Kommunen bör visa respekt för detta och inte påverka boendemiljöer i området negativt genom att utveckla störande verksamheter i området.

Hollstorps by – Duntebacken

Personerna ser positivt på att utbyggnad av tätortsbebyggelse österut från Högstorp klassas som utvecklingsinriktning på lång sikt. Det bör vara enklare att röra sig mellan Hollstorpskilen och Fyllerydskilen och det gröna stråk som redovisas vid Kalmarvägen nordöst om Högstorp utvecklas som en planskild korsning för gående, cyklister och ridning. Detta gröna stråk bör vara ett brett stråk som inte bebyggs så att användare av stråket kan vandra i natur och inte bostadsbebyggelse.

Odlingslandskapet i Hollstorps by bedöms ha höga naturvärden i grönstrukturprogram från 2013. För att dessa värden ska bestå är det viktigt att odlingslandskapet bevaras i sin helhet. Personerna vill inte att kommunen ska beslagta privatägda gårdar för utbyggnad av staden. Vid ny bebyggelse öster om Högstorp tillskapas ett område som har långt till sjöar och marken är tämligen platt. Om människor ska vilja bo här måste det finnas något som är attraktivt. Detta kan göras genom att bevara området runt Duntebacken vilket ökar andelen attraktiva bostäder med närhet till natur.

Kommunens svar

Kommunen har genomfört ett större arbete kopplat till stadens utbyggnadsområden där syftet har varit att bedöma och välja ut de mest hållbara utbyggnadsområdena. Med

anledning av detta har kommunen valt att prioritera om stadens utbyggnadsområden och därför tagit bort Tofta Sjöstad och väljer istället att peka ut Hollstorp som lämpligt utbyggnadsområde. Intentionerna är att tillskapa en god grönstruktur inom området och att bevara och utveckla våra gröna kilar och sambanden mellan dem.

Samtliga synpunkter tas med i det fortsatta arbetet med Hollstorp.

Privatperson 17

Personen ställer sig frågande till varför översiktsplanens förslag markerat personens privatägda mark med hänsynslagret Friluftsliv och natur- och kulturmiljövård. Personen anser inte att beskrivningen kommunen ger inte är tillräcklig och säger inte heller hur detta kommer att påverka personen som fastighetsägare. Hen anser inte att kommunen ska lägga ytterligare skydd på mark som inte motiveras.

Personen anser inte att översiktsplanens förslag överensstämmer med de utredningar som finns i kommunens plan för vindkraftsetablering.

Personen anser att den beskrivning och motivering som finns för det större område gällande LIS-område för turism i norra kommundelen och som betecknas som natur i utvecklingsstrategin är bristfällig, särskilt hur den påverkar berörda markägare. Personen anser att förslaget visar på en ensidig syn inom LIS-områden för turism och påpekar att denna utveckling ska harmonisera med andra näringar inom dessa områden. Personen anser att kommunen bör ta hänsyn till om dessa LIS-områden begränsar annan befintlig verksamhet i berörda områden och efterfrågar en tidig dialog från kommunen när geografiska områden pekas ut i översiktsplanen på privat mark.

Kommunens svar

Kapitlet Hänsyn är omarbetat och förtydligat.

På sikt kommer Vindbruksplanen att omarbetas men är inget som nuvarande översyn hanterar.

LIS-delen har arbetats om och de stora områdena ses inte längre som LIS-områden utan som kriterier för utpekande av LIS.

Privatperson 18

Transporternas andel av Sveriges energiförbrukning och miljöförstöring ökar. Detta är något många tar hänsyn till genom att göra satsningar på järnväg men tyvärr inte Växjö kommun.

Utvecklingsstrategin tar upp att Gemla och Åryd har ett mindre omland än de utpekade kommunala kärnorna och kan inte räkna med samma centrumutveckling. Båda orterna har goda förutsättningar för en hållbar kollektivtrafik och borde således få förutsättning att utvecklas. Ett enigt, engagerat och kraftfullt agerande kan åstadkomma detta.

Riksväg 25 är hårt belastad vilket även påverkar kollektivtrafiken negativt. Detta kommer att förvärras under tiden Fagrabäcksrondellen byggs ut.

Kommunens svar

Översiktsplanens intentioner är att ge förutsättningar för ett större kollektivt resande och att fler transporter kan ske till fots eller med cykel för att minska bilanvändandet. Översiktsplanens intentioner kring ett hållbart resande kretsar mycket kring järnvägen, dess stationer och sambandet med Alvesta.

Åryd, Gemla och Vederslöv anses inte vara viktiga för ett lika stort omland som övriga kärnor. Detta tillsammans med ett begränsat befintligt serviceutbud på orten gör att förutsättningarna för kärnan att utvecklas inte är lika stor. För Gemlas del handlar det också om sambandet med Alvesta och Växjö stad som tillgodoser behovet av servicefunktioner. Gemla är annars en utav de orter där kommunen ser störst potential att det sker en utveckling. Detta är i första hand i form av bostadsbebyggelse även om översiktsplanens intentioner också är att fler funktioner kan etableras så är sambandet med omlandet begränsat.

Sammanfattning av synpunkter

Följande synpunkter har varit återkommande genom flera olika yttranden och kan inte anses vara hanterat på ett tillfredsställande sätt av översiktsplanen. Dessa punkter har fått särskilt stort fokus vid justeringen av översiktsplanen.

- Den digitala plattformen är otydlig och svåränvänd vilket gör att översiktsplanen inte blir tillgänglig.
- Utbyggnadsområden och satsningar i Växjö stad ifrågasätts från flera håll.
- Överlag lyfts en avsaknad av satsningar på landsbygden fram.
- Byggande på jordbruksmark bör undvikas och behöver tydlig motivering.
- Otydlighet och avsaknad av lagstöd för de stora LIS-områdena som pekas ut.

Sammanfattning av ändringar

Växjö kommun tackar för alla synpunkter och det engagemang som funnits kring översiktsplanen. Utvecklingen av samhället påverkar oss alla och översiktsplanens inriktning ska gälla över lång tid så kommunens intentioner är att det ska bli så bra som möjligt för så många som möjligt både idag och i framtiden. Kommunen har tagit med sig alla synpunkter i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Mellan samrådet och utställningen har Växjö kommun fördjupat och förtydligat de flesta delarna av översiktsplanen. Några särskilda delar har blivit helt omarbetade. Nedan presenteras de större ändringar som genomförts.

Den digitala plattformen

Upplevelsen av att översiktsplanen har varit svår att använda och ta del av genom den digitala plattformen har kommit från flera håll. Skillnaderna från en tryckt översiktsplan har varit stora och upplägget krävde stor förkunskap i datorvana och samhällsbyggande vilket inte var optimalt. Kommunen valde tidigt att ta fram en helt digital översiktsplan och står fast vid det beslutet. Fokuset och syftet med att förbättra den digitala plattformen har därför handlat om att förenkla och förtydliga översiktsplanen i en digital miljö. Översiktsplanen är därför uppbyggd med hjälp av ArcGIS StoryMaps för att likna en interaktiv bok med kapitel och avsnitt. Med detta verktyg har vi möjlighet att guida användaren genom översiktsplanen. Det är förutbestämt vad som ska visas på kartan till varje valt textavsnitt för att lättare få överblick och skapa förståelse. Det krävs fortfarande en viss datorvana men mycket handlar om att använda och lära känna verktyget.

Byggnad på jordbruksmark och landsbygdsutveckling i strandnära läge

Under samrådet inkom flera synpunkter kring utvecklingen av landsbygden där byggande, jordbruk och andra värden riskerar att stå i konflikt med varandra. Detta resulterade framförallt i att kommunen påbörjade ett arbete kring att fördjupa hur översiktsplanen ska hantera byggandet på jordbruksmark. Kommunen har i och med detta arbete pekat ut områden som är av väsentligt intresse för byggnation på landsbygden med hänvisning till utvecklingsinriktningen. Detta grundar sig i att byggnation på identifierade platser skapar förutsättningar till mer serviceunderlag och ett hållbart resande. Detta har sedan samordnats med landsbygdsutveckling i strandnära lägen som utgår ifrån samma väsentliga intresse för bostäder och kompletteras med väsentligt intresse för turismanläggningar. Detta ger en bra grund och goda förutsättningar för en mer preciserad landsbygdsutveckling.

Stadens utbyggnadsområden

Att bryta ny mark och utvidga stadens strukturer får alltid reaktioner och det är viktigt att dessa strukturer blir hållbara för vi måste leva i dem i många år framöver.

Intentionerna med den nya översiktsplanen har varit att fokusera på en tydligare, mer transparent och kontinuerlig samhällsutveckling. För att kunna välja rätt valde kommunen att bedöma samtliga utav stadens större utbyggnads- och omvandlingsområden från befintlig översiktsplan på nytt. Detta arbete genomfördes först av kommunens tjänstepersoner och sedan av kommunens politiker. Varje område bedömdes enligt utvalda kriterier som baserades på Hållbara Växjö 2030 för att få en så rättvis bild som möjligt. En sammanvägd bedömning togs fram vilket resulterade i en rekommendation som kommunen sedan valde att arbeta vidare utifrån. Den stora förändringen mellan samrådsförslaget och utställningsförslaget är att Tofta Sjöstad inte längre pekas ut och att området Hollstorp har tagits med istället.

Detta har i sin tur även lett till ett par justeringar och förtydliganden om hur Växjö stad ska utvecklas i helhet och hur detta påverkar utvecklingen av hela kommunen. Översiktsplanen har ett större fokus på det västra och södra stråket inom Växjö stad och det är här den största utvecklingen kommer att ske inom den närmsta tiden. Det har också blivit ett tydligare fokus på stadskärnan då översiktsplanen enbart pekar ut en regional kärna i Växjö stad som kommunen har för avsikt att särskilt satsa på. De andra viktiga funktionerna tillhör numera funktionsstråk och utvecklingen är mer inriktad på satsningar i stråk som utgår ifrån stadskärnan. Detta presenteras i den något justerade utvecklingsinriktningen. Satsningarna inom Växjö stad har också fått till konsekvens att landsbygdsstråk mellan Växjö stad och Rottne inte har samma betydelse och har därför plockats bort. Översiktsplanen innehåller numera ett större fokus på orterna Gemla och Ingelstad som båda ingår i kommunens två viktigaste samband.

Fördjupning av sjukhusområdet

I samband med att samrådsförslaget till ny översiktsplan arbetades fram kom nyheten om att akutsjukhuset i Växjö stad eventuellt skulle flytta till Räfte. Detta kommer få en stor påverkan på staden och hur strukturerna kommer att användas, både i Räfte men även för hela staden och regionen. I samband med framtagandet av detaljplan för området har kommunen studerat hela staden, och i mindre omfattning regionen, utifrån vad ett sjukhus på platsen får för betydelse och hur det påverkar rörelserna i staden och möjligheterna att utveckla samband ytterligare. Av analysen framkom framförallt fyra viktiga delar att utveckla vidare.

- Kopplingen till Bäckaslöv och stadskärnan är viktig och kräver att sambandet mellan Bäckaslövesplanaden, Vaktvägen, Stora vägen och Bergsnäsvägen stärks och att korsningar byggs om för att underlätta flöden. Detta leder även till att mark kring Vaktvägen blir mer intressant för stadsutveckling.
- Byggnation direkt söder om Stora Räftevägen skulle kunna fungera som en bullerdämpande åtgärd samtidigt som fler lokaler skapas.
- Stora Räftevägens sträckning och passage över järnvägen behöver studeras vidare utifrån bästa möjlighet för utveckling av stadsdelen Räfte. En västlig eller mer central och rak dragning är de primära alternativen och ger olika fördelar.

Att behålla befintlig sträckning ses som det sämsta alternativet. Stora Råppevägen bör utvecklas som en stadsgata.

- Utveckling av fastigheter direkt norr om järnvägen blir intressant. Dessa får ett strategiskt bra läge med närhet till station, funktioner och med koppling till Råppe kanal.
- Säkerställa gång- och cykelvägar till och genom området. Särskilt viktigt är det att säkerställa tunneln under järnvägen öster om Norra Bergundasjön.

Övriga ändringar

Utöver ovanstående har även översiktsplanen uppdaterats genom följande större förändringar.

- Förtydligande av vad en översiktsplan är och hur Växjö kommun ska jobba med den översiktliga planeringen.
- Hur översiktsplanen förhåller sig till kommunens mål och vilka planer och program som ska gälla har förtydligats.
- Utvecklingsinriktningen har arbetats om för att passa utbyggnadsområdena i staden och kommunens vilja för utveckling.
- Behovet av mer verksamhetsmark har undersökts och pekats ut av översiktsplanen.
- Ytterligare förtydligande kring landsbygden i både utvecklingsinriktningen och mark- och vattenanvändningen.
- Kapitlet Hänsyn har förtydligats och kompletterats med ytterligare underlag och riktlinjer.
- Kapitlet Riksintressen har förtydligats och kompletterats med ytterligare riktlinjer.
- Anpassningar till Boverkets nya ÖP-modell genom att bland annat föra in begreppet mångfunktionell bebyggelse.
- Hållbarhetsbedömningen har justerats utifrån önskemål om att beskriva konsekvenser för riksintressen för kulturmiljö som påverkas av utbyggnadsområden samt ett resonemang kring områden som berörs av byggande på jordbruksmark. Den har också kompletterats med en konsekvensbedömning för området kring sjukhus och station i Råppe.

Översiktsplanen har genomgått flertalet mindre ändringar och uppdateringar i alla dess delar.

Framtida arbete

Under samrådet har kommunen även identifierat flera större utredningar som behöver genomföras, planer och förstudier som behöver tas fram eller uppdateras och underlag som behöver uppdateras och fördjupas. Både sådant som är kopplat till översiktlig planering men även sådant som behöver hantera frågor i en annan detaljeringsgrad än vad översiktsplanen klarar av. Utredningarna, oavsett detaljeringsgrad, kommer att påverka översiktsplanen och kommer att behöva arbetas in i översiktsplanen, antingen i

delar eller som helhet, vid framtida uppdateringar. Identifierade behov presenteras nedan.

- Fördjupning av riksintresset rutnätsstaden och hur kommunen ska förhålla sig till bevarande och utveckling av stadskärnan. Arbetet är påbörjat.
- Implementera ekosystemtjänster i planeringen. Arbetet med detta ingår i projektet Blue-Green Cities.
- Fördjupade analyser av bristområden för grönytor och hur kommunen ska hantera detta.
- Fördjupade studier och konkretiserande kring planering av landsbygdsnoder.
- Kartläggning av trafikbuller.
- En mer detaljerad kartering av jordbruksmark.
- Uppdatering av grönstrukturprogram med utgångspunkt i översiktsplanen.
- Fördjupat arbete kring en hållbar landsbygdsutveckling. Landsbygdsutveckling i strandnära lägen är ett utav verktygen.
- En mer detaljerad användning för vattnet inom kommunen.
- Uppdatering av vindbruksplanen.
- Förstudie Råppes framtida utveckling med anledning av nytt sjukhus.
- Framtagande av en förtätningsstrategi och fördjupning av karaktärsområden för Växjö stad.
- Framtagande av en vision för Bergkvara om hur kommunen vill arbeta med riksintresset för en ökad tillgänglighet och ett ökat användande för friluftslivet och som rekreatjonsområde.
- Lokaliseringsutredning för Växjös framtida anläggningar för vatten och avlopp samt energiförsörjning.
- Fördjupade studier om vad framtidens handel innebär för samhällsutvecklingen.
- Förstudie för Hollstorp.
- Uppdatering av klimatanpassningsplan och inarbetning av riktlinjer i översiktsplanen.
- Uppdatering och fördjupning av tysta och lågexploaterade områden.
- Framtagande av naturvårdsprogram för kommunen genom bland annat fördjupade landskapsanalyser.
- Framtagande av kulturmiljöprogram för kommunen genom bland annat fördjupade landskapsanalyser.
- Fördjupning av hur kommunen ska arbeta vidare med kompensation för ianspråktagande av grönytor.

Samrådsredogörelse för Södra Växjö

Denna redogörelse sammanfattar de synpunkter som inkommit under samrådet kring förslag till planprogram för Södra Växjö samt ett svar från kommunen om synpunkterna har föranlett förändringar och i så fall vilka. Yttrandena finns i sin helhet i kommunens diarium och är offentliga handlingar.

Efter samrådet har Växjö kommun valt att dela upp planområdet i två delar. Det som ligger i anslutning till Växjö stad har blivit ett planprogram och övriga delar med landsbygden söder om Växjö stad samt Tävelsås ingår i arbetet med ny översiktsplan för Växjö kommun.

Bakgrund

Förslaget för övergripande struktur för Södra Växjö var föremål för samråd från den 25 februari till och med den 5 april 2019. Handlingarna, daterade till 2019-01-25, bestående av plankarta, planbeskrivning samt bilagor fanns under denna tid att tillgå i kommunhusets reception Björnen samt på Växjö kommuns hemsida.

Den 5 mars 2019 höll Växjö kommun öppet hus i kommunhuset mellan 16.30 och 19.00 för att presentera förslaget, svara på frågor och ta emot synpunkter. En presentation och diskussion av förslaget hölls även i Tävelsås bygdegård i samband med Tävelsås sockenråds årsmöte den 21 mars 2019.

Både samrådstid och tid för öppet hus annonserades i Smålandsposten den 23 februari 2019.

Inkomna synpunkter

Länsstyrelsen Övergripande

Länsstyrelsen uppfattar den övergripande strukturen som ett planprogram.

Länsstyrelsen anser att det är bra att området i sin helhet omfattas av ett planprogram, men påpekar att det är angeläget att förverkligande av planprogrammet föregås av noggranna utredningar och analyser utifrån samtliga dimensioner om hållbar utveckling.

Länsstyrelsen anser att planprogrammet är ett värdefullt underlag till översiktsplanen, men för att utgöra ett fullgott planeringsunderlag för kommande detaljplaner behöver utgångspunkter, förutsättningar och mål klargöras.

Länsstyrelsen anser att planprogrammet behöver kompletteras med en etappindelning.

Trafiksituationen är en viktig aspekt som bäst hanteras i samråd med Trafikverket och att den kommande åtgärdsvalsstudien för Södra länken tas med i diskussionerna.

Länsstyrelsen betonar vikten av att samordna bebyggelseplaneringen med utvecklingen av infrastrukturen, speciellt med tanke på de stora investeringar förverkligandet av planprogrammet medför. God tillgänglighet till regionala målpunkter, så som universitetet och sjukhuset, är viktigt.

Planprogrammets tydlighet och läsbarhet

Länsstyrelsen anser att texten och kartorna behöver förtydligas så att innehållet i texten blir mer lättförståeligt och så att kartbilderna blir mindre schematiska och kompletteras med ortsnamn samt att det som återges i texten ska anges i kartbilderna.

Länsstyrelsen anser att planprogrammets text behöver kompletteras med beskrivningar eller kartor för respektive ämnes- eller sakområde som jämför förslaget med hur området ser ut idag. En samlad landskapsanalys skulle vara av stort värde. Bilder och illustrationer som visar området attraktivitet och särskilda kvaliteter tillsammans med den nya bebyggelsen kan med fördel redovisas.

Koppling till översiktsplan samt planeringsunderlag

Länsstyrelsen saknar i planprogrammet en beskrivning av vilken planstatus området omfattas av idag. Därför bör planbeskrivningen kompletteras med uppgifter om kommunens pågående arbete med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan, i vilken utsträckning nuvarande fördjupning för staden (antagen 2012) ska omarbetas och ingå i denna.

Social hållbarhet

Länsstyrelsen anser att kommunen ska pröva och utvärdera innovativa lösningar och integrera livsmiljö för alla. Processen befinner sig i ett tidigt stadium, vilket medför goda möjligheter att påverka den sociala hållbarheten och öka allmänhetens engagemang

genom att låta utformningen av stadsdelen påverkas av medborgardialoger och brukarmedverkan.

Länsstyrelsen ser positivt på att planprogrammets intentioner är en blandad bebyggelse då genererar positiva sociala effekter.

Länsstyrelsen anser att jämlikhetsperspektivet, barnperspektivet i barnkonventionen och trygghetsfrågorna ska vägas in i det fortsatta arbetet.

Rådgivning om allmänna intressen

Länsstyrelsen anser att planprogrammet behöver mera bearbetade kartor och illustrationer, speciellt för att synliggöra det nuvarande landskapets kultur- och naturvärden, relationen till den befintliga bebyggelsen och förutsättningarna för kommande bebyggelse. Detta gäller särskilt bystrukturerna i Tävelsås och Dänningelanda.

Länsstyrelsen anser att avsnittet Bebyggelsestruktur behöver förtydliga förutsättningarna för att förverkligande av de båda stråken söder om Växjö stad.

Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets bedömning att det östra stråket inte kommer ge underlag för en kommande kollektivtrafik till Tävelsås som kommer upplevas som tillräckligt attraktiv för att i större grad utgöra ett alternativ till bilen.

Länsstyrelsen anser, liksom Trafikverket, att den tänkta bebyggelsen i Tävelsås ska begränsas till områden väster om väg 682 för att skydda jordbruksmark.

Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets bedömning att även det västra stråket utgör en svag koppling till Dänningelanda.

Trafik och infrastruktur

- Allmänt
 - Länsstyrelsen är positiva till kommunens långsiktiga mål att minska biltrafiken.
- Biltrafik och Södra Länken
 - Länsstyrelsen anser att det behöver klargöras hur den föreslagna bebyggelsen hänger ihop med bl.a. hur ytterligare en cirkulationsplats på Södra länken påverkar vägens funktion och standard.
 - Länsstyrelsen påvisar återigen värdet av samverkan mellan kommunen och Trafikverket i form av en kontinuerlig dialog
- Åtgärdsvalsstudie
 - Länsstyrelsen uppmärksammar att trafikverket inom kort ska ta fram en åtgärdsvalsstudie för Södra Länken
 - Länsstyrelsen anser dessutom att kommunen bör komplettera planprogrammet med en trafikanalys som kan samordnas med den

kommande ÅVS- analysen för Södra Länken.

- Kollektivtrafik
 - Länsstyrelsen anser att genomförandet av planprogrammets intentioner bör utgå ifrån ett kollektivtrafikperspektiv för att minska bilresandet, vilket kräver ett förändrat livsmönster.
 - Länsstyrelsen hänvisar till trafikverkets yttrande om att ett kommunalt helhetsgrepp kring styrmedel och incitament samt fysiska åtgärder krävs för att få människor att byta färdmedel.

- Gång och cykel
 - Länsstyrelsen är positiva till prioriteringen av gång- och cykelstråk och påpekar vikten av att stråken utformas så de blir attraktiva, trygga och säkra.

Kulturhistoria och identitet

Länsstyrelsen anser att befintliga kulturmiljöer och områdets karaktär som helhet ska tas tillvara och visas hänsyn.

Länsstyrelsen anser att det borde finnas ett kunskapsunderlag i form av en övergripande analys och bedömning av områdets kulturhistoriska värden som beskriver områdets karaktär och anger riktlinjer för hur denna karaktär kan bevaras och utvecklas.

Länsstyrelsen anser att kulturmiljöprogrammet för Tävelsås är att betrakta som ett kunskapsunderlag, men att kommunen måste ta ställning till dessa miljöer genom att ta fram egna riktlinjer och skyddsbestämmelser.

Länsstyrelsen påpekar att kulturmiljö inte omnämns i den strategiska konsekvensbedömningen i planprogrammet och anser att det är angeläget att påverka på kulturmiljö, framför allt i Tävelsås, tas upp och analyseras.

Grönstruktur, rekreation och naturvärden

Länsstyrelsen är positiva till planprogrammets intentioner att spara naturmark, men anser att det behöver framgå tydligare hur områdena stämmer överens med gällande grönstrukturprogram för Växjö stad.

Länsstyrelsen anser att naturinventeringar behöver tas fram och ligga till grund för den fortsatta planläggningen.

Länsstyrelsen påpekar att området kring Telestad omfattas av länets naturvårdsprogram och att området har stora landskapsmässiga värden.

Länsstyrelsen anser att tidigare insamlad kunskap om artfynd och värdefulla naturmiljöer i västra Vikaholm ska integreras i det fortsatta arbetet.

Länsstyrelsen påminner om behovet av sammanhängande grönstruktur, både avseende rekreation/ friluftsliv och spridningskorridorer för flora och fauna. Inom området finns biotopskydd enligt 7 kap 11§ miljöbalken.

Odlingslandskap och jordbruksmark

Länsstyrelsen påpekar att den jordbruksmark öster om väg 682 i Tävelsås som utpekats som exploateringsområde i planprogrammet omfattas av länets naturvårdsprogram på grund av att området har stora landskapsmässiga värden som är kopplade till jordbrukslandskapet.

Länsstyrelsen anser att nollalternativet i planprogrammets konsekvensanalys och tillhörande kartor behöver utvecklas genom att nollalternativet inte ianspråktar någon jordbruksmark alls.

Länsstyrelsen anser att det för Växjö stad borde vara av väsentligt intresse att bibehålla den jordbruksmark som finns.

Länsstyrelsen anser att det bör redovisas tydligare på vilka grunder jordbruksmarken föreslås tas ur bruk.

Buller

Länsstyrelsen anser att kommunen ska tänka igenom var bostäder planeras med hänsyn tagen till buller från genomfartstrafiken på Södra Länken m.m.

Vatten och avlopp

Länsstyrelsen påpekar att Sundets avloppsreningsverk kan behöva nytt tillstånd vid ökad belastning från tätorten och att det är viktigt att planeringen av den utökade bebyggelsen i Södra Växjö sker i takt med möjligheterna att ta hand om spillvattnet.

Avfall

Länsstyrelsen anser att planprogrammet saknar en redogörelse kring hanteringen av avfall, placeringen av en återvinningsstation inom området.

Hantering av massor

Länsstyrelsen anser att ett så stort område som Södra Växjö bör planeras och genomföras på ett sådant sätt så att en massbalans i så stor utsträckning som möjligt ska möjliggöras inom området.

Krav/anspråk enligt annan lagstiftning

Det är bra att en konsekvensbedömning har upprättats integrerat med programförslaget.

- Förorenade områden enligt 10 kap miljöbalken
Ett område söder om Telestad (Telestads handelsträdgård) är utpekats som förorenad mark.

- Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen
Inför varje exploatering krävs god kunskap om fornlämningar. Vid framtida tillståndsansökningar om ingrepp i fornlämningar har länsstyrelsen att ta ställning till berörda fornlämningars bevarandevärde.
Samverkan mellan berörda myndigheter är viktigt.
Det är väsentligt att redovisa och analysera kulturmiljöer, landskap och hanteringen av kända fornminnen.

Överprövningsgrundande frågor

- Riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken
 - Berörs ej av planprogrammet
- Miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken
 - Av planhandlingarna ska framgå hur gällande miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken följs.
 - Det bör utredas vilket vatten som är recipient till respektive område samt hur vattnet transporteras dit. Östra delarna av planförslaget påverkar Rinkabysjöns avrinningsområde.
Det bör utredas och beskrivas hur dagvatten från exploateringsområden ska hanteras för att inte medföra någon negativ påverkan på recipienten.
 - Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att öka belastningen på reningsverket med nuvarande förutsättningar. Om några åtgärder planeras bör detta framgå av planhandlingarna.
- Strandskyddsområde enligt 7 kap miljöbalken
 - Ingen bebyggelse placeras inom strandskyddat område
- Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion
 - Ingen bebyggelse placeras inom några riskområden.
 - Det saknas uppgifter om riskhänsynen när det gäller eventuella konsekvenser för hälsa och säkerhet i anslutning till Södra Länken, t.ex. buller och transport av farligt gods. Åtgärder för bebyggelsens placering i anslutning till Södra Länken behöver redovisas.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Växjö kommun har gjort avvägningen att det allmänna intresset bostadsbyggande föreslås prioriteras inom planområde Södra Växjö. Detta är en inriktning som gavs redan 2012 då området pekades ut av Växjö kommuns översiktsplan som ett utbyggnadsområde för stadsbebyggelse. Kommunen har för avsikt att i så stor utsträckning som möjligt spara områden med höga natur- och kulturvärden.

Inom Växjö stad förslås jordbruksmark tas i anspråk för att möjliggöra en ändamålsenlig struktur och hållbar utbyggnad av staden. Staden föreslås byggas ut i stråk, t.ex. längs Teleborgsvägen, och däremellan föreslås grön-blå kilar inklusive jordbruksmark att värnas, t.ex. är Skir en kil där odlingslandskapet värnas samt att bl.a. Teleborgs naturreservat ingår. För Tävelsås har förslaget reviderats och innefattar inte längre någon utbyggnad av tätortsbebyggelse som påverkar kulturlandskapet öster om väg 682.

Växjö kommun har för avsikt att fortsatt analysera, ta fram utredningar och hantera kulturmiljö- och naturvärden. Naturinventeringar kommer att tas fram i det fortsatta arbetet med detaljplaner för att fastslå mer exakt vilka områden med höga naturvärden och rödlistade arter som ska skyddas. Det är dock problematiskt att göra en sådan för hela området då den snabbt riskerar att bli inaktuell eftersom området kommer att byggas ut under en lång tid.

Växjö kommun tillsammans med Trafikverket m.fl. kommer att diskutera Södra Växjös föreslagna bebyggelse och anslutningar till Södra länken under arbetet med kommande åtgärdsvalsstudie för Södra länken. I planprogrammet anger kommunen sin vilja kring stadens utbyggnad men denna kan komma att justeras om det i allt för stor grad skulle påverka Södra länkens funktion och standard.

En trafikanalys för föreslagna bebyggelse håller på att tas fram och kommer att beaktas i den framtida planeringen. Svar på trafikrelaterade frågor ges under Trafikverkets yttrande.

Bullerberäkningar kommer att behöva tas fram i det vidare detaljplanearbetet. Områdets påverkan på ny och befintlig bebyggelse kommer då att studeras.

Växjö kommun ställer sig mycket positiv till att utveckla och pröva nya metoder för medborgardialog och innovativa planeringsprocesser men anser att planprogramskedet i detta fall är ett för tidigt skede då vi inte vet när området är aktuellt för utbyggnad.

Etappindelning är ännu inte beslutat och redovisas inte i planprogrammet.

Handlingen är uppdaterad och benämns nu som planprogram.

Planprogrammet är reviderat för att ge en tydligare bild av hur utveckling av grönstrukturen stämmer överens med gällande grönstrukturprogram.

Handlingen har kompletterats med information om Växjö kommuns gällande och framtida översiktsplan.

Handlingens kartor har uppdaterats med avsikt att bli mer tydliga att läsa kopplat till text.

Planområdets förutsättningar beskrivs i bilaga Alternativstudie Södra Växjö.

Förutsättningar och utveckling av Tävelsås och Dänningelanda kommer att diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Hänsyn till miljö kvalitetsnormerna beskrivs i planbeskrivningen.

Trafikverket

Allmänt

Växjö stads expansion har medfört att trafikbelastningen på vägnätet börjar närma sig sitt kapacitetstak. Samordning mellan stadens fortsatta utbyggnad och förändringen av infrastrukturen krävs för att stadens fortsatta expansion ska kunna ske på ett hållbart sätt.

Södra Länken

Lång sikt: alternativväg till Norrleden och avlastning av Norrleden, vilket kräver god framkomlighet på Södra Länken med bland annat en lägsta hastighetsbegränsning om 90 km/h. Södra Länken får dessutom en avlastande effekt på stadens huvudvägnät.

Kort sikt: etapp ett färdigställs (riksväg 27 till Teleborgsvägen) byggs ut och möjliggör stadens expansion söderut samt förbättrar tillgängligheten till den regionalt viktiga målpunkten universitetet. Etapp två binder samman Teleborgsvägen med riksväg 23.

I den gemensamma överenskommelsen är Södra Länken en tvåfältsväg med en hastighetsstandard av 80 km/h, utbyggnad till 2+1-väg med högre hastighetsbegränsning för att avlasta Norrleden och högst tre anslutningspunkter.

Planprogrammet föreslår bebyggelse in på Södra Länken samt fyra anslutningspunkter utmed vägen, vilket påverkar framkomligheten. Planbeskrivningens beskrivning av Södra Länken skapar en betydande målkonflikt som skapar ett behov av fortsatt dialog om Södra Länkens övergripande mål och syfte.

Trafikverket har fått i uppdrag att ta fram en åtgärdsvalsstudie för Södra Länken. Åtgärdsvalsstudien ska bland annat redogöra vägens funktion och balansen mellan regional övergripande väg och lokal väg för att möjliggöra exploatering, hastighetsstandard, korsningsstandarder och antal korsningar samt en översyn av gränsen för kommunalt väghållningsområde. Kan bedömas lämpligt att synka åtgärdsvalsstudien och planprogrammet för Södra Växjö.

Fokus kollektivtrafik och utbyggnadsordning

Målsättningen i planprogrammet och kommunens övergripande styrdokument att resor i ökad grad ska ske med kollektivtrafik eller cykel istället för bil gör det önskvärt att planutformningen utgår ifrån ett kollektivtrafikperspektiv.

Det krävs ett helhetsgrepp från kommunen i fråga om styrmedel och incitament, så som hög turtäthet, lättillgänglighet och att kollektivtrafiken är etablerad redan då stadsdelens invånare flyttar in, för att hjälpa människor att byta färdmedel.

Utbyggnaden av Södra Växjö kräver stora investeringar och bör ske enligt en på förhand bestämd utbyggnadsordning.

Kommentarer till stråken

Planprogrammet skapar goda förutsättningar för kollektivtrafik inom de båda utbyggnadsstråken som hänger samman med Teleborg, men Tävelsås och Dänningelanda utgör solitärer som har svaga kopplingar till de båda stråken.

Det förfaller knappast troligt att Tävelsås eller Dänningelanda utgör ett tillräckligt underlag för en kollektivtrafik med hög turtäthet m.m.

Den ringa utbyggnad som föreslås i Tävelsås bör placeras väster om väg 682 för att undvika byggnation på jordbruksmark.

Gång och cykel

Det finns goda förutsättningar och intentioner inom området och i planprogrammet.

Konsekvenser

Trafikverket har simulerat andra utbyggnadsalternativ för Växjö stad och vilka konsekvenser utbyggnadsområdena får för infrastrukturen. I simuleringarna finns Södra Växjö inte med.

Utbyggnad enligt förslaget kommer att innebära betydande förändringar i trafikflödet och belastningen på Växjös väg- och gatusystem. En trafikanalys måste därför tillfogas planen. En samordning av denna analys bör ske med kommande ÅVS-analys för Södra länken.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Växjö kommun tillsammans med Trafikverket m.fl. kommer att diskutera Södra Växjös föreslagna bebyggelse och anslutningar till Södra länken under arbetet med kommande åtgärdsvalsstudie för Södra länken. I planprogrammet anger kommunen sin vilja kring stadens utbyggnad men denna kan komma att justeras om det i allt för stor grad skulle påverka Södra länkens funktion och standard.

Södra Växjö är ett mycket stort område som kommer att byggas ut över en lång tidshorisont. Etappindelning är ännu inte beslutat och redovisas inte i planprogrammet.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås och Dänningelanda i planförslaget diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

En trafikanalys för föreslagna bebyggelse håller på att tas fram och kommer att beaktas i den framtida planeringen.

Region Kronoberg

Regionen anser att planprogrammets text och kartor behöver förtydligas för att underlätta vid medborgardialog m.m.

Regionen anser att en ordentlig trafikutredning, som behandlar kopplingen mellan de stora stråken, områdesutformning för att minimera transportbehoven och kollektivtrafiken.

Länstrafiken medverkar gärna i dialog om linjesträckning och hållplatsplacering.

I östra stråket täcks stadsbebyggelsen av stadslinjer och utanför stadsgränsen hänvisas resenärer till regiontrafikens linjer.

Länstrafiken medverkar gärna i dialogen runt tilltänkt skolas trafiklösningar för att underlätta för kollektivtrafiken, bland annat genom att föräldrabilister inte kommer nära kollektivtrafiken och att stråk för kollektivtrafiken inte korsar gång- och cykelbanor samt att fordonen inte behöver backa.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Handlingens kartor har uppdaterats med avsikt att bli mer tydliga att läsa kopplat till text.

En trafikanalys för föreslagen bebyggelse håller på att tas fram och kommer att beaktas i den framtida planeringen. Växjö kommun ser positivt på att Länstrafiken medverkar i dialog kring utveckling av linjesträckning och hållplatsplacering.

Byggnadsnämnden

Stadsbyggnadskontoret är positiva till förslaget om den övergripande strukturen för Södra Växjö samt anser att de tre alternativen har analyserats väl.

Det är av stor vikt att kommunen tydligt uttrycker att den mark som är avsedd för bebyggelse eller infrastruktur är överordnad eventuella andra intressen som kan komma ifråga vid efterföljande planering och rättsprövning, så som detaljplaner samt överklagan eller dispensprövning av till exempel art- eller biotopskydd.

Det bör tydligare framgå hur och varför olika prioriteringar gällande markanvändning har gjorts. Till exempel när och i vilken omfattning byggnation kan tillåtas på jordbruksmark?

Önskvärt är om det tydligt framgår hur förhandsbesked ska behandlas inom de områden som i förslaget inte är utpekade som bebyggelseområden, utan istället omfattar områden som är skogs- eller jordbruksmark. Exempel på sådana fall är tomter utmed Tåvelsåsvägen och utvecklingen av Skir. Ett tydligt ställningstagande redan i översiktsplanen är önskvärt inför kommande arbete.

Det saknas en diskussion kring hanteringen av markanspråk mellan och utmed de båda utvecklingsstråken som redovisas i förslaget. Diskussionen är nödvändig eftersom efterfrågan kommer att öka i området. Det är dessutom önskvärt att ta med Vederslöv i konsekvensbedömningen för att belysa konsekvenserna för Dänningelanda och Vederslöv.

Det behöver förtydligas hur Södra Länken är tänkt att utvecklas. Ska vägen hålla en hög framkomlighet och bilda en barriär eller ska hasigheten vara lägre och främja en mer sammanhängande bebyggelsestruktur?

Vilken nivå kommer kommande utredningar behöva hålla, t.ex. planprogram, innan ett detaljplanearbete kan påbörjas?

Kommunens svar

Detta planprogram för Södra Växjö har vägt allmänna intressen och kända förutsättningar mot varandra och landat i detta förslag till planprogram. En avvägning har gjorts att intresset att bygga bostäder ska prioriteras inom området som angränsar till Växjö stad I samband med detaljplan prövas fortsatt en lämplig användning av mark- och vattenområden samt avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen inom planområdet.

Motiven för byggande på jordbruksmark beskrivs i planbeskrivningen.

Utvecklingen av landsbygdsområden söder om Växjö stad kommer att diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun för att ge ett beslutsunderlag gällande byggnation på landsbygden.

Dialog förs med Trafikverket angående Södra länken och Södra Växjös utveckling.

Planförslaget kommer att arbetas in i Växjö kommuns nya översiktsplan. Planprogrammet kan ligga till grund för framtida detaljplaner inom området.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

I konsekvensbedömningen behöver ett större helhetsgrepp tas och de stora konflikterna och riskerna för stora konsekvenser bör utredas mer i detalj.

- **Trafik**
Generellt delar nämnden uppfattningen att föroreningarna från området minskar eftersom de boende kommer att erbjudas bra möjligheter att cykla eller åka kollektivt. Trafiken bör ändå utredas vidare främst för buller, god luftkvalitet och framkomlighet utmed Teleborgsvägen och Torpavägen.
- **Jordbruksmark**
Konsekvenserna av förlusten av jordbruksmarken bör redovisas liksom konsekvenserna för jordbruksverksamheter och djurhållningen. Störningar som lukt, damm, buller, vattenavrinning, grundvatten och skyddsavstånd för

bekämpningsmedel bör tas upp i utredningen.

- Miljökonsekvensbeskrivning
Miljökonsekvensbeskrivningen bör även beskriva hur hänsyn tas till miljö kvalitetsnormer och relevanta miljömål.
Vidare bör det tydligt framgå hur uppföljningen och övervakningen av den betydande miljöpåverkan kommer att genomföras, dels vad som kommer följas upp och övervakas och dels hur det kommer att genomföras.

Kommunens svar

Strategiska konsekvensbedömningar utvecklas och finns till planprogrammet och kommer finnas till den nya översiktsplanen.

En trafikanalys för föreslagen bebyggelse håller på att tas fram och kommer att beaktas i den framtida planeringen.

Motiven för byggande på jordbruksmark finns i planbeskrivningen. Konsekvenserna av förlusten av jordbruksmark redovisas i miljöbedömning som tas fram i samband med ny översiktsplan.

Hänsyn till miljö kvalitetsnormerna beskrivs i planbeskrivningen.

Tekniska nämnden

Trafik och parkering

- En utbyggnad av Södra Länken krävs för det västra området.
- Det västra området i förslaget innebär en ökad trafik genom Vikaholms västra del. Trafiken bör istället styras genom Telestadshöjden till Teleborgsvägen.
- Pendlarparkeringar i samband med hållplatser utmed Teleborgsvägen behövs.
- Det är viktigt att säkra passager för oskyddade trafikanter knyter samman de nya områdena med Växjö stad, intilliggande befintliga bostadsområden och miljöerna vid Södra Bergundasjön.
- Viktigt att södra länkens koppling på rv23 utreds och anpassas till lågstråk, våtmarker och marker med naturvärden och rekreationsvärden. Här behöver också trafiksituationen vid Bergundastallet utredas ihop med trafikverket.
- I texterna framstår nollalternativet som bättre för transporter och vatten men detta framgår inte i sammanfattande tabell.

Park och natur

- Planförutsättningar i allmänheten, så som natur- och kulturvärden, behöver pekas ut, liksom handlingarna bör kompletteras med naturvärdesbedömning och en landskapsanalys för området.
- Förslaget bör ändras så att så lite jordbruksmark som möjligt tas i anspråk. Det vore lämpligare att ianspråkta de intilliggande områdena som har låga natur- och rekreationsvärden.

- Viktigt med tydliga riktlinjer kring landsbygden (framför allt kring Rinkaby och Torpa) som föreslås värnas från större grupper av bebyggelse. Det bör också tydliggöras vad som menas med större grupper.
- I Dänningelanda bör exploatering av åker- och betesmark undvikas. Bebyggelse bör styras till produktionsskog.
- Under det fortsatta arbetet behöver behovet av allmän platsmark i form av parker, rekreationsområden och andra offentliga platser utredas. Bland annat är det storlek och karaktär samt läge som är intressant att utreda. Vidare bör behovet av att tillgängliggöra privat mark och eventuellt också behovet av att lösa in mark eller förhandla fram överenskommelser med markägarna för att tillgodose behovet av allmän platsmark redovisas.

Vatten och avlopp

- Bedömningen är att risken att sjöledningarna släpper ut föroreningar är minimal. Eventuella läckage märks direkt i pumpstationen och grumlighet uppstår i samband med att ledningen läggs ut. Detta bör förtydligas eller tas bort i texten.
- Dagvattenhanteringen måste studeras så att tillräckliga utrymmen för fördröjningsmagasin och reningsanläggningar säkras i kommande arbete.

Kommunens svar

Trafikering sker endast med kollektivtrafik mellan Södra Vikaholm och västra Vikaholm för att förhindra ökad biltrafik i denna del.

Tillsammans med Trafikverket m.fl. kommer Södra Växjös föreslagna bebyggelse och anslutningar med Södra länken att diskuteras i arbetet med kommande åtgärdsvalsstudie för Södra länken. I planprogrammet anger kommunen en vilja kring stadens utbyggnad men denna kan komma att justeras om det i allt för stor grad skulle påverka Södra länkens funktion och standard.

Avvägningen har gjorts mellan allmänna intressen och bostadsbyggande föreslås prioriteras inom planområde Södra Växjö. Detta är en inriktning som gavs redan 2012 då området pekades ut av Växjö kommuns översiktsplan som ett utbyggnadsområde för stadsbebyggelse. Avsikten är att spara så stora områden som möjligt med höga natur- och kulturvärden. För Tävelsås har förslaget reviderats och innefattar inte längre någon utbyggnad av tätortsbebyggelse som påverkar kulturlandskapet öster om Tävelsåsvägen.

Utvecklingen av landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget kommer att diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun för att ge ett tydligt beslutsunderlag gällande byggnation på landsbygden.

Kulturmiljö- och kulturvärden kommer fortsatt att behöva analyseras och utredningar tas fram i det fortsatta arbetet med detaljplaner för området.

Motiven för byggande på jordbruksmark finns i planbeskrivningen.

Planområdets förutsättningar beskrivs i bilaga 1, Alternativstudie Södra Växjö.

Strategiska konsekvensbedömningar utvecklas och finns till planprogrammet och kommer finnas till den nya översiktsplanen.

Text om föreningar från sjöledningarna är borttagen i handling.

Nämnden för arbete och välfärd

Positivt att fler bostäder möjliggörs.

Kommunen bör ställa krav på fastighetsägare att olika upplåtelseformer med olika hyresnivåer och att de bostäderna ska vara tillgängliga för alla kommunens invånare.

Arbete och välfärd är i fortsatt stort behov av byggbara tomter för att fullfölja sitt uppdrag att sörja för boende åt personer med beslut enligt LSS (särskild service) och SOL (särskilt boende). Kommunens behovsanalys bedömer att behovet ökar.

Kommunens svar

Synpunkterna tas med i det fortsatta arbetet med detaljplanering och genomförande.

Kultur- och fritidsnämnden

En tydligare och mer omfattande konsekvensbedömning bör göras i senare skeden av planprocessen, för att redovisa kultur- och fritids perspektiv.

Det finns ett stort behov av att utreda behovet av nya verksamhetsytor för idrott, kultur och friluftsliv, dels för att det råder brist på sådana ytor inom befintliga Södra Växjö och dels för att förslaget innebär en stor inflyttning. Se riktlinjer för närheten till spontanyta.

Förslaget redovisar grönstruktur och transportstruktur, men inte behovet av kultur- och fritidsanläggningar. En anläggningsplan som ska vara vägledande för behovet av framtida kultur- och fritidsanläggningar är under framtagande, som bland annat säger att det behövs en ny idrottshall för vart 4000 invånare Växjö stad får. Ett integrerat bibliotek föreslås tillsammans med den lokala skolan. Vidare kan anläggningsplanen vara vägledande vid utredningen av lokaliseringen och markbehovet för kultur- och fritidsanläggningar.

En växande befolkning, särskilt i de yngre åldrarna, skapar behov av ytor, mötesplatser och arenor för både kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter. Detta behöver tillgodoses för att uppfylla huvudprocessen *Möjliggöra en aktiv fritid* och bidra till kommunens attraktivitet.

Mark som tas i anspråk för exploatering medför att utövningen av friluftsliv flyttas längre ifrån invånarna i de befintliga bostadsområdena Vikaholm och Teleborg. Söder om Vikaholm tas områden i anspråk som utgörs av rekreativ natur och för att skydda områdets naturvärden och kulturella ekosystemtjänster bör exploateringen flyttas österut.

Konsekvenser och åtgärder som listas i den strategiska konsekvensbedömningen ger ingen klar bild av motiven till lokaliseringen.

En badbar Södra Bergundasjön till 2021 ökar attraktiviteten för stadsdelen som helhet och skapar ett nytt behov av anlagda badplatser.

Naturresevatnen Bokhultet och Teleborg kommer få ökad betydelse i fråga om friluftsliv och rekreation i takt med det växande invånarantalet i Södra Växjö. Kvaliteten på stråken, mötesplatser och entréer behöver investeringsmedel och det bör övervägas att anlägga ett naturrum i något av reservaten som kan bli viktigt för utomhuspedagogik och representera kommunens arbete med ekosystemtjänster för såväl invånare som besökare.

Befintliga stigar och vägar bör utvecklas till gång- och cykelvägar för att länka samman grönområdet mellan de båda bebyggelsestråken med den befintliga bebyggelsen. Det föreslagna elljusspåret inom grönområdet bör även belysa stickspår och aktivitetsplatser med koppling till bebyggelsen och gång- och cykelnätet. Området saknar i dagsläget stigar och andra rekreativa värden som kommer kräva en anpassad skogsskötsel och flera nya framkomliga stråk för att bli en attraktiv rekreationsskog.

Förslaget verkar ge en positiv måluppfyllelse av Miljöprogrammets mål gällande tillgång till min 1 hektar grönområde inom 300 m från bostaden.

Fortsätter biltrafiken att öka ger detta negativa konsekvenser för miljön och folkhälsan samt ökar risken för bullerstörda miljöer. Trafikplanen 2030 prioriterar tydligt fotgängare och cyklisterna före kollektivtrafik, nyttotrafik och biltrafik i den ordningen. Därför bör cykelvägar in till centrum hålla en god standard och vara säkra.

Att bevara och lyfta fram områdets kulturhistoriskt intressanta miljöer och fornlämningar ger identitet och upplevelsevärden till Södra Växjös framtid. En kartläggning och utveckling av platsens bevarandevärden och eventuella utvecklingspotential bör göras på ett tidigt stadium.

Kommunens svar

Synpunkterna tas med i det fortsatta arbetet med detaljplanering och genomförande.

Vikten av utveckling av idrottshallar för att möta behovet av den ökande befolkningen har förtydligats i planprogrammet.

Planförslaget har kompletterats med en tydligare stråkstruktur till och inom planerat grönområde.

En förlänging av Vikaholm söder ut, södra Vikaholm, föreslås fortsatt utgöra en del av planförslaget. De rekreativvärden som finns i området kan till viss del bevaras och till viss del behöver de utvecklas inom planförslagets gröna stråk i anslutning till bebyggelsestråket.

Särskilt tydliga fornlämningar och andra kulturhistoriska kan med fördel värna och framhävas i gestaltningen av nya utbyggnadsområden.

Värends räddningstjänst

Tillgång vid brand

Området kommer behöva förses med ett brandpostsystem för att säkerställa tillgången till släckvatten för räddningstjänsten. Utformningen av systemet skiljer sig beroende på typer av samt användning av byggnaderna inom området. Räddningstjänsten anser att brandpostsystemet bör utformas i enlighet med VAV P38.

Tillgänglighet och framkomlighet

Räddningstjänstens framkomlighet måste beaktas i samband med planering av området. Räddningstjänsten ska kunna ställa upp sina fordon inte längre än 50 meter från byggnadens angreppsvägar, för bostäder normalt huvudentrén.

Det rekommenderas att området kan nå från flera håll via olika infartsvägar för att ge räddningstjänsten ökade möjligheter för vägval, vilket innebär möjligheter att korta insatstider och minska sårbarheten då en infart till området kan blockeras eller att insatsen på annat sätt hindras.

Räddningstjänstens insatstid

Räddningstjänstens insatstid bedöms variera mellan 10 till 20 minuter beroende på del av området, vilket bör framgå i framtida planarbete för att påverka byggnaders utformning. Beroende på bebyggelseyp och utformning är det inte säkert att räddningstjänsten kan tillgodoräknas för utrymning av byggnader inom området. Vid tveksamheter bör framtida byggherrar stämma av detta med räddningstjänsten senast inför bygglov.

Kommunens svar

Synpunkterna tas med i det fortsatta arbetet med detaljplanering och genomförande.

Växjö Energi Elnät AB

Området Södra Växjö ligger på gränsen mellan E.Ons och VEABs koncessionsområden. Den kommande tomtindelningen och eventuellt områdesindelningen bör ta hänsyn till koncessionsgränsen mellan områdena för att tydligare visa vem som ansvarar för eldistributionen inom området.

Förslaget medför att VEAB kommer behöva förstärka upp och bygga ut med nya ledningar från fördelningsstationen på campusområdet. Då detta är en kostsam och tidskrävande process så krävs en god framförhållning. Samförläggning med andra ledningsägare måste också samordnas för att få ner kostnaderna och samla de olika ledningsslagen i samma stråk.

Ett okänt antal nätstationer behöver placeras ut i anslutning till bebyggelsen i takt med att områden detaljplaneläggs. Elförsörjningen är en vital del i dagens samhälle och får därför inte nedprioriteras till förmån för det estetiska samt visas hänsyn i kommande detaljplaneprocesser.

Kommunens svar

Synpunkterna tas med i det fortsatta arbetet med detaljplanering och genomförande.

LRF**Markägare och dialog**

Det är viktigt att berörda markägare och arrendatorer tidigt informeras och har möjlighet att yttra sig om de planer som finns för deras mark. Markägare och arrendatorer har kännedom och kunskap om marken som kan användas i planeringen och de bör informeras tidigt i processen eftersom deras dagliga verksamhet och näringar kommer beröras väldigt mycket. Diskussioner i ett tidigt skede medför ett bättre samtalsklimat i frågan och minskar risken för missförstånd. Ett tillfälle för dialog eller information innan ett förslag tagits fram är därför värdefullt och att möjligheten till information och dialog väntar till samrådet är inte acceptabelt.

I förslaget omnämns inte markägarna trots att de utgör en resurs inför kommunens framtida utveckling, vilket kommunen måste lägga större vikt vid i framtiden.

Värdet av jordbruksmark

Jordbruksmark är enligt 3 kap Miljöbalken av nationellt intresse och därför ska kommunen alltid hitta så bra alternativ som möjligt. För att hitta så bra alternativ som möjligt borde kommunen ha en tidig dialog med brukare och boende i området.

I förslaget står det att ianspråktagandet av jordbruksmark medför att närproduktion av mat och vackra landskap går förlorade, men kommunen behöver inse att det är mer än så som går förlorat. För att ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse får det endast ske för att tillgodose betydelsefulla samhällsintressen. Frågan är om bostäder ger ett större samhällsintresse än biologisk mångfald, livsmedelsförsörjning, vacker naturmiljö, företagande och arbetstillfällen som faktiskt jordbruksmark ger?

Växjö kommun bör ta större hänsyn till att jordbruksmarken är en begränsad resurs, är av stor betydelse för att trygga livsmedelsförsörjningen och är en viktig faktor för att säkerställa en långsiktig hushållning. Brukningsvärd jordbruksmark har brukats på ett eller annat sätt de senaste decennierna och är lämplig för jordbruksändamål på grund av sitt läge, beskaffenhet och övriga lämpligheter för jordbruksändamål. Även mark som legat i träda en tid har fortfarande höga värden inför framtida brukande. När en jordbruksmark bebyggs så går den också förlorad som en framtida möjlighet att bedriva jordbruk och de ekologiska och biologiska värdena som är värdefulla för vår flora och faunas överlevnad försvinner. Enligt jordbruksverkets databas har jordbruksarealen minskat drastiskt sedan 2005 och det är otroligt tråkigt att Växjö kommun vill vara en bidragande faktor i denna negativa trend.

I förslaget beskrivs ianspråktagandet av jordbruksmark vara så litet att det ger en liten negativ påverkan. En sådan skrivning tar inte hänsyn till den enskilde brukaren, dennes verksamhet eller den negativa påverkan som kan drabba de intilliggande företagen och boendena.

Det är viktigt att kommunen informerar de som flyttar in i området att de bor på landsbygden och att jord- och skogsbruk bedrivs. De framtida invånarna får inte på något sätt hindra de verksamheter som bedrivs genom att stoppa avverkningar eller klaga på lukt från djur och gödsel eller flugor m.m. Utan brukare och deras arbete kommer de natursköna vyer som flera gånger nämns i beskrivningen att gå förlorade. Därför krävs en tidig dialog med nyinflyttade om området och dess förutsättningar.

Kommunens svar:

I planprogrammet har kommunen klargjort sin önskade vilja för området men vidare arbete med utveckling och exploatering av området kommer endast ske på initiativ av markägare.

Inom Växjö stad förslås jordbruksmark tas i anspråk för att möjliggöra en ändamålsenlig struktur och hållbar utbyggnad av staden. Staden föreslås byggas ut i stråk, t.ex. längs Teleborgsvägen, och däremellan föreslås grön-blå kilar inklusive jordbruksmark att värnas, t.ex. är Skir en kil där odlingslandskapet värnas.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområdena söder om Växjö i planförslaget kommer att diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Villaägarna Kronoberg

Förslaget visar på en naturlig utveckling av Växjö stad.

Det är av största vikt att Södra Länken snarast kommer till stånd för att avlasta kommunens övergripande trafikflöden och länka samman kommunen. Södra Länken får dock inte bli en barriär utan utformas så att staden kan fortsätta att växa.

Det är viktigt att en återvinningscentral byggs inom området eftersom detta saknas i Teleborg/Vikaholm.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Dialog kring Södra länkens utveckling kommer att ske tillsammans med Trafikverket.

SSAM har inte för avsikt att planera en ytterligare återvinningscentral i Södra Växjö.

Rinkaby sjösänkingsföretag

Det är viktigt att dagvattnet tas omhand så att till- och utströmning i Rinkabysjön inte ändras.

Rinkaby sjösänkingsföretag vill bli informerade om byggnationer i området kan påverka sjöns till- och utströmning.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Företagare**Cirkulationsplatser på Södra Länken**

- Ur trafiksynpunkt och med hänsyn till den övergripande trafiken är det lämpligt med trafikplatser där Södra Länken ska ansluta till riksväg 23 samt riksväg 27.
- Det är överdimensionerat med trafikplatser utmed Södra Länken. Med god utformning av cirkulationsplatser tas mindre mark i anspråk, det blir enklare att ansluta tillkommande exploateringsområden och blir mer kostnadseffektivt.

Begränsa inte möjligheter

- Att begränsa våningshöjden är omotiverat och för detaljerat för en översiktsplan.
- Planeringsområdet bör breddas för att omfatta de båda fastigheterna Bränningelanda 5:3 och Dänningelanda 3:3.
- I det kommande detaljplanearbetet fastläggs områdets disposition och exakt läge för anslutning till Södra Länken.

Prioritering

- Södra Länkens förlängning västerut bör prioriteras i ett tidigt skede för att möjliggöra exploateringen söder om leden. Förlängningens utbyggnad bör ske i etapper.
- Förslaget för Västra Stråket är väl genomarbetat och utgör ett bra underlag för kommande planläggning.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Växjö kommun tillsammans med Trafikverket m.fl. kommer att diskutera Södra Växjös föreslagna bebyggelse och anslutningar till Södra länken under arbetet med kommande åtgärdsvalsstudie för Södra länken. I planprogrammet anger kommunen sin vilja kring stadens utbyggnad men denna kan komma att justeras om det i allt för stor grad skulle påverka Södra länkens funktion och standard.

Privatperson 1: synpunkter på förtätad byggnation framför Tävelsås kyrka

Marken som pekats ut för byggnation är fullvärdig jordbruksmark och brukas i högsta grad. Det öppna kulturlandskapet är värt att värna om och trots de klagomål som framförs på likt, damm och motorljud från jordbruket så är det så det är att bo på landet, vilket är en verklighet en och annan får bli varse.

Den gamla kyrkan utgör en värdefull kulturmiljö och det skulle vara olyckligt om ett område med skola och bostäder skulle placeras alldeles inpå knutarna. Våra kulturarv måste bevaras och avsteg från policyn att bevara gamla kulturområden ska undvikas.

Bygg på mark som är mindre kontroversiell än just på marken framför kyrkan i Tävelsås.

Kommunens svar

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark bredvid kyrkan. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget och diskuteras utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Privatperson 2: VA- ledning till Torpa

Vi skulle gärna se att VA- ledning dras ända ut till Torpa. Då dels det redan finns bebyggelse här samt att vi ämnar att utöka denna genom förvärv av fastigheter i området och därefter detaljplanera fastigheten för bostäder.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Privatpersoner 3: synpunkter planerad bebyggelse i Tävelsås

Den karaktäristiska och idylliska karaktären som Tävelsås har idag kan förändras och försvinna om lantbrukare och företagare inom jordbruket får det svårare att bedriva sina verksamheter. Mark att odla och bruka måste finnas kvar så att verksamheter kan utvecklas och lämnas över till kommande generationer.

Mjölproduktion fodrar att betesmark finns nära brukningscentrat så att korna kan ha sin utgång och gå in för att mjölkas. Det finns ingen möjlighet att frakta dessa någon sträcka.

Torkan under 2018 har visat att den åker och betesmark som finns idag behövs och bör därför inte användas för byggnation. Tävelsås har senaste tiden vuxit snabbare än vad byn hinner att anpassa sig efter. Med fler hus kommer trafiksituationen, som redan idag har ett högt tryck, att belastas ytterligare.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

**Privatperson 4: Växjö översiktsplan/byggnation i Tävelsås
Jordbruksmark**

Den bebyggelse som föreslås har placerats på bruksvärd jordbruksmark, vilket privatperson 4 motsätter sig. Tävelsås är en jordbruksbygd och det är viktigt att bevara den karaktären på orten.

Enligt miljöbalken bör jordbruksmark inte bebyggas och dessutom bör Växjö kommun stödja kommunens bönder genom att inte ta jordbruksmarken i anspråk. Torkan under 2018 visade att den befintliga jordbruksmarken behövs och dessutom bör Sverige sträva efter en större självförsörjningsgrad än vad vi har idag. Därför måste vi ta hand om och underlätta för våra bönder och kommande generationer bönder.

Att bygga bort jordbruksmark får flera negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden, djurlivet och naturlandskapet försämras. Vi måste vara rädda om vår natur så vi kan behålla vår tillgång till friskt vatten och frisk luft, som vi alla behöver.

Kyrkan

Det är olämpligt att bygga in kyrkan så som det framstår i förslaget. Istället bör områdena kring kyrkan även fortsättningsvis ha den öppna och lantliga karaktären som finns idag.

Parkeringsplatsen till kyrkan placeras bäst på samma sida av vägen som kyrkan för att undvika att folk ska behöva korsa vägen. Vägen är hårt trafikerad och lägre hastighetsbegränsning eller liknande åtgärder tycks osannolikt för att skydda de personer som korsar vägen.

Förskola

Förskolan i Tävelsås bör placeras på västra sida av vägen. Parkeringen till förskolan skulle kunna samnyttjas med kyrkan. Från parkeringsplatsen kan en gångväg anläggas till skolan så att även skolan kan nyttja parkeringsplatsen.

Kostnader

Kan kommunen finansiera det som föreslås i förslaget? Finns det behov av att göra en så stor utbyggnad?

Avloppsledningen samt problemet med trycket i ledningen till brandposten i Tävelsås behöver åtgärdas. Behöver det byggas nytt för att kommunen ska åtgärda problemen?

Att tänka på

Det är viktigt att vi tar hand om vår planet och vår kommun. Vi behöver våra bönder och vår jordbruksmark för att kunna livsmedelsförsörja vår befolkning och vi behöver ta hand om vår natur. Växjö kommun behöver bli bättre på detta.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget kommer att diskuteras och utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Privatperson 5: synpunkter mot Växjö översiktsplan

Åkermark

Att ta så stora ytor i anspråk för byggnation påverkar naturen i Tävelsås och att bygga på jordbruksmark medför att biologisk mångfald förloras, djurlivet och naturlandskapet försämras med mera. Varje hårdgjord yta är en förlorad yta. Torkan 2018 och den växande uppmärksamheten till förberedelser inför krisen pekar på värdet att bevara jordbruksmarken och vara rädda om våra bönder.

Bonden

Att ta så stora ytor i anspråk påverkar bonden mycket negativt eftersom det inte går att bedriva ett effektivt och försörjningsbart jordbruk. Den jordbruksmark som lämnas kvar omgärdas av bebyggelse och de boende klagar över lukt, flugor och oljud. Bonden behöver stora arealer för att klara sig idag, likaså kommer kommande generationer också behöva stora arealer.

Byggnation

Finns det underlag för en så stor utbyggnad av Tävelsås? Hur har man bedömt att Tävelsås påverkas och huruvida orten klarar en sådan förändring? Det troligaste är att en utbyggnad enligt förslaget kommer få stora negativa konsekvenser för orten och naturen.

Avloppsledningen samt problemet med trycket i ledningen till brandposten i Tävelsås behöver åtgärdas. Behöver det byggas nytt för att kommunen ska åtgärda problemen?

Kyrkan och parkering

Bygg inte ända in på kyrkan och kyrkogården, utan låt den lantliga karaktären bestå kring kyrkan.

Parkeringsplats till kyrkan bör anläggas i anslutning till kyrkan så att folk inte behöver korsa vägen för att komma från parkeringen till kyrkan.

Skolan och parkering

Skola och förskola bör placeras på samma sida av vägen.

Skolan och förskolan kan samnyttja parkeringsplatsen med kyrkan och därmed minska risken för trafikolyckor eftersom ingen behöver gå på eller över vägen.

Sommarbad och parkering

Parkeringsplatsen som nämns ovan kan dessutom nyttjas av badgäster till Tävelsåsbadet under sommaren.

Trafik

Trafikbelastningen och hastigheten som en del fordon håller på vägen innebär att det är olämpligt att lägga någon slags verksamhet eller parkeringsplats öster om vägen eftersom det inte är säkert att korsas vägen.

Utveckling

Tävelsås är en lantbruksbygd och är till för lantbruk och bör utvecklas för lantbruket och inte genom nybygge av bostäder och göra Tävelsås till en förstad till Växjö.

Övriga reflektioner

Har kommunen möjlighet att finansiera ett så stort projekt som redovisas i förslaget? Hur ska kommunen kunna driva projekt på mark som inte tillhör kommunen? Kommer mark att tvångsinlösas?

Växjö profilerar sig som Sveriges grönaste stad, men så snart det finns en möjlighet att bygga så byggs det. Visionen om Växjö 2050 blir orealistiskt.

Förändringen och utvecklingen av Tävelsås behöver ske i en långsam takt så att byn hinner med.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget och diskuteras utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Privatperson 6: synpunkter på Södra Växjö- Övergripande struktur

Utformningen av Södra Länken finns beskriven i detaljplanen för första etappen. Vägområdet är 40 meter brett, vägen utformas som en 2+1 väg och hastighetsbegränsningen föreslås vara 90 km/h. Buller och transport av farligt gods medför att länsstyrelsens riktlinjer för riskhänsyn hindrar bostadsbebyggelse inom 75-100 meter från vägmitt och uppförande av flerbostadshus bör inte ske inom 150 meter från vägmitt. Södra Länken med föreslagen dignitet kommer att bli en tydlig barriär och avskilja bostadsområden, rekreationsområden och viktiga målområden från varandra samt koncentrera rörelser till staden till enstaka punkter. Växjö stad har redan många sådana barriärer, så som Norrleden, väg 23 (norr om Norremarksrondellen), järnvägen, Österleden och Kalmarvägen m.fl. I gällande översiktsplan för Växjö står det beskrivet att det idag finns stora problem med stora socioekonomiska skillnader mellan stadsdelar, vilket är en slags problem som kan bestå i att den fysiska planeringen har skapat barriäreffekter i form av en väg eller liknande som delar två områden från varandra.

Det område som i förslaget utpekats som bebyggelse utmed Södra Länken avgränsar ett område som, med vägområde och riskområde inräknat, motsvarar ca. 300.000 m² som

enligt länsstyrelsens riktlinjer inte får bebyggas med bostäder. Ytan kommer troligen till viss del att användas som allmän platsmark, men det ekonomiska bortfallet är avsevärt mycket större än om en mindre gata hade anlagt och placeringen av bostäder enbart tvingas ta hänsyn till bullerpåverkan. Om Södra Länken får den utformning som beskrivs, som fjärrtransportled enligt detaljplanen för etapp 1, så kommer tyvärr en stor del av bebyggelsen som föreslås inte kunna förverkligas.

Förslagets utformning samt målsättningen om bra boendemiljöer och bra kollektivtrafik mellan våra olika bostadsområden krävs det en gata med flera anslutningspunkter, mindre vägsektioner och framför allt lägre hastigheter. En trafikled av den dimension som Södra Länken är tänkt som bör placeras längre söderut för att ge staden fortsatta möjligheter att växa. Ur trafikverkets synvinkel bör det även vara en fördel att separera stadstrafiken och fjärrtrafiken. En annan sträckning av vägen kan dessutom lösa andra trafikproblem, som till exempel där väg 27 passerar genom Bramstorp och begränsar hastigheten till 50 km/h. Södra länkens sträckning bör utredas vidare utifrån dagens situation, vilket bland annat innebär att utbyggnaden av Norrleden och Fagrabäcksrondellen kommer öka kapaciteten på vägarna och minska Östra Länkens syfte och funktion.

Både Trafikverket och Boverket avråder kommuner från att bygga trafikleder för nära stadens utkanter. I Trafikverkets underlag "transportsystemet i samhällsplaneringen" redovisas tillämpningen av kap 3-5 i miljöbalken och plan- och bygglagen, som bland annat menar att förbifarter i utkanten av våra samhällen skapar en hel del problem. Bland annat gör förbifarter att bilens attraktivitet ökar i förhållande till andra transportsätt, framför allt eftersom förbifarter bidrar till att sprida ut orterna och på så sätt minska gång-, cykel- och kollektivtrafikens attraktionskraft. Istället för åtgärder vidtas för att lösa problem med trängsel och lokala miljöproblem. Fyrstegsprincipen bör användas för att komma fram till lämpliga lösningar, genom i första hand steg 1 och 2-åtgärder. Om åtgärdsvalsstudie eller liknande studie ändå visar att fysiska åtgärder krävs kan en genomfart anläggas istället för en förbifart. Om en förbifart ändå väljs som den lämpligaste åtgärden behöver översiktsplanen tillgodose att förbifarten ger stöd åt ett fungerande trafiknät, att markanvändningen utefter förbifarten regleras, förbifarten dras tillräckligt långt från befintlig bebyggelse för att tätorten ska kunna expandera och att så få avfarter och anslutningar som möjligt tillåts för att minimera komplikationer i trafikmiljön.

Även Boverket har i sin rapport till regeringen, "Boverkets rapport 2015:44 till regeringen", angett att barriärer inom stadsdelar och mellan bostadsområden skall undvikas för att tillskapa en tätare och mer sammanhållen stad och främja en mer socialt hållbar stadsutveckling.

Utredningen av Södra Länken, som Tyréns gjorde 2004, beskriver att det söder om Teleborg kommer finnas gott om plats för staden att expandera. I och med förslaget om Södra Växjö så kommer Södra Länken vara inbyggd innan vägen ens är byggd. Utöver detta innehåller Tyréns utredning en mängd brister och avsaknad av djupare analyser.

Den föreslagna vägsträckningen har i princip endast gått ut på att undvika kända fornlämningar.

En välfungerande stad skall vara tät och sammanhållen samtidigt som mötesplatser och funktioner för ett fungerande vardagsliv lokaliseras till utpekade kärnor. Då minimeras avstånden mellan bostäder, offentlig och kommersiell service, arbetsplatser, grönområden, idrottsplatser med mera. Att kunna nå en stor del av staden genom att gå eller cykla är viktigt, liksom närheten till välutbyggd kollektivtrafik. Stadens form och struktur påverkar människors vardagsliv samt förutsättningar för att mötas och tillgodogöra sig hela staden. Så skapar vi förutsättningarna för en socialt och ekologiskt hållbar stad.

Följande kompletteringar eller utredningar behöver göras i den översiktliga strukturen:

- En ny utredning av Södra Länkens sträckning utifrån dagens behov och situation för att utreda om den föreslagna sträckningen är den bäst lämpliga utifrån stadens intresse och framtid samt utifrån riskhänsyn och i så fall förenligt med PBL.
- Södra Länkens funktion bör definieras i den övergripande strukturen. Om vägen är tänkt som en större trafikled så kommer en stor del av den övergripande strukturens bebyggelseområden inte vara möjlig att genomföra.
- Om Södra Länkens nuvarande sträckning är tänkt som större trafikled för fjärrtransporter som passerar mellan våra bostadsområden enligt den föreslagna strukturen:
 - bör det framgå i beskrivningen hur både den fysiska och mentala barriäreffekten kan minimeras mellan bostadsområdena.
 - bör man i den översiktliga planeringen ta fram en översiktlig riskanalys.
 - bör det framgå av beskrivningen hur människors hälsa och miljö skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan (1 kap 1§ Miljöbalken)

I området söder om Södra Bergundasjön finns stora naturvärden och flera observationer av rödlistade växter och djur har gjorts mellan 2000 och 2019. Den rödlistade orkidén knärot finns bland de arter som förmodligen kommer beröras av Södra Länkens sträckning. Knäroten är rödlistad som nära hotad i den svenska rödlistan 2015 och därför är det förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växten, liksom det är förbjudet att ta bort eller skada frön eller andra delar.

Våra statliga myndigheter, kommunen själv och Tyréns utredning från 2004 anser att trafikleder ska placeras en bra bit bort från befintlig bebyggelse för att ge staden utrymme att expandera och för att undvika stora barriärer. Den översiktliga planeringen har ett stort och viktigt ansvar i samhällsbyggandet och det är viktigt att redan i den översiktliga planeringen förhindra att socioekonomiska skillnader uppstår mellan bostadsområden genom att en stor väg byggs mellan områdena och skiljer dem åt.

Utifrån ovanstående argument är det självklart att en nu sträckning av Södra Länken skall utredas vidare till förmån för ett mer söderliggande läge och på ett betryggande avstånd från framtida bebyggelse.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Under kommande arbete med åtgärdsvalsstudie för Södra länken kommer Växjö kommun tillsammans med Trafikverket m.fl. diskutera Södra länkens funktion och standard. Växjö kommun kommer i det arbetet framhålla betydelsen av utbyggande av Södra Växjö.

Planprogrammet har haft detaljplanen för Södra länken som utgångspunkt för transporter söder om Växjö. Att anlägga Södra länken längre söderut anses inte ge förutsättningar för effektiva transporter till och från viktiga målpunkter.

Växjö kommun tycker och att det är av största vikt att bebyggelsestråken hålls samman över Södra länken så att barriäreffekter minimeras samt att planskilda korsningar anläggs i grönområdet mellan bebyggelsestråken.

Begränsningar gällande bebyggelse utmed Södra länken har förtydligats i planprogrammet.

Privatpersoner 7: synpunkter på förslaget till översiktsplan för Södra Växjö

Förslaget till utbyggnad av Tävellsås är väl genomtänkt med ett tydligt centrum vid kyrkan. Det är viktigt att byggnationen av förskolan och parkeringsplatserna kommer igång så snart som möjligt med tanke på det behov som finns på orten.

Det är inte en bra idé att flytta skolan till norr om kyrkan. Problematiken att skolan och förskolan placeras på varsin sida av vägen kan lösas med fysiska hinder på vägen. Skolan och dess utemiljö är vackra och bör visas hänsyn.

Byggnationen norr om kyrkan kan fungera som extra ben för bönderna om jordbrukets lönsamhet försämras.

Planerna för Växjös utbyggnad söderut ska stoppas till dess att trafiksituationen österut från Teleborg förbättrats. Det är inte en hållbar lösning att trafiken, ungefär 1500 fordon/dygn i nuläget, belastar Skir och där blandas med cykelleden runt Åsnen och cykelvägen för byns barn och ungdomar till skola och fritidsaktiviteter. Förslagets lösning på problemet är att få in Södra Länken i trafikverkets regionala plan. Denna lösning är inte en tillförlitlig lösning på problemet eftersom Södra Länken är mer en kommunal angelägenhet än en statlig. Vägföreningen i Skir har påpekat trafikproblemen flera gånger till kommunen, länsstyrelsen och trafikverket utan att få någon hjälp med trafikproblemen.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

Växjö kommun för dialog med Trafikverket i den åtgärdsvalsstudie som ska tas fram för Södra länken där trafiksituationen mellan väg 27 och Teleborg behandlas.

Planförslaget gör att Skrivägen blir mindre intressant för genomfartstrafik, både med den tilltänkta Södra länken och att vägen bryts av inom bebyggelseområdet.

Privatpersoner 8: synpunkter översiktsplan Södra Växjö

Förslaget ianspråkar jordbruksmark, vilket väsentligt kommer påverka möjligheterna att bedriva jordbruk och därmed också inverka negativt på den lantliga karaktären som området besitter.

I samband med visionsmötet som hölls av sockenrådet i Tävelsås framkom att bygden bör utvecklas varsamt och småskaligt för att behålla den lantliga karaktären, att jord- och skogsbruk samt friluftsliv skulle påverkas negativt av exploateringen och att marken som förslaget pekar ut inte kommer säljas för det ändamål som förslaget föreslår.

Det är en attraktionskraft att ha en liten skola på orten för att kunna erbjuda barn en lugn start på de tidiga skolåren. Det är lämpligt att skola och förskola ligger på samma sida av vägen, vilket kan uppnås genom att riva den gamla lärarbostaden och bygga på den platsen.

Förslaget beskriver bättre kollektivtrafik och en ny gång- och cykelväg, vilket är frågor som kommunen inte alls råar över. Istället kan detta ses som lockbeten som troligen inte kommer förverkligas i och med den utbyggnad som föreslås i Tävelsås.

Kommunens svar

Växjö kommun tackar för synpunkterna och tar med sig dessa i det fortsatta arbetet med vidare planering och genomförande.

I Tävelsås har utveckling av ny bebyggelse justerats för att undvika byggnation på jordbruksmark. Ny bebyggelse med utveckling av skolverksamhet föreslås i de norra delarna av Tävelsås, väster om väg 682.

Utvecklingen av Tävelsås samt landsbygdsområden söder om Växjö i planförslaget och diskuteras utvecklas vidare i framtagandet av ny översiktsplan för Växjö kommun.

Sammanfattning av ändringar

De synpunkter som inkommit under samrådet har lett fram till följande ändringar i planförslagets kartmaterial och tillhörande beskrivning:

- Handlingarnas innehåll och utformning har reviderats för att ge programmet en bättre läsbarhet.
- Landsbygden har brutits ut från planprogrammet och kommer att utredas vidare i kommunen nya översiktsplan.
- Beskrivningen förtydligas med ytterligare och fördjupad argumentation kring ianspråktagandet av jordbruksmark.
- Föreslagen bebyggelse i Tävelsås har reviderats för att ge mindre påverkan på kulturlandskap och jordbruksmark. Utbyggnad av Tävelsås kommer att redovisas i Växjö kommuns nya översiktsplan.

Kvarstående synpunkter

- Ianspråktagande av jordbruksmark kvarstår. Landsbygden har brutits ut från planprogrammet och kommer att utredas vidare i kommunen nya översiktsplan.
- Trafikanalys för utbyggnadsområdet håller på att tas fram och kommer att bli en del av planeringsunderlaget.
- En strategisk hållbarhetsbedömning inklusive miljöbedömning kommer att fördjupas ytterligare som en del av framtagandet av ny översiktsplan.

Samrådsredogörelse för Sydöstra Västra Mark

Denna redogörelse sammanfattar de synpunkter som inkommit under samrådet kring förslag till planprogram för sydöstra Västra Mark samt ett svar från kommunen om synpunkterna har föranlett förändringar och i så fall vilka. Yttrandena finns i sin helhet i kommunens diarium och är offentliga handlingar.

Bakgrund

Förslaget till planprogram för sydöstra Västra Mark var föremål för samråd från den 10 november till och med den 7 december 2020. Handlingen fanns under denna tid att tillgå i kommunhusets reception Björnen samt på Växjö kommuns hemsida. Både samrådstid och tid för chattillfälle annonserades i Smålandsposten och Magazinet. Ett brev om var handlingarna fanns att tillgå skickades ut till samtliga fastighetsägare inom planområdet. Den 24 november 2020 fanns möjlighet att chatta med kommunens tjänstepersoner. Det kan ha varit så att det inte fungerade rent tekniskt för vissa, vi hoppas att man i så fall har kontaktat oss på andra sätt. Under samrådstiden hölls ett samrådsmöte med de större fastighetsägarna som varit involverade under framtagandet av förslaget.

Inkomna synpunkter

Region Kronoberg

Region Kronoberg har inget att erinra.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens ambition att ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av Västra Mark. Förslaget till planprogram är väl genomarbetat och det redovisas på ett bra sätt vilka frågor kommunen behöver fokusera på i den fortsatta planeringen. Hållbarhetsaspekten är med i ett tidigt skede.

Gestaltad livsmiljö, god bebyggd miljö och kulturhistoriskt värden

Länsstyrelsen lyfter den nya politiken för en gestaltad livsmiljö.

De kulturhistoriska värden är en viktig del av vår gestaltade livsmiljö och bidrar till förståelsen av en plats historiska sammanhang.

Länsstyrelsen är positiv till att kvartersstrukturen bryts upp och återgår till en kvartersindelning som tar fasta på den historiska strukturen och att nya grönområden införlivas i området.

I den kulturhistoriska dokumentationen, som saknas i planhandlingarna, redovisas ett antal byggnader med särskilt högt kulturhistoriskt värde. De finns också utpekade på en karta i planprogrammet. Flera konflikter kan identifieras mellan den utpekade kulturhistoriska bebyggelsen och ambition att tillåta byggnadshöjder i upp till 7 våningar. Ändringar och tillägg i befintlig bebyggelse ska enligt PBL göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Länsstyrelsen konstaterar även att gestaltungsfrågorna skulle kunna utvecklas ytterligare i planprogrammet.

Det saknas en konsekvensbeskrivning av påverkan på stadsbilden, hur befintliga kulturvärden ska tas tillvara och hur en god helhetsverkan ska uppnås.

Naturvärden och grönstruktur

Det är bra att kommunen vill få in mer grönska, vilket är en viktig komponent för att skapa en attraktiv och levande miljö. Länsstyrelsen ser positivt på att det bibehålls ett grönstråk mellan Mörners väg och Storgatan, som en spridningskorridor.

Buller

Att blanda verksamheter med bostäder innebär en utmaning ur bullersynpunkt. Inför fortsatt planläggning i området är det viktigt att säkerställa att bostäderna inte utsätts för buller som överskrider riktvärden för vägtrafik eller verksamheter, samt att det går att anordna bra uteplatser som klarar bullerriktvärdena.

Barnperspektivet

Barnperspektivet nämns mycket kort i programmet. Vi vill erinra om vikten av att ta upp

barn och ungas perspektiv tidigt i planprocessen för att säkerställa en attraktiv, stimulerande och trygg boende- och livsmiljö.

Vatten, avlopp och dagvattenhantering

Ett stort problem i området verkar vara att dagvatten överbelastar spillvattenledningarna då det rinner in. Länsstyrelsen erinrar att om det förekommer förorenad mark, även om det underskrider gränsvärdena, påverkar det hur dagvattnet lämpligen ska hanteras.

Förorenade områden enligt 10 kap miljöbalken

Enligt länsstyrelsens dokumentation finns det förorenade områden inom i planområdet. Det är viktigt att inleda dialog med tillsynsmyndigheten i god tid för att diskutera förutsättningarna och inriktningen på det fortsatta arbetet.

Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet enligt kulturmiljöregistret.

Kommunens svar

Planområdets karaktär kommer att påverkas vid en omvandling genom högre byggnadsvolymer och en ändrad markanvändning. Påverkan på stadsbilden är svår att utreda i dagsläget eftersom det inte finns några konkreta förslag till ny bebyggelse. Det rör sig om en successiv omvandling under lång tid som är beroende av fastighetsägarnas initiativ. I planprogrammet ges förslag till övergripande gestaltungsprinciper. Att ge ytterligare eller mer detaljerade förslag till gestaltning av ny bebyggelse i nuläget bedöms inte vara lämpligt i detta skede utan bedöms då snarare begränsa den arkitektoniska kreativiteten i kommande planeringsprocesser. Mer detaljerade förslag bedöms också bidra till att planprogrammet inte behåller sin relevans och aktualitet över tid, då det går starka trender i gestaltungs- och stadsbyggnadsideal.

Den antikvariska utredningen biläggs programhandlingarna.

Planprogrammet lyfter och dokumenterar de kulturhistoriska värdena som finns i området. Verksamhetsområden såsom programområdet präglas av ett rationellt och osentimentalt förhållningssätt där effektiviteten och funktionaliteten för de enskilda verksamheterna hela tiden gått före andra behov och värden. Det har lett till en hög grad av förvanskning och att de ursprungliga miljöerna gått förlorade till stor del. Resultatet är att det i nuläget tyvärr inte finns någon sammanhållen eller enhetlig kulturmiljö av högre värde att förhålla sig till. Det har därför bedömts att i kommande detaljplaneprocesser mer detaljerat utreda hur de kulturhistoriska värdena bäst kan bevaras i varje enskilt fall. Det har inte ansetts vara nödvändigt att i planprogrammet peka ut enskilda byggnader eller miljöer som bör bevaras.

Ett tänkbart framtida tillvägagångsätt att åstadkomma en god ljudmiljö i området är att genom en traditionell rutnätsstruktur använda sig av tysta sidor och att skärma av bullret från omgivande större gator så att tysta och ljuddämpade miljöer erhålls i storkvarteren.

Barnperspektivet har varit en av många utgångspunkter som genomsyrat arbetet med att ta fram ett programförslag som leder till en god livsmiljö. Programförslaget kompletterats med ett avsnitt innehållandes förtydliganden och resonemang kring behov och lokalisering av skola och förskola samt ytor för lek, utevistelse och säkra skolvägar. Frågorna är av stor vikt och ska studeras noggrant i kommande detaljplaner.

Växjö kommun är medveten om dagvattenproblematiken i området och att den behöver hanteras ur ett helhetsperspektiv för området. I nuläget är det för många osäkerhetsfaktorer för att kunna föreslå ett mer utförligt förslag för dagvattenhanteringen, främst med anledning av den långa och osäkra tidshorizonten. En dagvattenutredning som hanterar och beskriver möjligheterna till avledning, magasinering och infiltration ska tas fram för hela området framöver när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandling finns.

Undersökning och hantering av markföroreningar bör inför kommande planeringsskeden ske samordnat mellan samtliga berörda aktörer i området för att få en helhetsbild av föroreningssituationen och gemensamt hitta ett tillvägagångssätt för sanering.

Lantmäterimyndigheten

Planprogrammet syftar till att skapa en blandstad där olika användningar blandas i samma byggnader. För att detta ska fungera kan det krävas att det skapas tredimensionella fastigheter som gör det möjligt för olika aktörer att kunna äga olika delar av samma byggnad. Det är viktigt att utformningen av bestämmelser i kommande planer anpassas efter dessa förutsättningar.

Lantmäterimyndigheten förordar att byggnation sker med ett indrag på 1-2 meter från fastighetsgräns så att förgårdsmark kan skapas i anslutning till gaturummet. Detta innebär också att tillbehör till byggnaden så som fundament för grundläggning, dagvattenledningar, utskjutande byggnadsdelar, balkonger m.m. kan förläggas på kvartersmark vilket avsevärt underlättar det fastighetsrättsliga genomförandet av kommande detaljplaner.

Inom området finns idag ett stort antal allmännyttiga ledningar av olika slag varav många är rättsligt säkrade med ledningsrätter. För att genomföra programmets intentioner kommer flera ledningar behöva flyttas och ledningsrätterna avseende dessa behöver ändras. Vad planprogrammet innebär för ledningshavarna i området behöver belysas i programhandlingen.

Det framgår att ett samutnyttjande av parkeringsanläggningarna som kommer uppföras inom området troligen kommer att minska det totala parkeringsbehovet. Gemensamt nyttjande och ansvar för en anläggning för flera fastigheter kan säkerställas juridiskt genom att bilda en gemensamhetsanläggning.

Lantmäterimyndigheten önskar att planprogrammet kompletteras med en översiktlig redovisning av de fastighetsrättsliga konsekvenser ett genomförande av planprogrammets intentioner skulle få.

Kommunens svar

Planprogrammet föreslår en förgårdsmark kring nya byggnader på 1-2 meter för att underlätta det fastighetsrättsliga genomförandet men också av mer praktiska skäl såsom att rymma planteringar, cykelparkering och dörruppställning.

Programförslaget förtydligas med resonemang kring konsekvenser för ledningshavare och i viss mån kring fastighetsrättsliga frågor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Under förutsättning att nedanstående beaktas är miljö- och hälsoskyddsnämnden i stort positiv till det föreslagna planprogrammet.

Grönstruktur

Det förslag på grönstruktur som redovisas i "Grönstruktur för Västra Mark", framtaget 2019, behöver komma tillstånd. Då skulle bland annat grönområdet väster om programområdet utökas med befintlig grönska väster om kraftledningsgatan. Området kan eventuellt tillföras planområdet. Detta för att möjliggöra att tilltänkta bostäder har närhet till större grannskapspark med bättre förutsättningar att vara avskild från större trafikflöden än det utpekade grönområdet öster om programområdet.

Det är positivt att göra ett grönt stråk genom hela området som kan användas för förflyttning till fots och per cykel och som även kan nyttjas för dagvattenhantering i öppet system. Det förutsätter dock att marken är tillräckligt ren för inte sprida föroreningar.

Förorenad mark

Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill understryka att det är en förutsättning att förorenad mark behöver hanteras med ett helhetsgrepp i den vidare planeringen.

Buller

Området är omgärdat av större trafikleder med trafikbuller och luftföroreningar som följd. Bostadsområden föreslås förläggas i första hand till den nordöstra delen av planområdet där avsteg med bullerdämpad sida behöver tillämpas.

Det vore önskvärt att ta fram en etappindelning för områdets omvandling för att undvika risker och störningar i så stor utsträckning som möjligt.

Antal bostäder och behov av förskolor/skolor

Det framgår inte av förslaget hur stort antal bostäder som kan rymmas inom planområdet, vilket är en brist. Inte heller hur behovet av förskolor eller skolor för de boende kan tillgodoses inom området eller i omgivningen.

Både bostäder och förskolor/skolor behöver uppföras i hälsosamma miljöer fria från trafikbuller med god tillgång till dagsljus och solljus etcetera. Detta behöver utredas noggrant i kommande detaljplanarbeten.

Barnperspektivet

Barnperspektivet behöver framgå av planprogrammet.

Kommunens svar

Kommunledningsförvaltningen är medveten om och instämmer i att de gröna värdena som finns väster om kraftledningsgatan borde bevaras och utvecklas. Dock har avvägningen att inte ta med ytan i planprogrammet gjorts med anledning av att det är privatägt och under detaljplanläggning för verksamhets-, handels- och kontorsändamål.

Undersökning och hantering av markföreningar bör inför kommande planeringsskeden ske samordnat mellan samtliga berörda aktörer i området för att få en helhetsbild av föreningssituationen och gemensamt hitta ett tillvägagångssätt för sanering. Det bör bekostas gemensamt och kostnadsfördelning kan exempelvis ske procentuellt utifrån hur stor ny byggrätt som erhålls i kommande detaljplanprocesser.

Planprogrammet innehöll tidigare ett förslag till etappindelning av området men på grund av alltför osäkra, föränderliga och långsiktiga faktorer bedöms det inte vara möjligt att ta fram ett realistiskt och korrekt förslag till etappindelning av områdets utveckling. Det är till största del beroende av aktuella privata drivkrafter. Det är kommunledningsförvaltningens förhoppning att planprogrammet ändå kan vara vägledande och underlätta en succesiv omvandling oavsett i vilken del av området det börjar.

På grund av programförslagets osäkra tidshorisont, möjligheten till succesiv utveckling och dess strukturella karaktär är det i dagsläget omöjligt att göra en realistisk uppskattning av hur många bostäder samt när en eventuell inflyttning kan ske. Då omvandlingen är beroende av de privata fastighetsägarnas initiativ och förändringsvilja, som är föränderlig och konjunkturkänslig, är det omöjligt att göra en bedömning av var i området omvandling kommer ske först. Det är nu också svårt att göra en trovärdig bedömning av behovet av skol- och förskoleplatser som genereras. Det bör istället utredas för hela området allteftersom en omvandling börjar bli mer konkret. Programförslaget kompletteras med resonemang kring lämplig placering av eventuell framtida skola och förskola.

Barnperspektivet har varit en av många utgångspunkter som genomsyrat arbetet med att ta fram ett programförslag som leder till en god livsmiljö. Programförslaget kompletteras med ett avsnitt innehållandes förtydliganden och resonemang kring behov och lokalisering av skola och förskola samt ytor för lek, utevistelse och säkra skolvägar. Frågorna är av stor vikt och ska studeras noggrant i kommande detaljplaner.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden tillstyrker förslag till planprogram för sydöstra Västra Mark under förutsättning att lämnande synpunkter i stadsbyggnadskontorets skrivelse tillmötesgås.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till att planprogrammet för sydöstra Västra Mark är framtaget och anser att programmet är ett väl genomarbetat dokument utifrån innehåll och disposition med en tydlig målbild.

Stadsbyggnadskontoret vill också framföra att planprogrammet ger god vägledning och underlag för fortsatta diskussioner berörande framtida struktur och markanvändning med tydliga och bra ledord. De gröna frågorna är också väl framförda och kommer vara till hjälp för kommande detaljplaner. Dock anser stadsbyggnadskontoret att genomförandedelen behöver kompletteras avsevärt för att planprogrammet ska vara genomförbart och kunna vara stöd till kommande detaljplaner inom området. Främst behöver en översiktlig markundersökning göras för området för att kunna få en uppskattning av omfattning och kommande kostnader i samband med en stadsdelsförvandling och marksanering. Ansvarsfördelningen behöver också klargöras för genomförandet och de ekonomiska förutsättningar som krävs för en omvandling. Kommunen behöver ha en egen tydlig plan om hur genomförandet ska drivas för att sedan kunna ha dialogen med fastighetsägarna. En helhetsbild behövs även för dagvattenhanteringen för att planprogrammet ska vara genomförbart då detta inte kan hanteras i varje enskild detaljplan.

Sammanfattningsvis är stadsbyggnadskontoret positiv till förslag till planprogram. Men för att kunna tillstyrka planprogrammet måste förutsättningarna och ansvar för planprogrammets genomförande klargöras.

Kommunens svar

Kommunledningsförvaltningen instämmer i att frågorna kring markföreningar måste hanteras övergripligt för hela området.

En samordnad undersökning och hantering av markföreningar bör inför kommande planeringsskeden samordnas, utföras och bekostas av samtliga berörda aktörer i området. Kostnadsfördelning kan exempelvis ske procentuellt utifrån hur stor ny byggrätt som erhålls i kommande detaljplaneprocesser. I nuläget anser dock kommunledningsförvaltningen inte att en markundersökning med provtagning i området är möjlig att utföra eller bekosta gemensamt. Detta bör istället utföras inför kommande detaljplaneläggning när en omvandling av området är mer aktuell.

Eftersom en omvandling av området bedöms ske långsamt och ligga långt fram i tiden, längre fram än vad som antogs när arbetet med planprogrammet påbörjades, finns det väldigt många osäkerhetsfaktorer utifrån ett genomförandeperspektiv. Omvandlingen och dess ekonomiska förutsättningar är dessutom i hög grad beroende av privata initiativ. Det har under samrådshandlingens framtagande framkommit att fastighetsägare eller kommunen inte redo att sätta igång ett genomförande i nuläget. På grund av alla osäkerhetsfaktorer blir genomförandeaspekterna svåra att konkretisera. Planprogrammet kompletteras dock med resonemang för att tydliggöra detta och i görligaste mån kortfattat föreslå möjliga tillvägagångssätt.

Planeringsunderlagen är kunskapsunderlag gjorda för att beskriva vad som vore bäst utifrån ett fåtal intressen, t.ex. natur- och rekreativvärden. Översiktsplanen och dess planprogram/förstudier görs för att väga olika allmänna intressen mot varandra för att få den bästa helheten och mest hållbara lösningen, t.ex. natur- och rekreativvärden vägs

mot bostadsbebyggelse. I senare skede i detaljplan vägs också kommunens vilja i översiktsplanen mot de enskilda intressena.

Kommunledningsförvaltningen är också medveten om dagvattenproblematiken i området och delar stadsbyggnadskontorets åsikt att den behöver hanteras ur ett helhetsperspektiv för området. I nuläget är det för många osäkerhetsfaktorer för att kunna föreslå ett mer utförligt förslag för dagvattenhanteringen, främst med anledning av den långa och osäkra tidshorisonten. En dagvattenutredning som hanterar och beskriver möjligheterna till avledning, magasinering och infiltration bör tas fram för hela området framöver när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandling finns.

Tekniska nämnden

Planförslaget möjliggör stadsutveckling i ett centralt läge i Växjö och det är positivt att pröva ett bredare stadsinnehåll.

Planprogrammet bör på ett tydligare sätt utgå från målsättningarna i Hållbara Växjö 2030 och Trafikplan 2030.

Planprogrammet omfattar endast en del av Västra Mark och behöver därför redovisa även ett övergripande sammanhang och utveckla hur programområdet kopplas ihop med övriga staden och en framtida utveckling i Västra Mark.

Framtida bostadsinnehåll ställer nya krav på tillräcklig tillgång till allmän platsmark, samhällsservice och teknisk infrastruktur. För att kunna bedöma omfattningen av dessa behov och dimensionera för dem bör planförslaget kompletteras med tydlig målbild om framtida antal bostäder och omfattning av verksamheter.

Vatten, avlopp och dagvattenhantering

Delar uppfattningen om att en framtida dagvattenhantering i området bör fokusera på bland annat minskad andel hårdgjord yta och nya anläggningar för fördröjning och rening av dagvatten både på allmän platsmark och kvartersmark.

Samtidigt bör öppen dagvattenhantering med infiltration undvikas i de områden där förorenad mark förekommer, så en förutsättning är att sanering av eventuell förorenad mark genomförs först.

Det utpekade dagvattenstråket på sidan 48 sammanfaller endast på kortare sträckor med allmänna kommunala dagvattenledningar, vilket kräver investeringar i ny infrastruktur om hela stråket ska kunna utnyttjas för dagvattenhantering i kommunal regi.

Ledningsnätet kan på sikt behöva förstärkas i huvudstråken beroende på hur många bostäder och hur mycket verksamhetsyta som tillkommer i området.

Park/natur

Programmets ledord är bra. Ett tema som kan utvecklas ytterligare är "koppla ihop". Idag ligger området som en barriär mellan centrum i öster och viktiga målpunkter i väster.

Utveckling av området i sig och i staden i stort gör det än viktigare att området knyts bättre till Centrum, I11-området, Arenastaden och Samarkand liksom till de större friluftsområdena.

Sammanhang, kvartersstruktur och stråk

Programområdet är beläget i den del av Växjö som har minst andel grönområden och grönska på kvartersmark. Avstånden till omgivande friluftsområden i Bäckaslöv/Bokhultet och Hovshaga/Araby är långa, och upplevs extra långa, eftersom vägar och järnväg utgör kraftfulla barriärer. Stärkta kopplingar till omgivningen är nödvändigt. Det bör utvecklas hur grönstrukturen kopplas ihop med omgivande grönområden/strukturer och hur spridningskorridorer och rekreativa stråk kan tillskapas.

Ambitionen att bryta ner dagens stora kvarter för att skapa en stadsmiljö anpassad till boende, cykel och gående är positiv. I föreslagen kvartersstruktur är vissa kvarter nära 300 m långa. I en gångvänlig stad kan ännu tätare kopplingar behövas. Rekommendationerna i fotgångarplanen bör arbetas in.

Fler möjligheter att korsa området i öst-västlig riktning via gångstråk kan lösas på allmän platsmark eller kvartersmark men behöver vara med som en utgångspunkt för områdets utveckling.

Det är positivt att vikten av levande gaturum lyfts fram. Aktiva bottenvåningar kan också vara intressant utmed Storgatan då detta är en central gata med koppling mot centrum som kan utvecklas till ett attraktivt stråk för stadsliv och verksamheter i o m stort underlag av förbipasserande. Här behövs ett helhetsgrepp kring hur gatan bör utvecklas/utformas och vilka funktioner den ska ha framgent.

Även Arabygatan och Mörners väg bör inkluderas i programområdet med syfte att utveckla stadssammanhangen mellan den nya stadsdelen och omgivande miljöer. Det är önskvärt att byggnadshöjderna preciseras i relation till gaturummens bredder för att få goda proportioner och boendeförhållanden.

I programmet lyfts variation av torg, gatu- och parkrum fram, vilket är bra. Här kan stationsområdet längs Södra Järnvägsgatan ses som inspiration för att skapa attraktiva nya stadsmiljöer. Ambitionen om variationsrika stadsrum bör återspeglas i plankartorna och ge stöd för platsbildningar, grönska och mötesplatser av olika slag. Nu visas alltför monotona parkstråk och gatumiljöer längs Arabygatan och Smedjegatan.

De allmänna gröna stråken är för smala för att rymma angiven variation. Torg och platsbildningar saknas helt. Det strukturbärande parkstråket i N-S riktning bedömer vi är alltför smalt för att rymma angivna funktioner. Därtill finns risk för konflikt mellan krav på framkomlighet för cykel och behovet av lugna, trygga stråk för rekreation och barns tillgänglighet.

Den snabba cykeltrafiken bör hänvisas till Smedjegatan och Arabygatan.

För att klargöra behovet av allmän platsmark för stadslivets olika funktioner bör principsektioner tas fram för gator och parkstråk.

Tillgång till park

Det är positivt att programmet anger att det är av stor vikt att tillskapa och utveckla gröna värden. Behovet av konnektivitet/gröna samband är väldigt stort. Utveckling av gröna stråk i v-ö riktning mellan kraftledningsgatan och Väster och Arenastaden via Bollgatan och Väster är viktigt och kan ges mer utrymme och innehåll. Bra att säkerställa gångstråk till grönområdet "Kraftledningsgatan" från söder. Därtill behövs nya parker och platser men för att klara behovet inom området måste också grönområden i närheten beaktas, t.ex. inom kv. Bagaren.

I planområdets södra del saknas tillgång till grönområde inom 300 m, som är ett nyckeltal för tillgång till grönyta i Grönstrukturprogrammet. Det bör uppfyllas genom en park i den södra delen alt. en kombination av park/torg/aktivitetsplatser och lugna, sammanbindande stråk.

Det är av stor vikt att framtida antal bostäder/invånare beskrivs och att mark avsätts i tillräcklig omfattning till lek och aktivitetsytor. I det fortsatta arbetet bör nyckeltal för allmän platsmark och grönytor tas fram kopplat till antal boende och verksamma.

Barnperspektiv

Barnperspektivet behöver utvecklas. Hur barns behov av lek ska mötas bör tydliggöras. Ytor för lekplatser bör dimensioneras enligt lekplatsprogrammet (500m till lekplats samt minst 1 lekplats/1000 invånare). Dimensioneringen i lekplatsprogrammet bygger på att småbarnsleken anordnas på kvarteretsmark.

Det bör beskrivas att privata gårdsmiljöer och allmän platsmark kompletterar varannan för att helheten ska bli en god boendemiljö. Det är viktigt att platser för barn utvecklas samordnat med framväxten av bostäder.

Planprogrammet bör behandla eventuella behov av förskola/skola och hur sådana verksamheters behov av tillräckligt stora utemiljöer ska säkerställas.

Barnperspektivet bör också inkludera barns möjlighet att röra sig i området på ett säkert sätt och att det finns säkra övergångar över större vägar. Särskilt viktigt är goda kopplingar till målpunkter i barnens vardag.

Ekosystemtjänster

Det är positivt att ett avsnitt om ekosystemtjänster finns med i programmet. Detta avsnitt får dock gärna utvecklas, särskilt med tanke på det digra underlag gällande ekosystemtjänster som finns just för det aktuella området (Grönstruktur Västra mark). Skrivelsen att det helt saknas ekosystemtjänster inom området' (s. 12) stämmer inte då ekosystemtjänster finns i både liten och stor skala. Exempelvis kan befintliga träd utgöra ekosystemtjänster såsom skugga/habitat/dagvattenhantering i mindre skala.

Intressanta trädmiljöer pekas ut i planförutsättningar-natur (s.13). Avsaknaden av gröna miljöer och uppvuxna träd gör befintliga större träd extra värdefulla. Befintliga träd i kv. Tvinnaren, Smältaren och Väreendsvallen bör finnas med i plankartan för grönstrukturen (s.48) och sparas i kommande planer.

För att komplettera grönytan på offentlig mark bör kvartersmarken bidra med gröna miljöer till gagn för verksamheter och boende samt i linje med viljan att skapa ekosystemtjänster i området. Grönkvot eller grönytefaktor på kvartersmark bidrar till höjda ambitioner för grönstrukturen som höjer områdets ambition med ökade ekosystemtjänster och involverar byggherrar i arbetet med gröna utemiljöer för boende och verksamma.

Kommunens svar

Planprogrammet bedöms ligga väl i linje med både Hållbara Växjö 2030 och Trafikplan 2030.

Planprogrammet kommer efter samrådet att bli en integrerad del av den digitala översiktsplanen för hela kommunen där planprogrammets roll och sammanhang i övriga staden och kommunen tydligt presenteras. Programområdet har en medveten och avsiktlig avgränsning utifrån det politiska uppdraget. Avgränsningen av programområdet har utgått från en del av Västra Mark där det fanns indikationer på fastighetsägare som var intresserade av att omvandla sina fastigheter. Omgivande gator har inte inkluderats då det inte föreligger något krav på omgestaltning av dessa för att förverkliga planprogrammets målbild. Storgatan har nyligen dessutom omgestaltats. Programområdets sammanhang och kopplingar till staden har ständigt varit en utgångspunkt och förutsättning för framtagande av förslaget.

Det har inte bedömts vara relevant att ta fram förslag på antalet möjliga boende i området hittills. Utveckling ska ske succesivt under en lång tid och innehåller en rad osäkerhetsfaktorer som gör det svårt att göra en användbar uppskattning. Risken finns att det läggs resurser på att ta fram ett material med låg träffsäkerhet som inte bidrar till kvalificerade och korrekta bedömningar. Inför ett godkännande av planprogrammet kan det dock komma att kompletteras med en översiktlig beräkning av hur många boende som området kan komma att inrymma och därmed också en redovisning av olika behov som genereras.

Hanteringen av dagvatten är en mycket viktig fråga för en framtida omvandling av området. I nuläget är det för många osäkerhetsfaktorer för att kunna föreslå ett mer utförligt förslag för dagvattenhanteringen, främst med anledning av den långa och osäkra tidshorisonten. En dagvattenutredning som hanterar och beskriver möjligheterna till avledning, magasinering och infiltration bör tas fram för hela området framöver när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandling finns.

Den föreslagna kvartersstrukturen visar de stora sambanden av nya gator, stråk och kvarter på föreslagen allmän platsmark. Ett framtida genomförande förutsätter en finmaskighet som inte redovisas på denna gestaltningsnivå, såsom stråk på kvartersmark.

Släpp mellan byggnadskroppar, placering av genomgående portiker och gångvägar ska utredas vidare och regleras i kommande planeringsskeden.

Storgatan har nyligen omgestaltats och en ytterligare omgestaltning av gatan är inte aktuell inom överskådlig tid. Storgatan ingår bland annat därför inte i programområdet. Planprogrammet har kompletterats med att bebyggelse utmed Storgatan ska inrymma aktiva bottenvåningar.

De föreslagna byggnadshöjderna är illustrerade övergripande utifrån tre nivåer; högt, mellan och lågt. Hur ny bebyggelse förhåller sig till gatu- och parkrum, omgivande bebyggelse etc. ska utredas i kommande planeringsprocesser. Strukturkartan som visar föreslagna höjder var i samrådshandlingen felaktig och visade på några ställen högre byggnadshöjder än vad som avsågs. Den har därför korrigerats och bytts ut. Teckenförklaringen saknades också på kartan.

Mer detaljerade förslag till utformning av grönstråken i området samt hur de kan ansluta till andra grönstråk i staden kommer att hanteras vidare i kommande planeringsskeden då frågorna ligger på en för detaljerad nivå för planprogrammet.

Det nord-sydliga parkrummet breddas och de båda parkerna/platsbildningarna görs större för att kunna inrymma fler funktioner. Parkstråket har i söder getts en annan form på anslutningen mot Storgatan i syfte att göra det mer tillgängligt och inbjudande. I samband med att en mer detaljerad bebyggelsestruktur tas fram i nästa planeringsskede ska kompletterande platsbildningar på kvartermark mellan byggnaderna som ansluter till det nord-sydliga grönstråket föreslås.

Planprogrammet har inte den detaljeringsgraden att det varit aktuellt med principsektioner eller andra mer detaljerade gestaltungsprinciper. Att ge ytterligare eller mer detaljerade förslag till gestaltning i nuläget bedöms inte vara lämpligt i detta skede utan bedöms då snarare begränsa den arkitektoniska kreativiteten i kommande planeringsprocesser. Mer detaljerade förslag bedöms också bidra till att planprogrammet inte behåller sin relevans och aktualitet över tid, då det går starka trender i gestaltungs- och stadsbyggnadsfrågor.

Barnperspektivet har varit en av många utgångspunkter som genomsyrat arbetet med att ta fram ett programförslag som leder till en god livsmiljö. Programförslaget kompletterats med ett avsnitt innehållandes förtydliganden och resonemang kring behov och lokalisering av skola och förskola samt ytor för lek, utevistelse och säkra skolvägar. Frågorna är av stor vikt och ska studeras noggrant i kommande detaljplaner.

Avsnittet kring ekosystemtjänster justeras utifrån lämnade synpunkter. Förslagskartan över grönstruktur kompletteras med värdefulla trädmiljöer och texten kompletteras med resonemang kring grönyteknot.

Kultur och fritidsnämnden

Förvaltningen har i ett tidigt skede varit delaktiga i att arbeta fram underlag till programmet.

Idag upplevs Västra mark som en barriär för de gående och cyklande från väster och norr som ska till Västra mark eller de stora målpunkterna Arenastaden och Grand Samarkand. Den nya planen tillsammans med kommunens cykelvägplan kan medföra att tryggheten ökar och på så sätt att fler väljer gång och cykel istället för bilen. En sådan utveckling tillsammans med goda förutsättningar för kollektivtrafik skulle minska trycket på parkeringar kopplade till arenastaden.

Då planen beskriver området som en stadsdel med blandad bebyggelse och verksamheter så kan kultur- och fritidsverksamhet vara en möjliggörare för att bryta upp det idag industribetonade till att bli ett område med blandning av verksamheter, handel, kontor, bostäder, kultur, idrott och service under dygnets alla timmar. I området finns idag viss fritidsverksamhet. I samband med att området utvecklas finns en risk att dessa verksamheter tvingas flytta på sig då höjda hyreskostnader kan vara svårt för föreningslivet att hantera.

Kommunens svar

Vid alla omvandlings- och nybyggnadsprojekt finns risk för en gentrifiering i ordets mer negativa bemärkelse så att ideella verksamheter och föreningar inte har möjlighet att vara kvar i området. För att minimera risken bör dialog ske med fastighetsägarna i området inför och under kommande planeringsskeden i syfte att hitta lösningar som säkerställer att de kan fortsätta verka i området.

Räddningstjänsten

Förstudien tar inte upp planläggning av brandvattenförsörjning, tillträde/åtkomst vid räddningsinsats eller ett riskperspektiv utifrån de befintliga verksamheterna samt transport av farligt gods. Räddningstjänsten rekommenderar att detta tillförs studien. Drivande faktorer är bland annat ändrade byggnadshöjder införande av bostäder bland befintliga och nya verksamheter och en intention att begränsa tung trafik.

Kommunens svar

Räddningstjänsten tar upp viktiga frågor som beaktas och utreds vidare i kommande planeringsprocesser.

En kartläggning av verksamheter som kan ha påverkan på hälsa och miljö inom programområdet har utförts som en del i underlaget till planprogrammet. Kartläggningen visade att risken att verksamheterna i området ska medföra utsläpp till vatten eller luft som kan påverka människors hälsa eller miljön i större utsträckning bedöms vara låg och att störst risk för störning i området bedöms vara trafikbuller. Kartläggningen biläggs programförslaget.

Fastighetsägare 1

Kv Smältaren med sina tre fastigheter är det minsta kvarteret i hela planområdet. Kommunen antyder att det är lämpligt med hög bebyggelse i detta kvarter. Vi delar denna bedömning men vill också framföra att en kombination av bostäder i de översta våningarna och lokaler i huvudsak belägna i bottenvåningarna förordas. Kombinationen bostäder och lokaler utvecklar kvarteret och närområdet på bästa tänkbara sätt och skapar den stadsmässiga miljö som eftersträvas. Vi vill därför föreslå att beteckningen på kartan "Tonvikt centrumändamål" ändras till "Tonvikt bostäder" i detta kvarter.

Från företags sida är vi beredda att investera i ett byggprojekt med sådan inriktning med förutsätter en ny detaljplan som även tillåter bostäder.

Kommunens svar

Programförslaget ändras enligt önskemål och föreslagen markanvändningen för kv Smältaren föreslås istället som område med tonvikt på bostadsändamål med krav på aktiva bottenvåningar utmed Smedjegatan och Storgatan.

Fastighetsägare 2

På sidan 40 i planprogrammet framgår det inte hur tunga transporter ska kunna vända för att åter ta sig ut på Storgatan efter lossning på Smedjegatan 9. Det kommer finnas behov av att vissa tunga ekipage tar sig ut Owe Jonssons väg -> Hejaregatan -> Smedjegatan. Den bit av Hejaregatan som är mellan Owe Jonssons väg och Smedjegatan behöver vara farbar med tunga transporter även i framtiden. Vi vill vara säkra på att planprogrammet möjliggör detta.

Kommunens svar

Det är planprogrammets intention att tunga transporter också fortsättningsvis ska kunna trafikera Bollgatan och Owe Jonssons väg samt den del av Hejaregatan som förbinder Smedjegatan med Owe Jonssons väg. Programhandlingarna förtydligas avseende detta.

Notifieringar från samrådsmöte med fastighetsägare 27/11

Ett digitalt samrådsmöte hölls fredagen den 27 november med de fastighetsägare som tidigare aktivt deltagit i dialogen och utformningen kring planprogrammet. På mötet framkom inga direkta synpunkter på programförslaget men det framkom uppgifter om att tidigare vilja att i närtid påbörja ett detaljplanearbete inte längre är i nära förestående.

Sammanfattning av ändringar

De synpunkter som inkommit under samrådet har lett fram till följande ändringar i planförslagets kartmaterial och tillhörande beskrivning:

- Samtliga strukturkartor har uppdaterats med ett bredare parkstråk i nord-sydlig riktning samt utökade platsbildningar i norr och söder.
- Strukturkartan som visar föreslagna höjder var i samrådshandlingen felaktig och visade på högre byggnadshöjder än vad som avsågs. Den har därför korrigerats och bytts ut.
- Strukturkartan som visar mobilitet har förtydligats med färdvägar för tung trafik.
- Strukturkartan som visar markanvändning har uppdaterats kring föreslagen markanvändning i sydväst samt kring aktiva bottenvåningar utmed Storgatan.
- Strukturkartan för grönstruktur kompletteras med värdefulla träd.
- Kapitel 4.2.2. Markanvändning och funktioner har kompletterats med ett avsnitt med resonemang kring behov och lokalisering av skola och förskola samt resonemang kring barnperspektiv.
- Texten om aktiva bottenvåningar i kapitel 4.2.2. Markanvändning och funktioner har kompletterats.
- Kapitel 4.3.6. Tung trafik har förtydligats kring färdvägar för tung trafik samt transporter med farligt gods.
- Kapitel 4.4.3. Grönstruktur inom gatu- och kvartersmark kompletteras med resonemang kring grönyteknot.
- Kapitel 4.6.2. Etappindelning och tidsplan har justerats.
- Kapitel 4.6.3. Fastighetsrättsliga och ekonomiska frågor har döpts om och kompletterats med resonemang enligt önskemål från samrådet.
- Kapitel 5.4 Bedömning av ekonomiska aspekter har kompletterats avseende åtgärder för att motverka gentrifiering.